

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

Қазақстан Республикасының «Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статақпараттарды өзінің жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасауға міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статинформации в своих публикациях (изданиях) обязательно ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-наурыз
январь-март 2008 года

Астана, 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор - А. Мешімбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылдың қаңтар-наурыз-дағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электронды түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8(7172) 74-95-09
Факс: 8(7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жайы: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http/www.stat.kz

Шартты белгілер:

- – құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 11,90 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 14 тамызында тіркелген № 3156-ж

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор - А. Мешимбаева

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-марта 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8(7172) 74-95-09
Факс: 8(7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http/www.stat.kz

Условные обозначения:

- – явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 11,90 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. № 3156-ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-наурыздағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі	7
2.1	Өнеркәсіп өндірісі	7
2.2	Ауыл шаруашылығы	12
2.3	Құрылыс	13
2.4	Көлік	16
2.5	Байланыс	17
2.6	Сауда және өзге де қызметтер	19
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі	21
4.	Сыртқы сауда	24
5.	Инвестициялар	26
6.	Бағалар	29
7.	Қаржы жүйесі	34
8.1	Мемлекеттік қаржы	34
8.2	Кәсіпорындардың қаржы-шаруашылық қызметі	36
8.	Еңбек рыногы және еңбекке ақы төлеу	43
9.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	43
9.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	44
9.3	Еібекақы төлеу	45
9.	Халық табысы	46
10.1	Ақшалай табыс	46
10.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала	47
11.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	51
12.	Конъюнктуралық зерттеулер	54
12.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	54
12.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	54
12.3	Тұтынушыларды зерттеу	55
13.	Әлемдік экономиканың даму үрдістері	57
13.1	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	57

Содержание

1. Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-марте 2008 года	61
2. Производство товаров и услуг	63
2.1 Промышленное производство	63
2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	68
2.3 Строительство	69
2.4 Транспорт	72
2.5 Связь	73
2.6 Торговля и прочие услуги	75
3. Мониторинг субъектов малого предпринимательства	77
4. Внешняя торговля	80
5. Инвестиции	82
6. Цены	85
7. Финансовая система	90
7.1 Государственные финансы	90
7.2 Финансово-хозяйственная деятельность предприятий	92
8. Рынок труда и оплата труда	98
8.1 Занятость по найму	98
8.2 Безработица и обеспечение занятости	99
8.3 Оплата труда	100
9. Доходы населения	101
9.1 Денежные доходы	101
10. Демографические процессы и социальная сфера	102
11. Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ	106
12. Конъюнктурные обследования	109
12.1 Обследование деловой активности промышленных предприятий	109
12.2 Обследование деловой активности предприятий торговли	109
12.3 Обследование потребителей	110
13. Тенденции развития мировой экономики	112
13.1 Социально-экономическое положение стран СНГ	112

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-НАУРЫЗДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-наурызда өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 2361,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздан 3,7% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 6,8%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 8,7%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 1,2%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-наурызда ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 112,5 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 3,7% өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурызда жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 437,9 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 2,6% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 501,3 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 4,3% артты.

2008 жылғы қаңтар-наурызда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 619,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурызға қарағанда 16,0% артық.

2008 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша республикада 273016 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 257890. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 184527. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 170433 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 123768.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-ақпанда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 14892,1 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 41,8% өсті, соның ішінде экспорт – 10289,8 млн. АҚШ доллары (62,0% өсті), импорт – 4602,3 млн. АҚШ доллары (10,9% өсті) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 102,5% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 3,7%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 1,6%, ақылы қызметтер – 1,8% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 6,3% өсті.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 наурызға 562,6 млрд. теңгені, ал шығын – 403,4 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 69,4% артты, шығындар 21,2% өсті.

Есеп берген кәсіпорындар мен ұйымдардың деректері бойынша 2007 жылғы IV тоқсанда қаржы нәтижесі табыс есебінде 1107,9 млрд. теңге сомасында анықталды, бұл 2006 жылғы тиісті кезеңнен 47,5% жоғары. Пайдалылық деңгейі – 34,9%. Есеп берген кәсіпорындардың жалпы санынан залалды кәсіпорындардың үлесі 40,5% құрады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы ақпанның соңына 7239,5 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,6%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 43,2% құрады. 2008 жылғы ақпанның соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 3967,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 24,7% көп, халық депозиттері 1455,4 млрд. теңге болды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 35,1% көп.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы наурызда жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 570,5 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,8%, соның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы наурыздың соңында 62,0 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,8%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы ақпанда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 28201 теңгені құрап, 2007 жылғы ақпанмен салыстырғанда – 22,3%, нақты ақшалай табысы – 3,0% өсті.

2008 жылғы ақпанда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 54612 теңгені құрап, 2007 жылғы ақпанмен салыстырғанда 19,5% өсті. Нақты жалақы 0,6% көбейді.²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-ақпан; 2-баған – 2008 жылғы ақпан; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-ақпан 2007 жылғы қаңтар-ақпанға %-бен; 4-баған - 2008 жылғы ақпан 2007 жылғы ақпанға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы ақпан 2008 жылғы қаңтарға %-бен.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Әлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-наурыз	2008 жылғы наурыз	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы наурыз 2008 жылғы ақпанға %-бен
				2008 жылғы қаңтар-наурыз	2008 жылғы наурыз	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен					...
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	2361,8	863,1	103,7	104,2	110,0
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	112,5	43,7	103,7	104,0	126,2
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	174,5	80,7	108,5	115,5	149,3
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	619,8	240,4	116,0	117,2	116,7
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	437,9	148,5	102,6	101,7	106,1
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	96,2	31,7	128,8	135,5	99,7
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	501,3	173,5	104,3	103,0	105,1
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾	млн. АҚШ доллары	14892,1	7409,2	141,8	157,1	99,0
соның ішінде:						
экспорт		10289,8	5109,7	162,0	189,0	98,6
импорт		4602,3	2299,5	110,9	114,3	99,9
Тұтыну бағаларының индексі				118,7	102,5 ⁴⁾	100,6
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				139,4	106,3 ⁴⁾	105,4
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		570,5		91,9	99,2
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	55806	28201	122,1 ⁵⁾	122,3 ⁵⁾	102,2
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			102,8 ⁵⁾	103,0 ⁵⁾	101,3
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	54534	54612	119,4	119,5	100,3
нақты	%-бен			100,5	100,6	99,5
Қаржы көрсеткіштері						
М3 ақша жиыны ⁶⁾	млрд. теңге		4651,5		122,6	101,2
Айналымдағы қолма-қол ақша ⁶⁾	млрд. теңге		683,9		111,5	101,0
Банк жүйесіндегі депозиттер ⁶⁾	млрд. теңге		3967,5		124,7	101,2
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1455,4		135,1	101,4
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі ⁶⁾	млрд. теңге		7239,5		144,0	99,9
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд. теңге		5837,6		154,9	100,4
Кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы ⁷⁾	%-бен	34,9				
Кәсіпорындар мен ұйымдардың дебиторлық берешегі (кезең соңына) ⁷⁾	млрд. теңге	4751,7		125,1		
Кәсіпорындар мен ұйымдардың міндеттемелер бойынша берешегі (кезең соңына) ⁷⁾	млрд. теңге	10735,6		123,0		

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-ақпан; 2-баған – 2008 жылғы ақпан; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-ақпан 2007 жылғы қаңтар-ақпанға %-бен; 4-баған - 2008 жылғы ақпан 2007 жылғы ақпанға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы ақпан 2008 жылғы қаңтарға %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-ақпандағы және ақпандағы нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы ақпанның соңына.

⁷⁾ 2007 жылғы IV тоқсан.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген.

Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

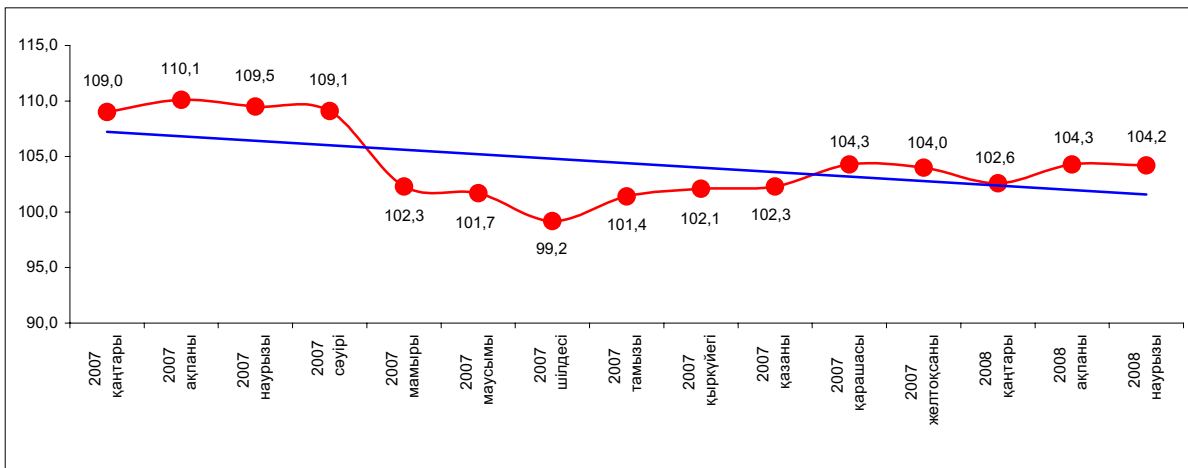
2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103,7% (тиісінше, 2005ж. – 104,3%, 2006ж. – 102,6%, 2007ж. – 109,6%) құрады. Есепті кезеңде қолданыстағы бағамен 2361,8 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, Қарағанды, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан облыстары және Астана, Алматы қалаларынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

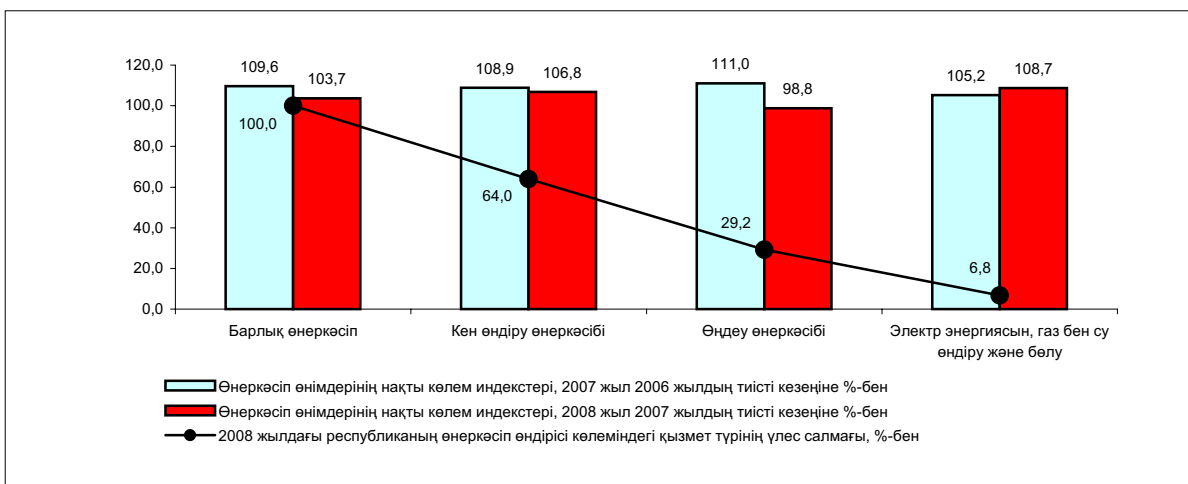
Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етеді. Мұның өзінде, оның үлесі республикалық өндіру көлемінде соңғы жылдары артып, 2008 жылғы қаңтар-наурызда 64% (2006-2007 жылдары ол 58-57%) құрады. Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 29,2%-ы (37-38%) келеді.

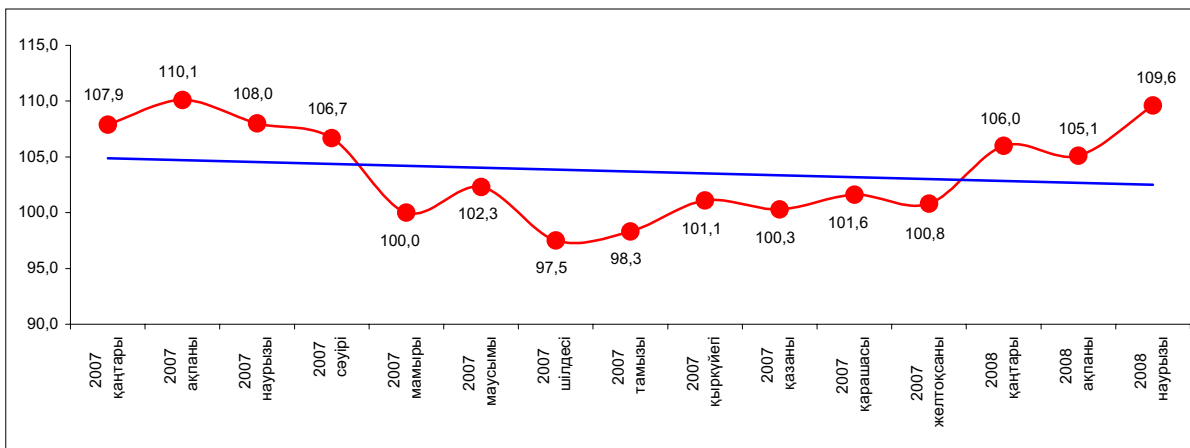
2007-2008 жылдардағы қаңтар-наурызда өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

Кен өндіру өнеркәсібінде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 1511,5 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 6,8%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау және Маңғыстау облыстарының кәсіпорындарында артты. Сондай-ақ, табиғи газ, газ конденсаты, көмір өндірісі өсті. Сонымен қатар, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында мыс қойыртпасындағы мыс, Қостанай облысында теміркөнді шекемтастар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

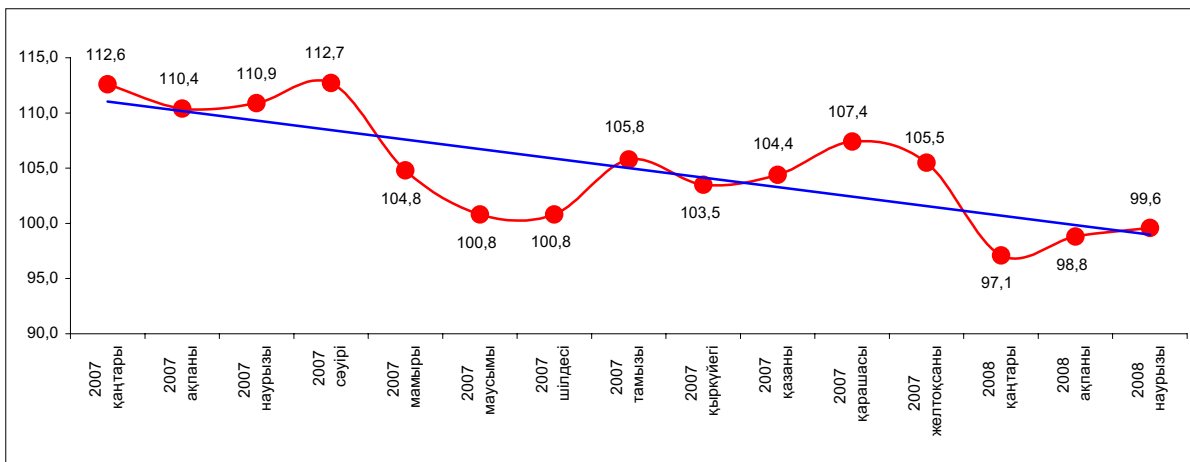
өткен жылғы тиісті айға %-бен

Өңдеу өнеркәсібінде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 689,6 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 1,2%-ға төмен. Тамақ өнімдерің, сусындарды қоса; өзге де металл емес минералды өнімдерді; қара және түсті металдарды; көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру қысқарды.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

2008 жылғы қаңтар-наурызда 145,4 млрд. теңгеге ауыл шаруашылығы өнімі өндірілді, оның ішінде **тамақ өнімдерін өндіру, сусындарды қоса**, 129,9 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы қаңтар-наурыздан 4%-ға кем болды. Дайындалған және консервіленген балық, жеміс шырындары, күнбағыс, мақта және жүгері майы, сүт, сары май, ұн, кондитерлік өнімдерін шығару төмендеді. Ет, шұжық өнімдері, жарма, қант, макарон өнімдерін шығару өсті.

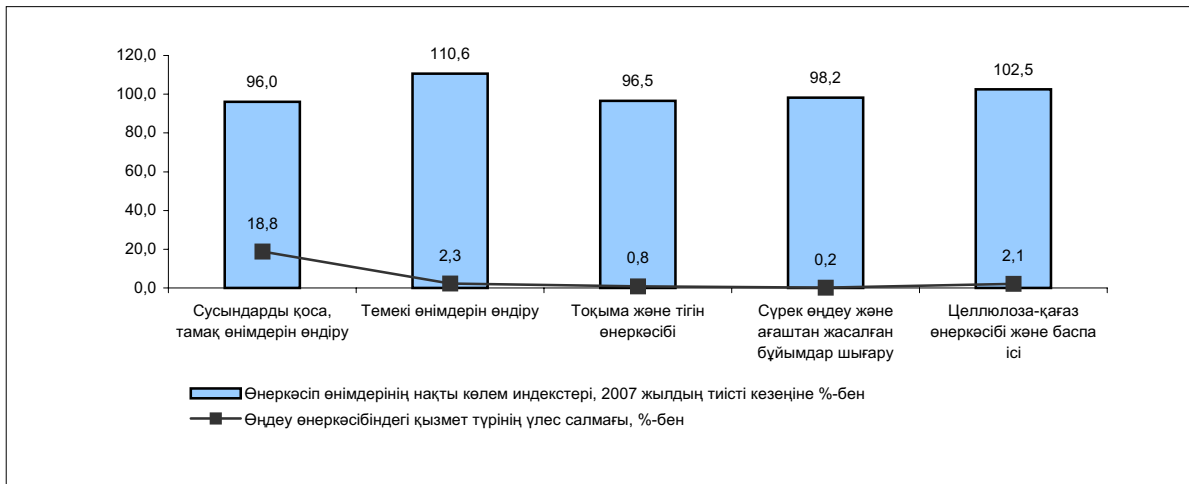
2008 жылғы қаңтар-наурызда **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** 5,4 млрд. теңгеге өнім өндірілді. 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда нақты көлем индексі 96,5% құрады. Мақта талшығының (Оңтүстік Қазақстан облысы); кілем, кілем бұйымдарын және қалпақтар, бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді. Мата; свитерлер, жемпірлер, пуловерлер және осыған ұқсас заттарын шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-наурызда 729 млн. теңгенің **былғары және былғарыдан жасалған бұйымдары мен аяқкиімдері** өндірілді, бұл өткен жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 2,4 есе жоғары. Аяқ киімдер және ірі қара малдың терісінен жасалған былғары өндіру өсті. Шығыс Қазақстан облысының кәсіпорындарымен қойдың, ешкінің және шошқаның терісінен жасалған былғары шығару төмендеді.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2008 жылғы қаңтар-наурызда 1,5 млрд. теңгені немесе 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейге 98,2% құрады. Ағаш талшығынан жасалған тақталар (Шығыс Қазақстан облысы); терезелер, есіктер және олардың рамаларын (Алматы қаласы); паркет (Қарағанды облысы) шығару қысқарды. Ағаш материалдары, ағаштан жасалған сіңдірілген теміржол немесе трамвай шпалдарың, ағаш жәшіктерінің өндірісі өсті.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 14,1 млрд. теңгеге өнім өндірілді, бұл өткен жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейге 102,5% құрады. Алматы қаласының кәсіпорындарында кеңірдектелген қағаз және қатырма қағаз; газеттер және журналдар; заттаңбалар және құлақша қағаздар шығару төмендеді. Мұның өзінде, тұсқағаз, кітаптар және кітапшалар шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

2008 жылғы қаңтар-наурызда **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды өндіруде** 54,1 млрд. теңгеге өнім шығарылды, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 3%-ға жоғары. Негізі Атырау және Оңтүстік Қазақстан облыстарының кәсіпорындарында мотор отынның (бензин), газойльдер, отындық мазут, сұйылтылған пропан және бутан өндіру артты. Сонымен бірге, керосин және көмірсутекті сұйылтылған газдар шығару төмендеді.

Химия өнеркәсібінде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 17,8 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағыдан 2,7%-ға жоғары болды. Минералды немесе химиялық азотты тыңайтқыштар, ортофосфор (фосфор) қышқылын, натрий трифосфатын және бихроматын, хром тотығын шығару артты. Хром илегіш және хром триоксиді (Ақтөбе облысы); күкірт қышқылының (Қарағанды облысы); минералды немесе химиялық фосфорлы тыңайтқыштар, фосфор (Жамбыл облысы) өндірісі қысқарды.

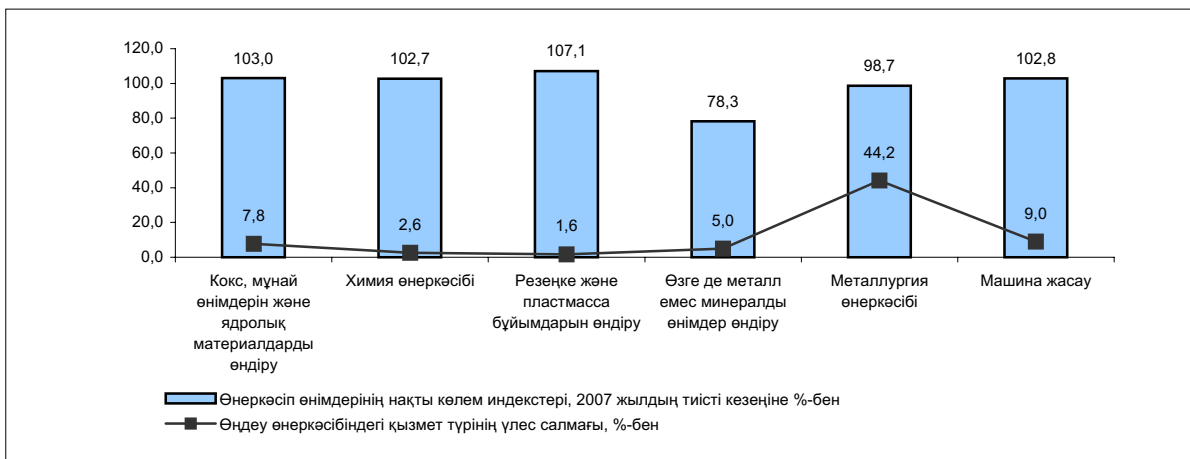
2008 жылғы қаңтар-наурызда **резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде** 11 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейге 107,1% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер; конвейерлік резеңке ленталар; пластмассадан жасалған есіктер және терезелер шығару өсті. Пластмассадан жасалған тақталар, табақтар мен жолақтар (Алматы облысы және Алматы қаласы) өндіру төмендеді.

Өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 34,2 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 21,7%-ға аз. Құрылыс материалдары: цемент, әк, тақтайшалар, кірпіштер, тауарлық бетон, құрылыс конструкцияларын шығару қысқарды (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары). Фарфордан жасалған асхана және ас-үй ыдыстары; шыныдан жасалған бөтелкелер, қалбырлар мен флакондар шығару артты.

Металлургия өнеркәсібінде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейге нақты көлем индексі 98,7% құрады. Сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 44,2%-ы келеді. Өткен кезеңде 131,2 млрд. теңгенің қара металлургия, 158,5 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында жалпақ илек және шойын шығаруының азаюына байланысты өндіріс 0,6%-ға төмендеді. **Түсті металдар өндірісінде** нақты көлем индексі 96,5% құрады. Тазартылған мыс, тазартылған күміс, мырыш (Қарағанды облысы), қорғасын (Шығыс Қазақстан облысы) өндіру қысқарды. Тазартылған және өңделмеген алтын, алюминий тотығы және мыс сымдарын шығару артты.

Дайын металл бұйымдарын өндіру 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейге 101,4% құрады. Металл конструкциялары, орталықтан жылыту жүйесіне арналған қазандықтар мен радиаторлар; қара металдан жасалған раковиналар мен жуғыштар шығару өсті. Қара металдан жасалған цистерналар, бөшкелер және жәшіктер; мұнай және мұнай өнімдеріне арналған резервуарлар шығару қысқарды.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

2008 жылғы қаңтар-наурызда **машина жасау саласында** 62,2 млрд. теңгеге өнім өндірілді. 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда нақты көлем индексі 102,8% құрады.

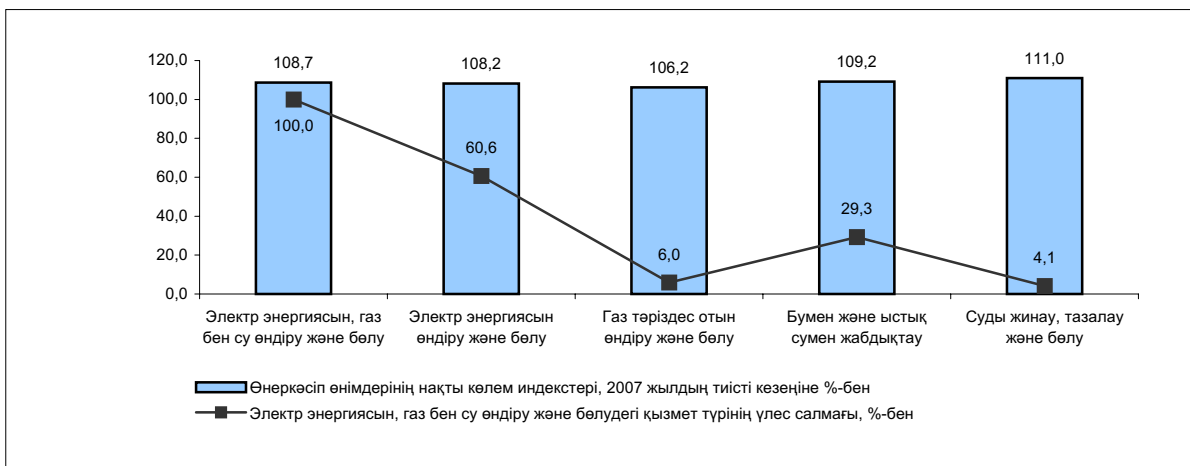
Машиналар мен жабдықтар шығаруда 2008 жылғы қаңтар-наурызда 23,2 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 22,9%-ға жоғары. Мойынтіректер; тракторлар; жинау машиналарының; мұнай кәсібіне арналған жабдықтар шығару артты. Мұнымен қатар, тұрмыстық кір жуғыш және киім құрғатқыш машиналар; кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (Алматы қаласы) және мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтар (Батыс Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

2008 жылғы қаңтар-наурызда **электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар** 14,4 млрд. теңгеге өндірілген. 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда нақты көлем индексі 92,1% құрады. Қорғасын-қышқылды электр аккумуляторлары (Алматы облысы); оқшауландырылған сымдар мен кабельдер (Қарағанды облысы); цифрлық есептеу машиналары, теледидарлар, сұйықтықтың және электр энергиясын санаушының (Алматы қаласы) өндірісі төмендеді. Алматы қаласында магнитофондар шығару тоқтатылды. Электр трансформаторлар мен конденсаторлар шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-наурызда **көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру** 24,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 2%-ға төмен болды. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын автомобильдер және Солтүстік Қазақстан облысында қозғалтқыштар бөлшектері 2007 жылғы қаңтар-наурызға қарағанда аз шығарылған. Жолаушыларға арналған жеңіл, он және одан көп адамдарды тасымалдайтын, арнайы және мамандандырылған автомобильдер шығару өсті.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында 2008 жылғы қаңтар-наурызда 11,1 млрд. теңгенің өнімі өндірілген, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздан 17,1%-ға төмен болды. Қаңқасы ағаштан жасалған отыруға арналған жиһаз; ағаштан жасалған кеңсе және ас үйге арналған жиһаз; зергерлік бұйымдар және спорт тауарларының шығару төмендеді. Қаңқасы металдан жасалған отыруға арналған жиһаз; металдан жасалған кеңсе жиһаз; ағаш төсектер өндірісі өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

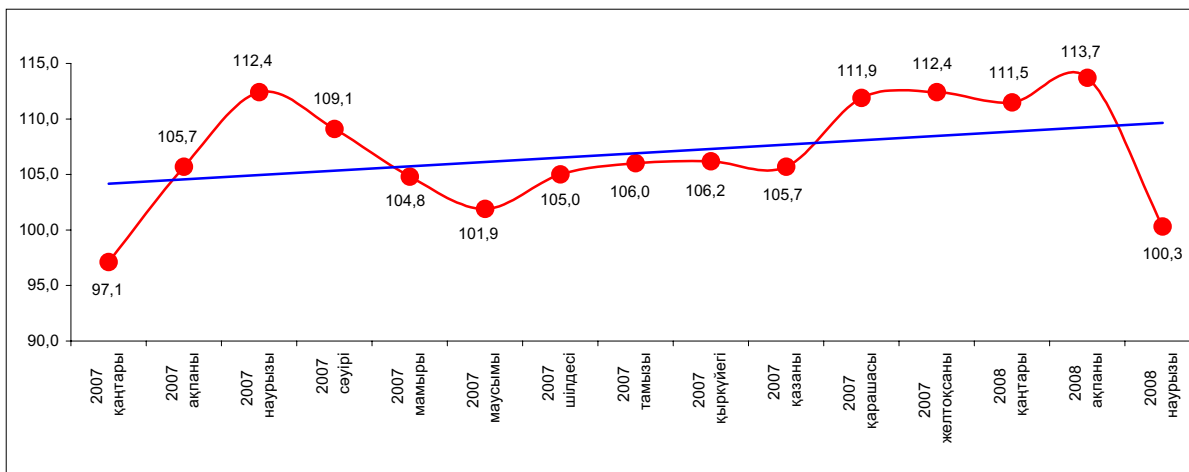
Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда нақты көлем индексі 108,7% құрады.

Электр энергиясын өндіру 2008 жылғы қаңтар-наурызда 22,9 млрд. кВт. сағ. құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 7,6%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындарында өндіріс өсті.

Жылу энергиясын өндіру 36,3 млн. Гкал құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 7,5%-ға көп. Атырау облысы және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындарында өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

2.2 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

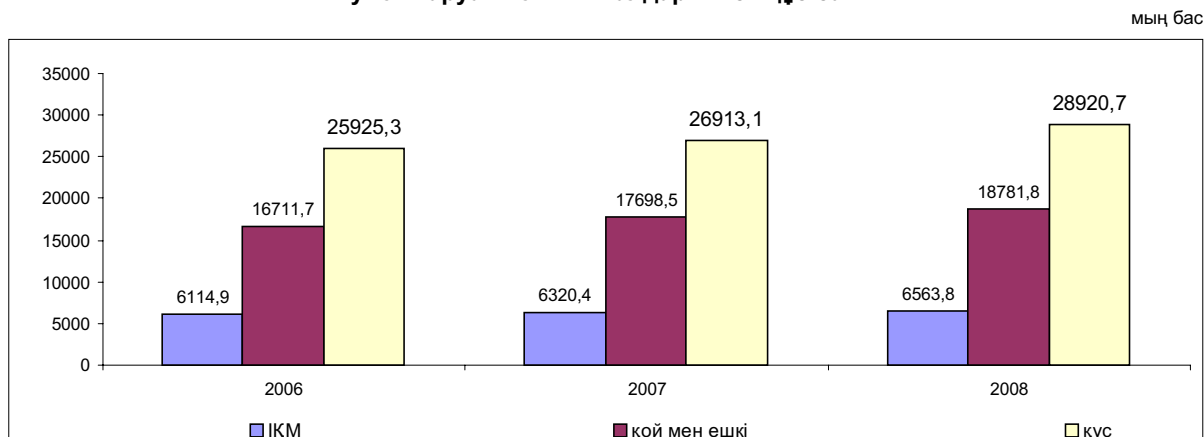
Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2008 жылғы қаңтар-наурызда тұтастай республика бойынша (бағалау бойынша) ағымдағы бағаларда 112,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 3,7%-ға көп.

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында мал төлдеу және оны сатып алудың өсуі есебінен ірі қара мал санының (3,9%), қой мен ешкінің (6,1%), шошқа (4,8%), жылқының (6,2%), түйенің (5,0%) және құстың (7,5%) өсуі байқалды.

Ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

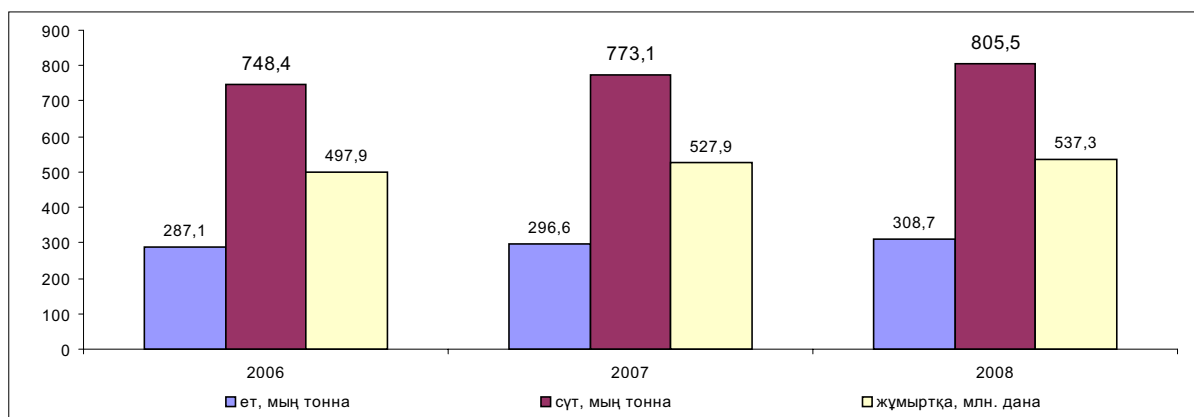

2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда ет өндірісінің өсуі союға өткізудің артуы және малдың тірідей орташа салмағының өсуі есебінен 104,1% құрады. Мал мен құстың барлық түрлерін өткізу (102,0%-дан 108,7%-ға дейін) артты. Ірі қара мал бір басының орташа тірідей салмағы 293 кг, қой мен ешкі – 37 кг, жылқы – 313 кг құрады.

Сауылатын сиырдың орташа санын (3,1%-ға) және сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының (1,1%-ға) өсуі есебінен сиыр сүтін өндіру 4,2%-ға өсті.

Мекиен тауықтың орташа басының 2,6%-ға өсуі есебінен жұмыртқа өндірісі 1,8%-ға өсті.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

Мал азығының қолда бары. 2008 жылғы 1 сәуірге ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында 95,7 мың тонна құнарландырылған мал азығы (өткен жылғы деңгейге 113,0%), 181,5 мың тонна шөп (112,5%), 58,4 мың тонна пішендеме (126,1%), 75,3 мың тонна сабан (124,1%), 187,0 мың тонна сүрлем (91,8%) болды. Бұл азық өлшемі бірлігінде 248,6 мың тоннаны құрады немесе өткен жылғы деңгейден 13,8%-ға жоғары. Орта есеппен бір шартты ірі қара мал басына шаққанда азық өлшемі бірлігінің 3,4 центнері келеді немесе өткен жылғыдан 13,3%-ға көп.

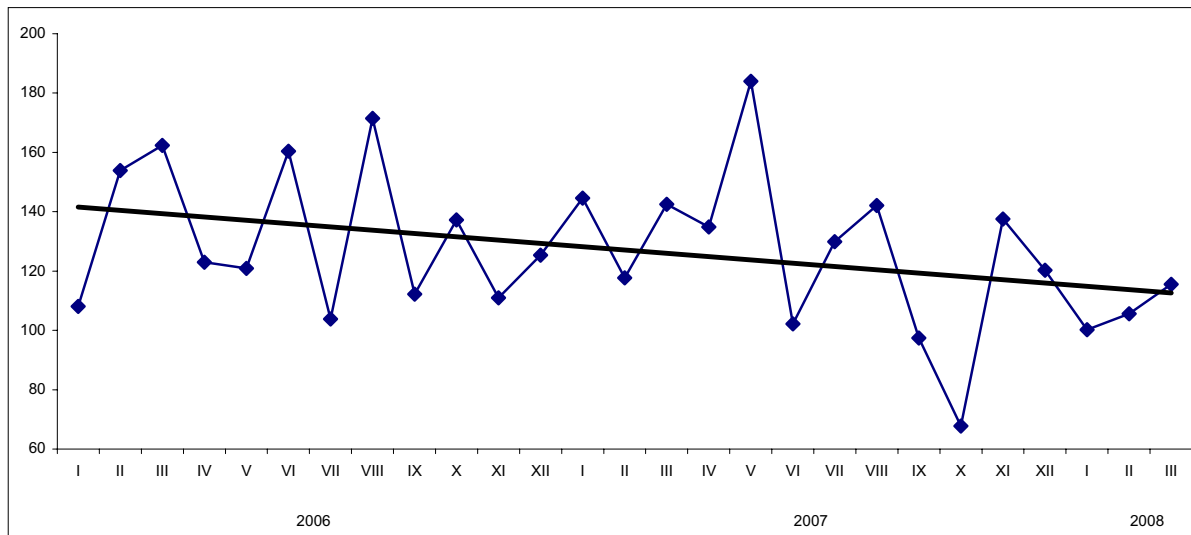
2.3 ҚҰРЫЛЫС ҚҰРЫЛЫС ҚЫЗМЕТІ

2008 жылғы қаңтар-наурызда құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды есептегенде, 174,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 8,5%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 77,4% болды. Шетелдік мердігерлер – 22,1%, мемлекеттік ұйымдар – 0,5%-ын орындады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индексі

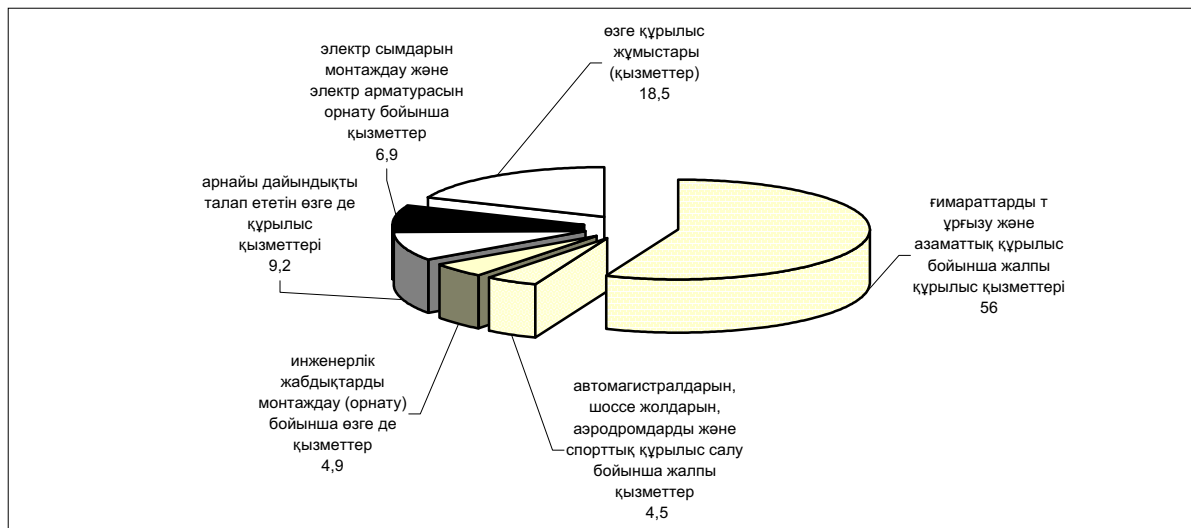
өткен жылғы тиісті айына %-бен

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 56%-ы) басым құрады (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 63,1%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

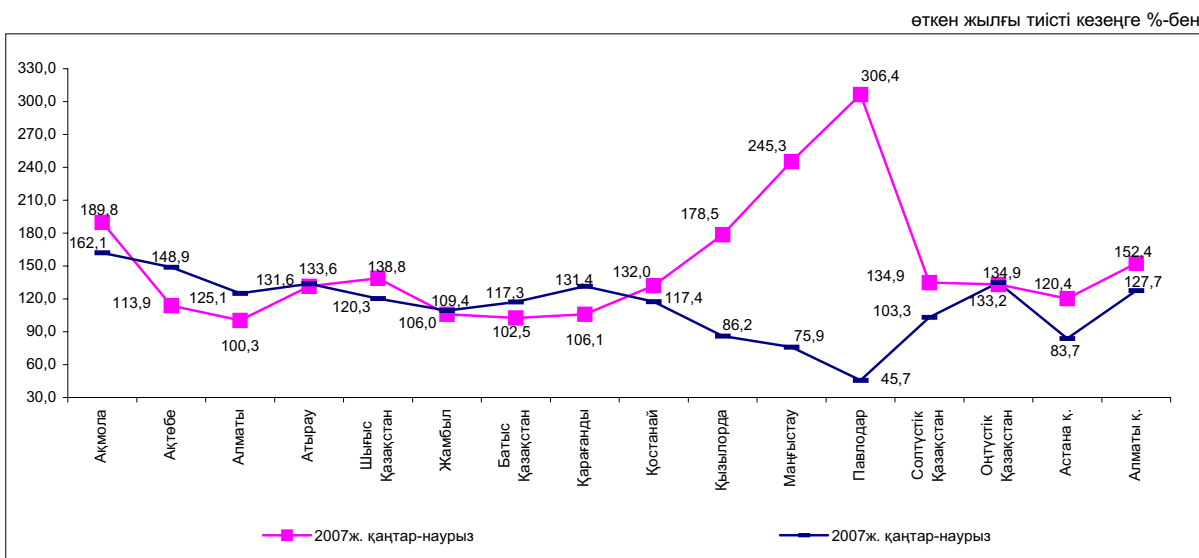
пайызбен

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда республиканың 12 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Ақмола (1,6 есеге), Ақтөбе (1,5 есеге), Оңтүстік Қазақстан, Атырау, Қарағанды (1,3 еседен) облыстарында және Алматы қаласында (1,3 есеге) байқалды.

Жалпы республикалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы елеулі үлес (жалпы көлемнен барлығы 60%-дан артық) алады.

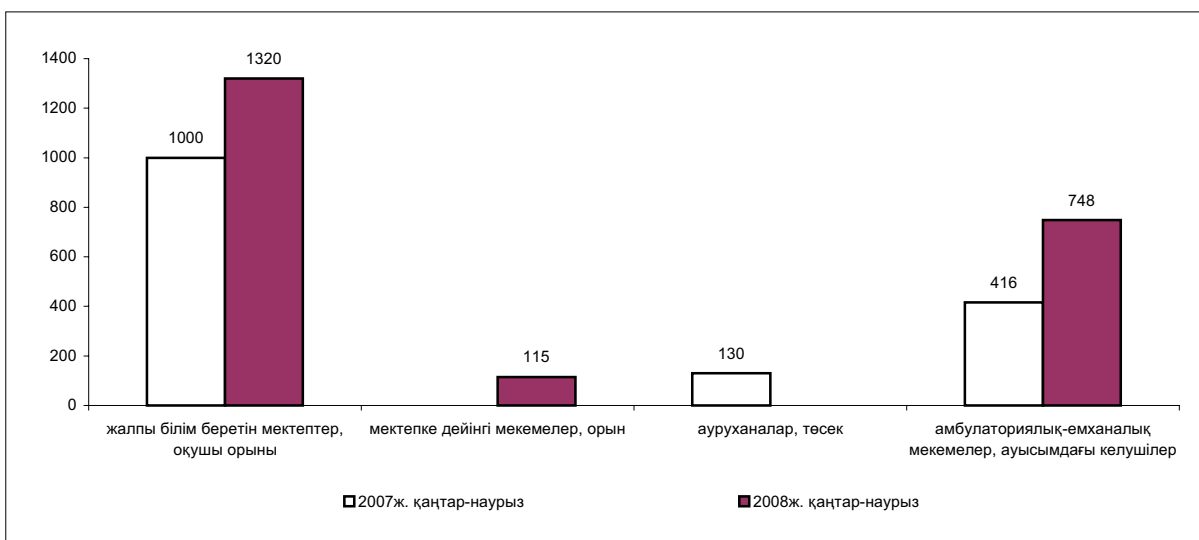
Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

2008 жылғы қаңтар-наурызда 6177 ғимараттар салынды, оның ішінде 5351 тұрғын және 826 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы объектілердің едәуір саны сауда – 346, сондай-ақ көлік және байланыс саласына келеді – 252.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 17 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 2 – жалпы білім беретін мектеп, 1 – мектепке дейінгі мекеме, 14 – амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

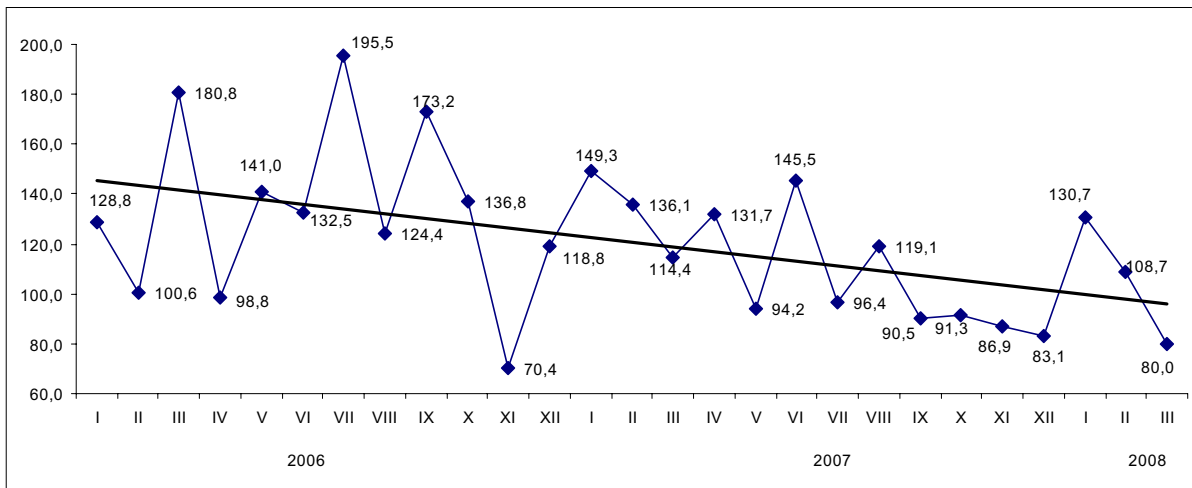
ТҰРҒЫН ҮЙ ҚҰРЫЛЫСЫ

2008 жылғы қаңтар-наурызда негізгі капиталға жұмсалған инвестиция көлемінің 20,2%-ы тұрғын үй құрылысына (124,9 млрд. теңге) бағытталды, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурызда игерілген инвестициядан 1,4 есе көп.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 1575,8 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 3,6%-ға жоғары. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 89,3%-ы), мұнда едәуір көлемді жеке тұрғын үй құрылысы (48,1%) алады. Мемлекеттік және шетел кәсіпорындары мен ұйымдарымен тұрғын үйдің жалпы көлемінің тиісінше 2,5% және 8,2%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индексі

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Пайдалануға берілген тұрғын үйлердің көлемінің өсуі республиканың 7 өңірінде байқалады. Елеулі өсуі Шығыс Қазақстан (2,4 есе), Ақмола (1,9 есе), Атырау (1,4 есе) облыстарында және Астана қаласында (1,7 есе) байқалды.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-наурызда 59,9 мың теңге, соның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 40,5 мың теңгені құрады.

2.4 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-наурызда республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 85709,9 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы жүк айналымынан 8,5%-ға көп.

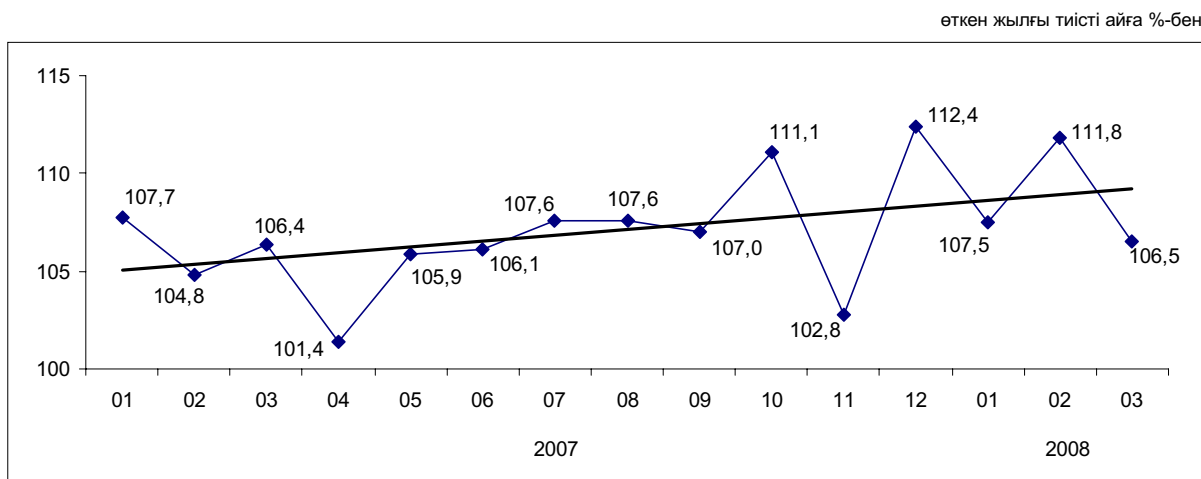
Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-наурызда 52289,8 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-наурызға қарағанда 12,8%-ға жоғары болды.

2008 жылғы қаңтар-наурызда **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 12210,7 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурызға қарағанда 8,8%-ға көп.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-наурызда 21192,0 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурыздан 0,9%-ға аз. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнай тасымалдау 10910,0 млн. ткм (Құмкөл-Атасу-Алашанькоу бағыты бойынша мұнай айдау есебінен 2007 жылғы қаңтар-наурызда 4,7%-ға артты), газ – 10282,0 млн. ткм құрады (орта азиялық және ресей газының транзит көлемінің төмендеуі есебінен 6,2%-ға кеміді).

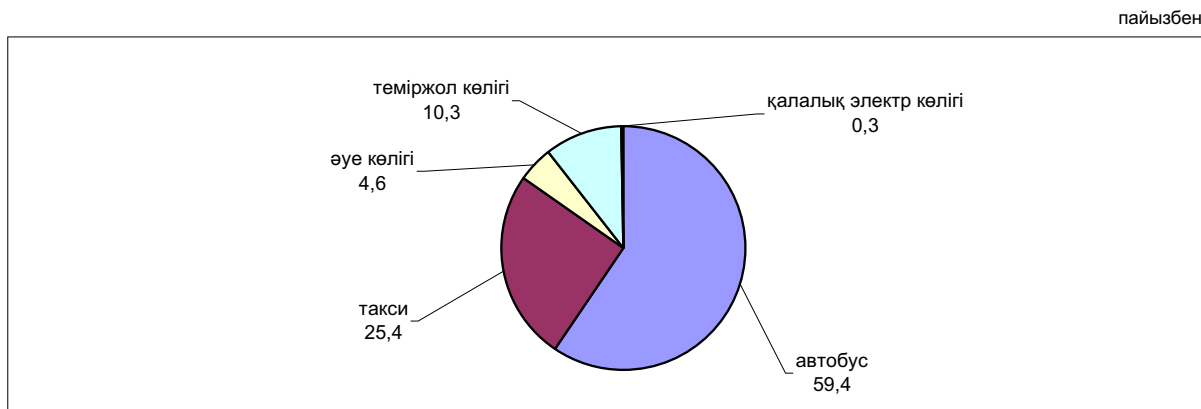
Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-наурызда 14352,8 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-наурыздан 1,8%-ға артты.

Жүк айналымының серпіні

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 4,0%-ға артты және 26559,0 млн. жкм құрады, соның ішінде, автобустарда – 4,9%, таксиде – 3,3%, әуе көлігінде – 30,0%-ға артты, бұл халықтың көшіп-қонуының өсуі және сапарлар ұзақтығының артуына байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігінің жолаушылар айналымы 6,3%, троллейбустағы – 39,9%, трамвайдың – 11,6%-ға төмендеуі байқалды.

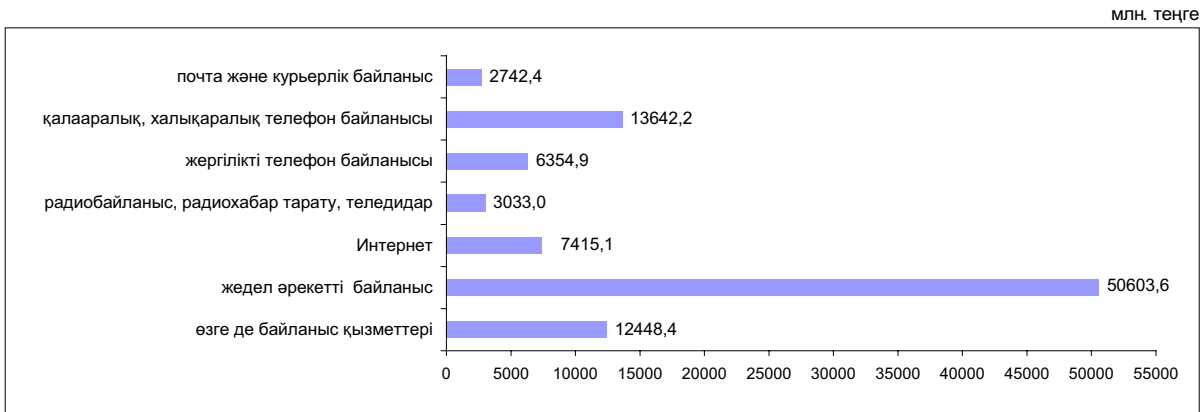
Жолаушылар айналымының құрылымы

2.5 БАЙЛАНЫС

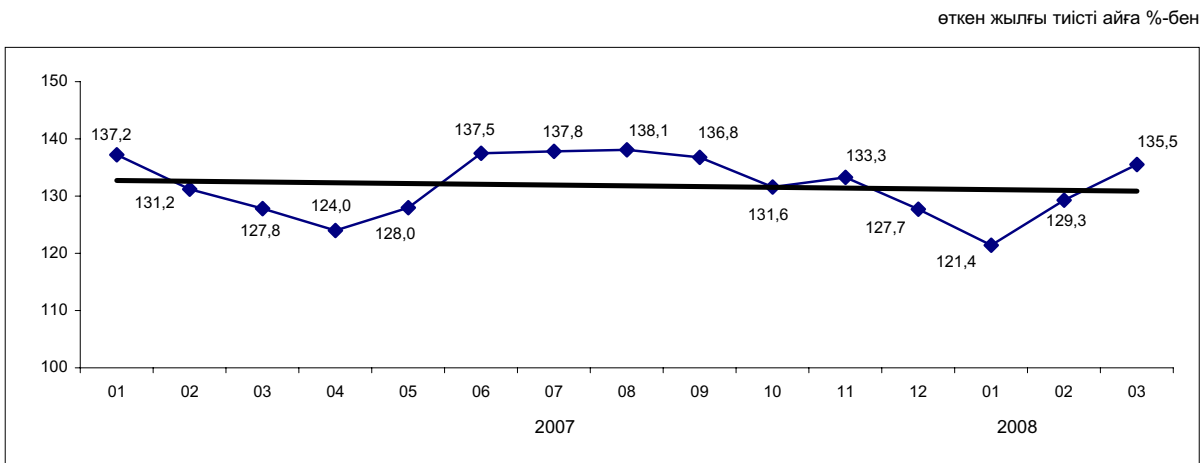
2008 жылғы қаңтар-наурызда жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 96,2 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 40,0 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурызға қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 28,8% және 29,0%-ға көп.

2008 жылғы қаңтар-наурызда байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Телекоммуникациялық рыноктың дамуына жаңа қуаттарды іске қосу, Интернеттің, жедел әрекетті байланыстың ұдайы дамуы және үлкен корпоративтік желілердің құрылуы ықпал етеді.

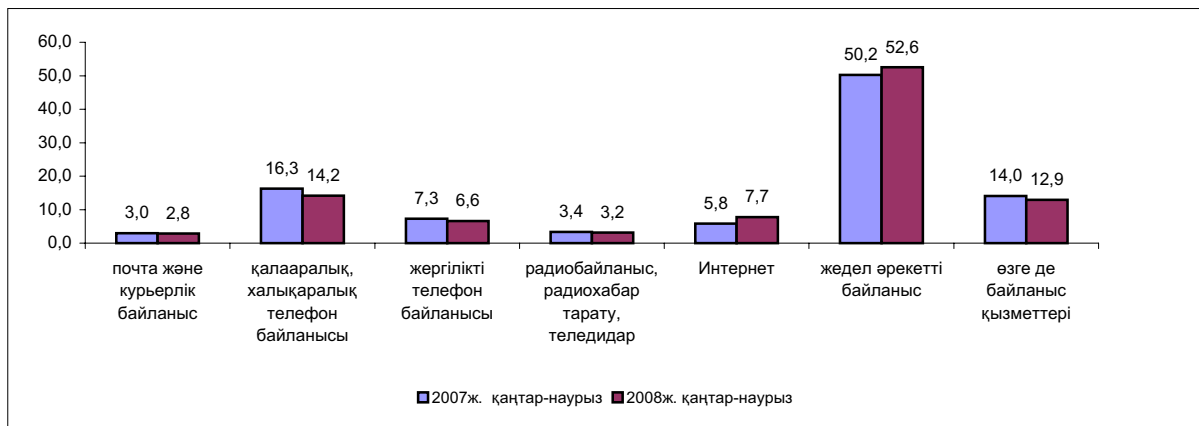
Байланыс қызметтерінің серпіні

2008 жылғы қаңтар-наурызда байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,6% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 34,3%-ға өсті.

Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

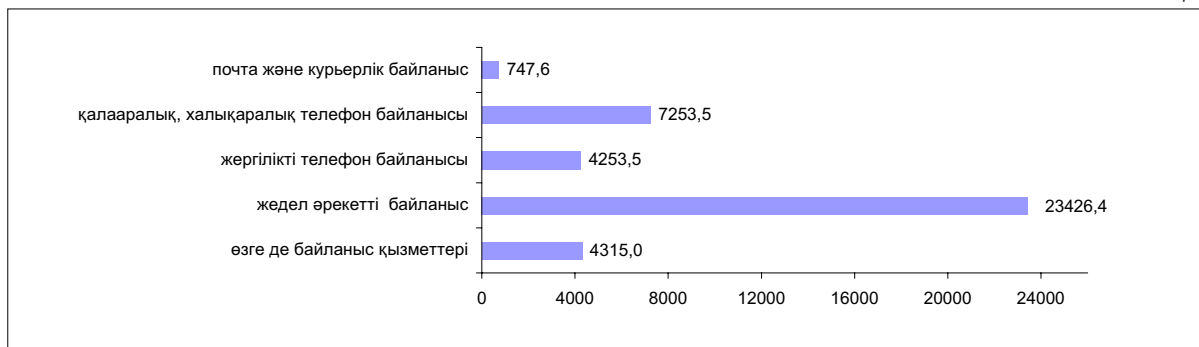
пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс – 41,6% құрады. 2008 жылғы қаңтар-наурызда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,6% – жедел әрекетті байланыс қызметтері, 18,1% – қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,6% – жергілікті телефон байланысы қызметтері, 12,7% – байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-наурызда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

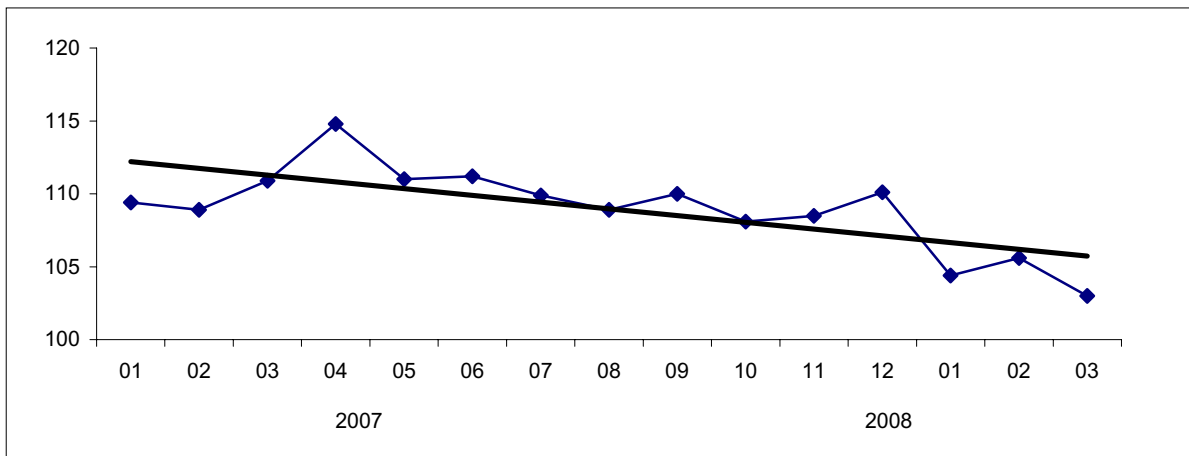

2.6 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-наурызда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 501,3 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 4,3%-ға артты. 2008 жылғы наурызда тауар өткізу 173,5 млрд. теңгені құрады, бұл тұрақты бағалармен есептегенде 2007 жылғы наурыздағы деңгейден 3%-ға жоғары, 2008 жылғы ақпанмен салыстырғанда өсім 5,1% құрады.

2007-2008жж. айлары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

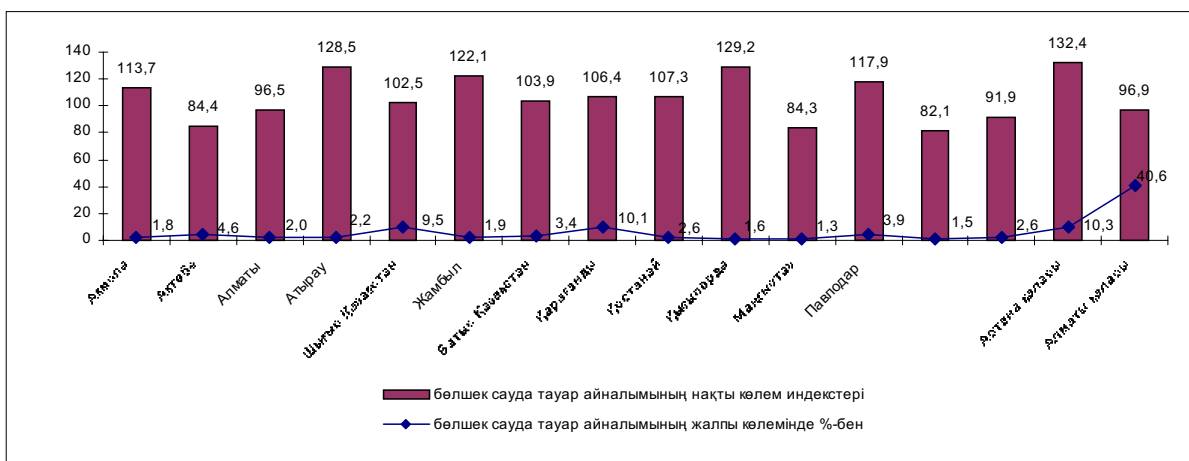
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Қаңтар-наурызда тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 32,2 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы осы кезеңге қарағанда 5,1 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

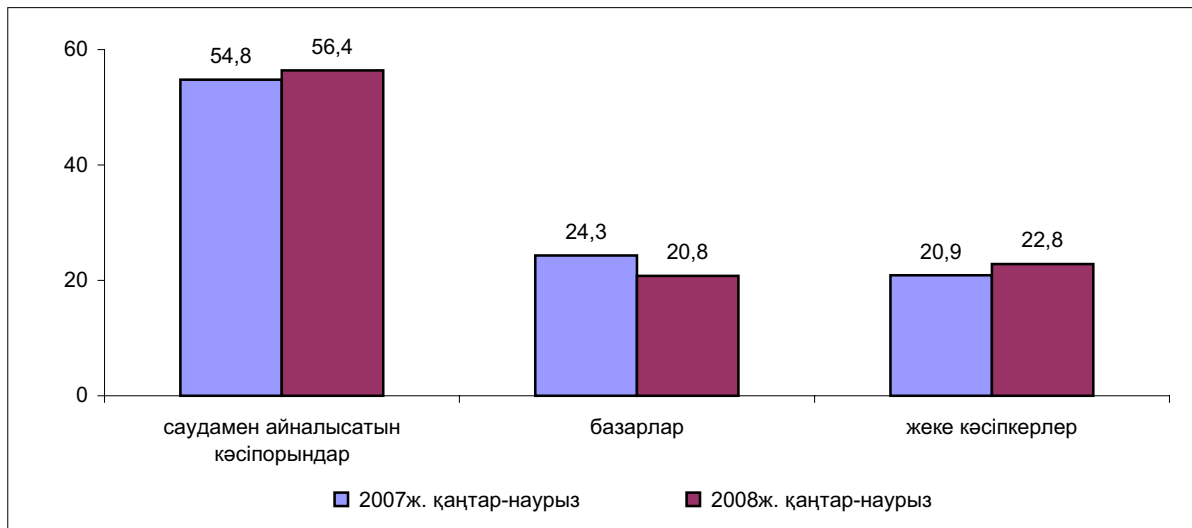
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындардың тауарлар өткізуінең, жеке кәсіпкерлер саудасы және базарлардағы сауда айналымынан 485,8 млрд. теңге (96,9%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарынан – 15,4 млрд. теңге (3,1%) алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Бөлшек сауда тауар айналымының өсуі, ең алдымен, саудамен айналысатын кәсіпорындар тауар айналымының нақты көлемінің артуына (өткен жылдың тиісті кезеңіне 7,4%-ға) байланысты екендігін айта кету керек. Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде қызмет көрсету мәдениетінің жоғары деңгейімен және сапалы тауарлардың мол түрімен қамтамасыз етілетін кәсіпорындар үлесі де (2007 жылғы қаңтар-наурызда 54,8%-дан 2008 жылғы қаңтар-наурыздағы 56,4%-ға дейін) тоқтаусыз артуда.

Тұрақты сауда желісі қызметінің дамуына сауда нысанының қазіргі заманғы және озық түрлерін енгізу ықпал етуде. Барлық өңірлердегі сауда кәсіпорындарында ұзақ пайдаланатын тауарларды кредитке сату енгізілуде. Төлемдік электрондық көршікелерді пайдалану арқылы қолма-қол ақшасыз сату кең өріс атуда.

Алматы, Астана қалаларында және республиканың басқа да ірі қалаларында супермаркеттер, гипермаркеттер желісі көбеюде, оларда сатып алушылар ең қысқа мерзімде салыстырмалы түрде қолайлы бағалар бойынша қажетті тауарлардың барлық түрлерін сатып ала алады. Сауда кәсіпорындары желісінің тартымдылығы сатып алушыларға сатқаннан кейінгі көрсетілетін сервис қызметімен қамтамасыз етіледі.

Тауар айналымын қалыптастыруда жеке кәсіпкерлік елеулі үлесті құрайды - 22,8%.

Рыноктардағы сауда тауар айналымының жалпы көлемінен 20,8%-ды құрайды.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда 1156,2 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 0,7%-ға көп болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-наурызда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 22,8 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылғы тиісті кезеңнен 12,6%-ға көп болды. Мұнда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 13,9%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 4,2 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің басым бөлігі (52,2%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-наурызда шығарылған өнімдері (тауарлар, қызмет көрсетулер) өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 5,2%-ға өсті және 437653,4 млн. теңгені құрады.

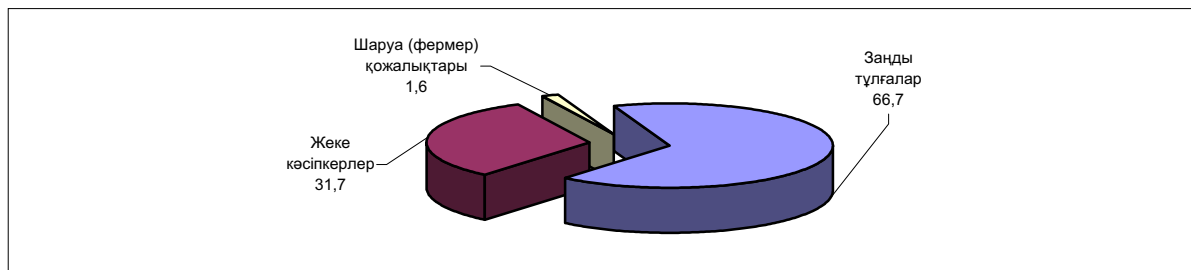
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару
Қазақстан Республикасы	115,3	112,3	105,2
Ақмола	117,9	109,4	106,4
Ақтөбе	133,4	106,5	101,3
Алматы	117,1	115,0	106,7
Атырау	113,3	114,0	96,8
Шығыс Қазақстан	116,5	111,0	116,4
Жамбыл	119,7	117,7	94,3
Батыс Қазақстан	115,4	115,9	103,1
Қарағанды	110,5	109,5	113,0
Қостанай	122,8	108,9	102,4
Қызылорда	110,4	106,6	79,2
Маңғыстау	124,6	121,2	93,8
Павлодар	112,2	108,0	109,6
Солтүстік Қазақстан	107,4	104,4	105,3
Оңтүстік Қазақстан	100,2	103,0	98,2
Астана қаласы	126,6	131,8	119,1
Алматы қаласы	122,7	115,9	100,1

Шығарылған өнімдердің өсуі барлық өңірлерде тіркелді, едәуір өсуі Астана қаласында, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында байқалды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілері шығарған өнімдердің (тауарлар, қызмет көрсетулердің) құрылымы

пайызбен

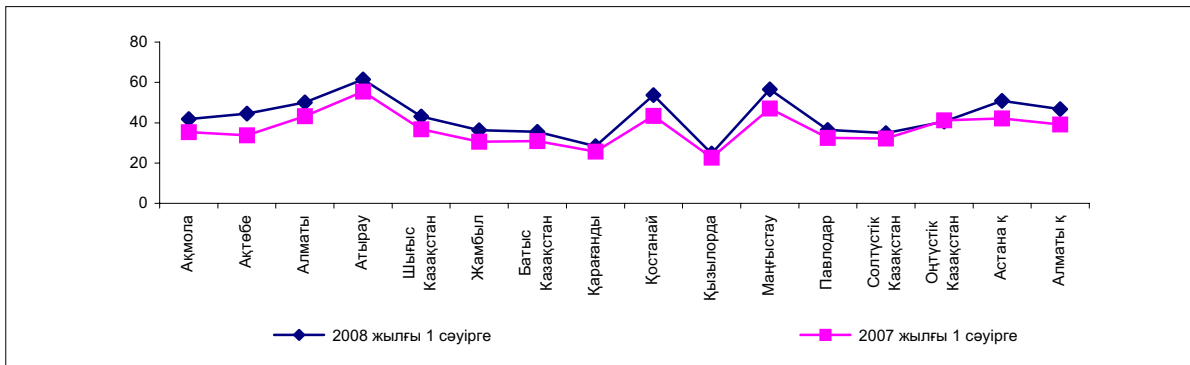

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 сәуірге өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 15,3%-ға артып, 657520 бірлікті құрады, оның ішінде 56246 заңды тұлғалар, 431681 – жеке кәсіпкерлер және 169593 шаруа қожалықтары.

Республиканың барлық өңірлерінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы белгіленді. Олардың санының ең көп артуы Ақтөбе (10,8 бірлікке), Қостанай (10,3 бірлікке), Маңғыстау (9,4 бірлікке) облыстарында, сонымен қатар Астана қаласында (8,7 бірлікке) да едәуір өсті. Басқа өңірлерде көрсеткіштің артуы 8 бірлікке дейін құрады.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

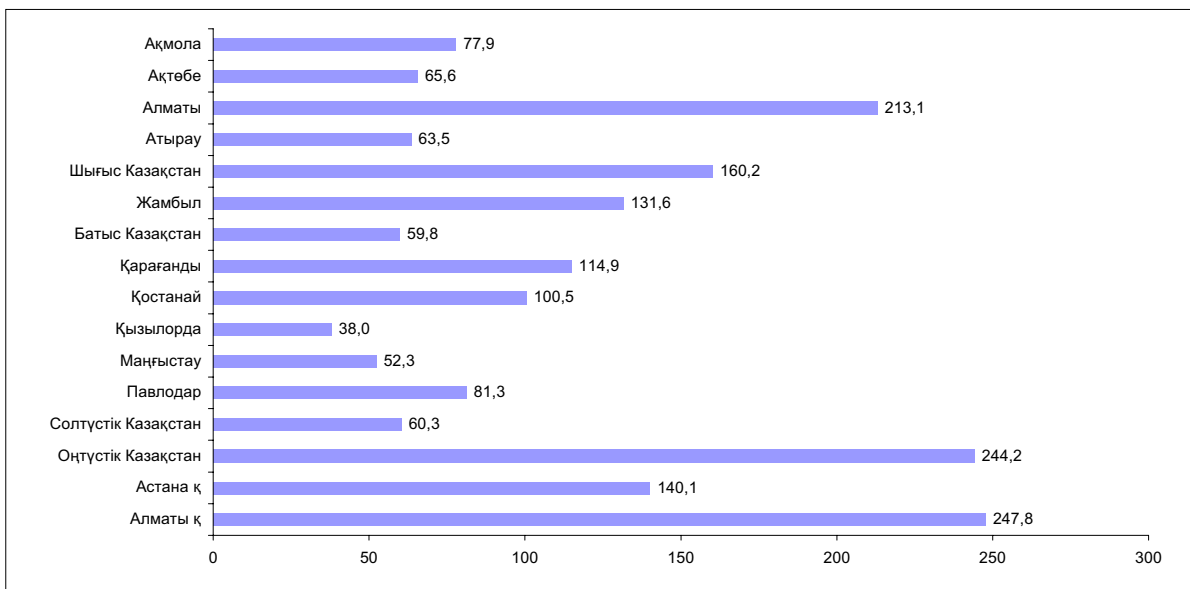
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 12,3%-ға артып, 1851181 адамды құрады.

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны

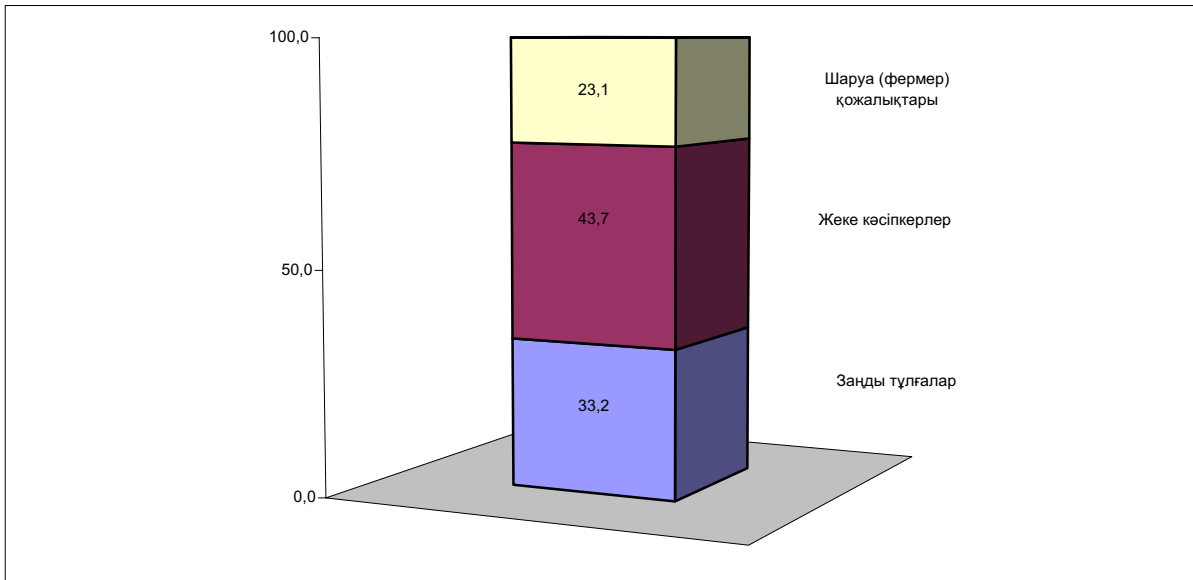
мың адам

2008 жылғы 1 сәуірге шағын кәсіпкерлік субъектілерінің жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы тиісті көрсеткішпен салыстырғанда Астана қаласында (31,8%), Маңғыстау (21,2%-ға), Жамбыл (17,7%) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде арту шамалы пайызды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

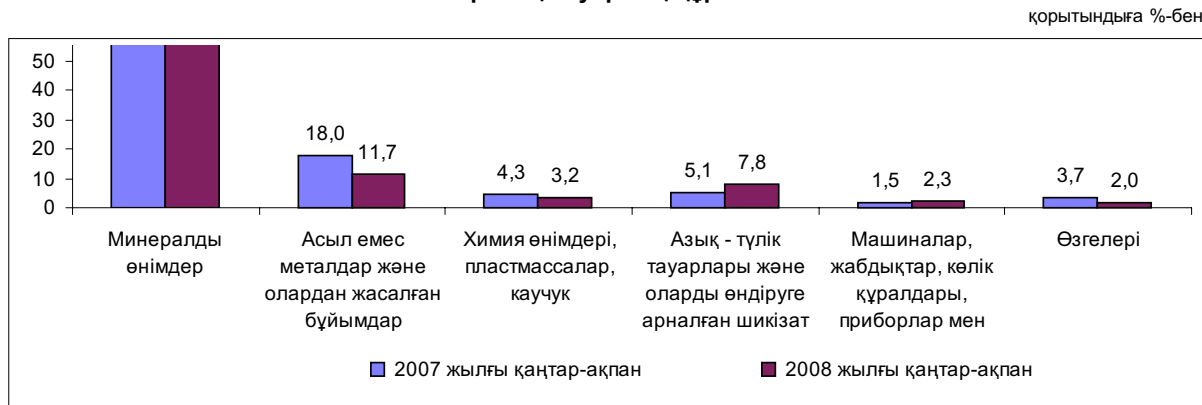
4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-ақпанда 14892,1 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 41,8%-ға артты, оның ішінде экспорт – 10289,8 млн. АҚШ доллары болып, 62,0%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 4602,3 млн. АҚШ долларын құрап, 10,9%-ға артты.

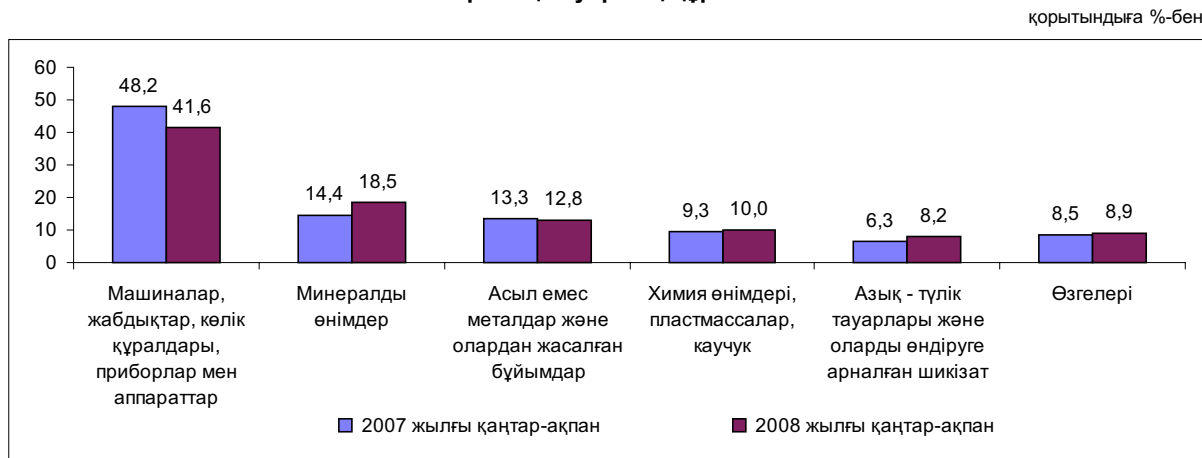
Экспорттың тауарлық құрылымы

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (17,8%), Швейцария (16,2%), Қытай (9,7%), Франция (8,0%), Ресей Федерациясы (7,9%), Нидерланды (3,9%), Иран (3,5%), Украина (3,1%), Түркия (3,0%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 15,5% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 16,1%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

2008 жылғы қаңтар-ақпанда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 1955,4 млн. АҚШ долларын немесе 42% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 1942,1 млн. АҚШ доллары немесе 46,8%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда барлық импорттық жеткізілімдердің 47,1%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 41,6%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 37,9%-ы), Қытай (11,0%), Германия (7,3%), Украина (5,6%), АҚШ (4,7%), Жапония (3,9%), Италия (3,1%), Түркия (2,6%), Франция (2,2%), Ұлыбритания (1,6%).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-ақпанда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 3761,9 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 36,9%-ға артты, оның ішінде экспорт – 1595,7 млн. АҚШ доллары болып, 56,5%, импорт – 2166,2 млн. АҚШ долларын құрап, 25,3%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 25,3% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 26,2%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 50% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 47%), азық-түлік тауарлары – 15% (15%), химиялық өнімдер – 10% (17%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 21% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 23%), минералды өнімдер – 37% (33%), металлургия өнімдері – 15% (16%), химия тауарлары – 7% (9%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-ақпанда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 95%), металлургия өнімдері – 56% (51%), азық-түлік тауарлары – 62% (60%), химия тауарлары – 34% (39%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-ақпанда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 11130,2 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 43,5%-ға артты, оның ішінде экспорт – 8694,1 млн. АҚШ доллары болып, 63,0%, импорт – 2436,1 млн. АҚШ долларын құрап, 0,5%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 77% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 71%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 10% (19%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 60% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 66%), азық-түлік тауарлары – 6% (4%), химия өнімдері – 12% (10%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 11% (11%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-ақпанда осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 76% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 80%), фармацевтикалық тауарлардың – 88% (86%), киімдердің – 88% (84%), азық-түлік тауарларының үлесі – 38% (40%) құрады.

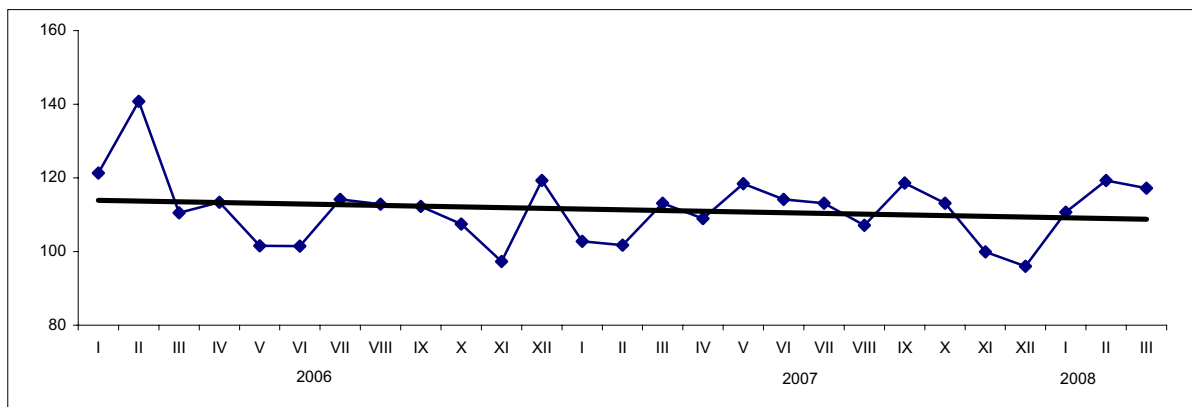
5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-наурызда негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 619,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 16%-ға көп.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

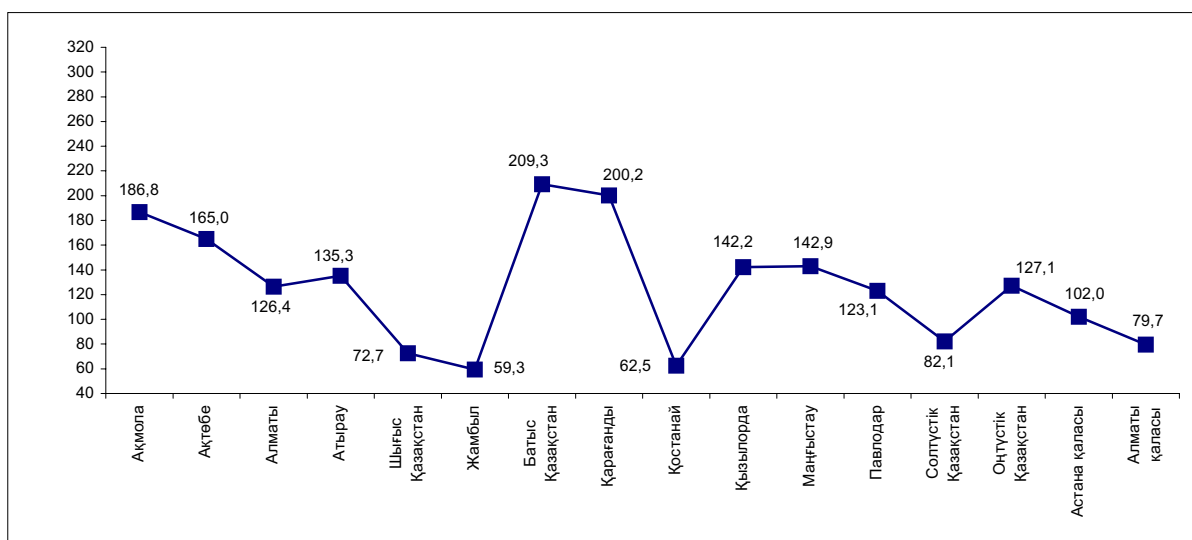

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың көптеген өңірінде байқалды. Жабдық сатып алуға, сондай-ақ кірпіш және асфальт зауыты құрылысына жұмсалған шығындардың артуынан Ақмола облысында (64,9%-ға) елеулі өсуі байқалды. Батыс Қазақстан облысында өсім 64,1% құрады, мұнда магистралды газ құбырының құрылысы белсенді қарқынмен инвестицияланды. Мұнай кен орындарын жайластыруға шығындардың артуына байланысты Қызылорда облысында (60,5%-ға) инвестициялар көлемі өсті.

Инвестициялық жобалардың аяқталуына байланысты Жамбыл облысында (23,1%-ға), Маңғыстау облысында (11,4%-ға), Алматы қаласында (6,1%-ға), Шығыс Қазақстан облысында (2,9%-ға) және Солтүстік Қазақстан облысында (0,9%-ға) инвестициялар көлемі қысқарды.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға инвестициялар игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға %-бен

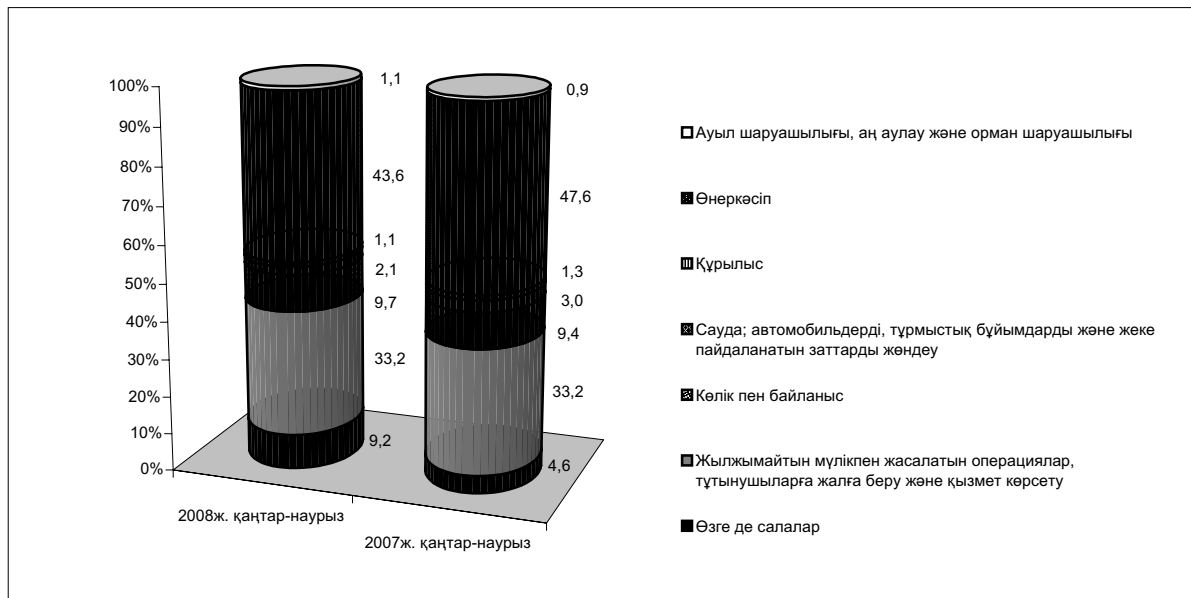

Едәуір белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 60,9%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 29,4% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне – 9,7% келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 56,3%-ды ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 26,7% - машиналар, жабдықтар, құралдар, құрал-саймандар, 17% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

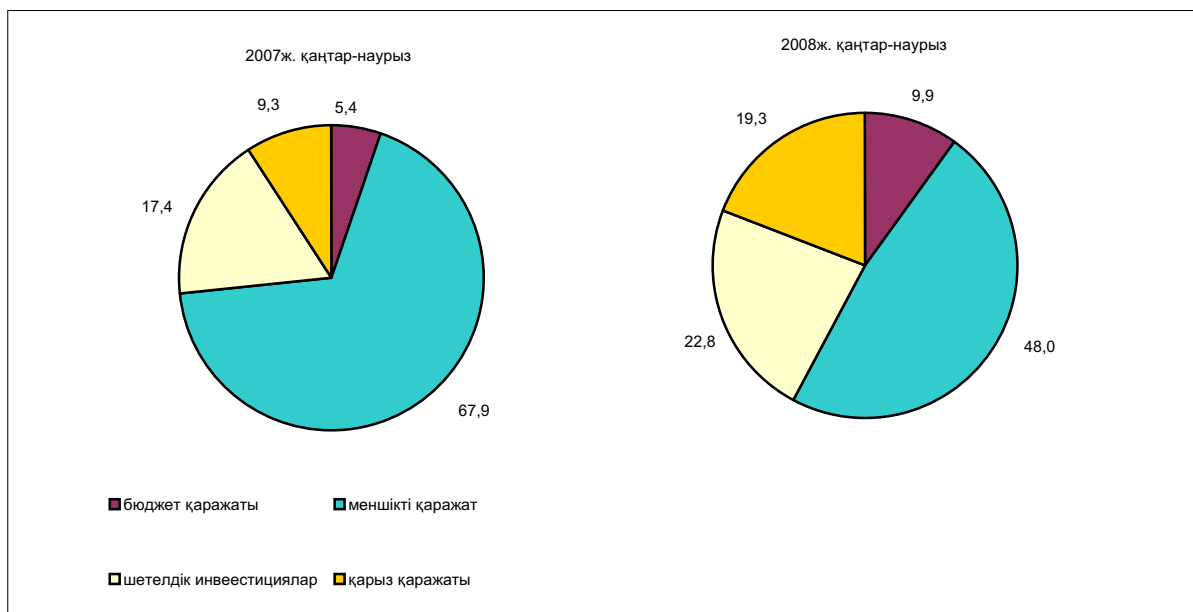

Инвестициялық тартымдылығы бойынша инвестициялаудың басым салалары өндіріс негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінің – 43,6%-ы, соның ішінде мұнай және табиғи газ өндіру, осы салаларда қызмет көрсету – 29,1% және өңдеу өнеркәсібі – 6,9%, ал жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету – 33,2% болып қалады.

2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда ауыл шаруашылығына инвестициялық салымдар 44%, кен өндіруге – 10,1%, электр энергиясың, газ бен суды өндіру және бөлуге – 29,7%, құрылысқа – 0,9%-ға өсті. Көлік пен байланыс саласына - 20,3%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету - 16,8%-ға көп инвестиция салынды. Өңдеу өнеркәсібіне (14,2%), сауда, автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке басқа пайдаланатын заттарға (17%) қаражат 2007 жылғы тиісті кезеңнен аз инвестицияланды.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

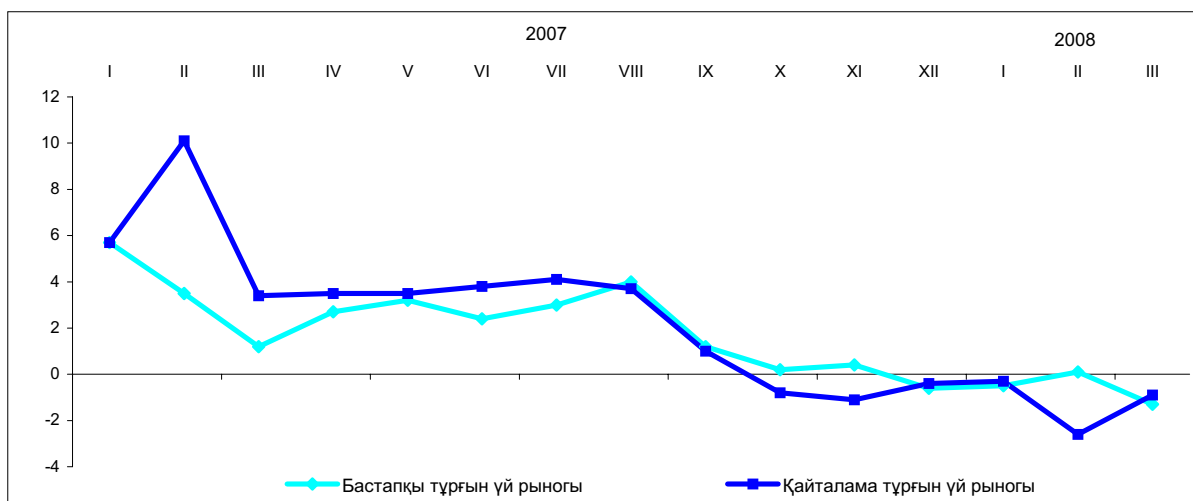

Жеке меншік қаражаттар негізінен кен өндіру өнеркәсібіне және жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсетуге (көрсетілген қаражат көздерінен тиісінше 40,8% және 21,8% инвестиция) бағытталған. Бюджеттік қаражаттың ең көп бөлігі (27,3%) көлік пен байланыстың дамуына бөлінді. Қарыз қаражаттың едәуір үлесі қызметтің «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» (75,5%) түрінде игерілді.

Шетел инвестицияларының көп бөлігі (59,5%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 67,9%-ы игерілді.

2007-2008 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы багалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы наурызда 0,4%, ақпанда 0,6% құрады.

2008 жылғы Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

	2008ж. наурыз			2008ж. қаңтар-наурыз 2007ж. қаңтар-наурызға
	2008ж. ақпанға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. наурызға	
Инфляция	0,6	2,5	18,7	18,7
Базалық инфляция	0,4	1,9	18,1	18,3
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,8	2,8	22,9	22,8
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,6	2,7	17,1	17,1

2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 9,3%-ға, өткен айға қарағанда – 1,8%-ға өсті және 11769 теңге (тағам өнімдері – 7061 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 4708 теңге) құрады. 2008 жылғы наурызда оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 18,7%, сүт, май-тоқ май өнімдері мен жұмыртқаны – 16,6%, жемістер мен көкөністерді – 13,7%, нан өнімдерін – 9%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2% құрады.

7.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы наурызда ақпан айына қарағанда 5,4%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 5,7%, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 0,2%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан өндіріс құралдарының бағасы 1,2%, тұтыну тауарлары – 0,9%, аралық тұтыну өнімдері – 6,2%-ға өсті.

2008 жылғы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. наурыз				2008ж. қаңтар– наурыз 2007ж. қаңтар-наурызға
	2008ж. ақпанға	2007ж. наурызға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулерді қоса	5,4	47,0	6,3	60,7	39,4
Өндірілген өнім	5,7	49,7	6,6	63,7	41,6
Өндіріс құралдары	1,2	34,4	13,8	49,4	31,7
Аралық тұтыну өнімдері	6,2	53,5	6,6	67,7	44,4
Тұтыну тауарлары	0,9	16,3	4,5	28,0	15,8
Өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер	0,2	8,0	1,4	19,2	7,6

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы наурызда ақпан айына қарағанда 102,2%, 2007 жылғы желтоқсанға – 105,6% құрады.

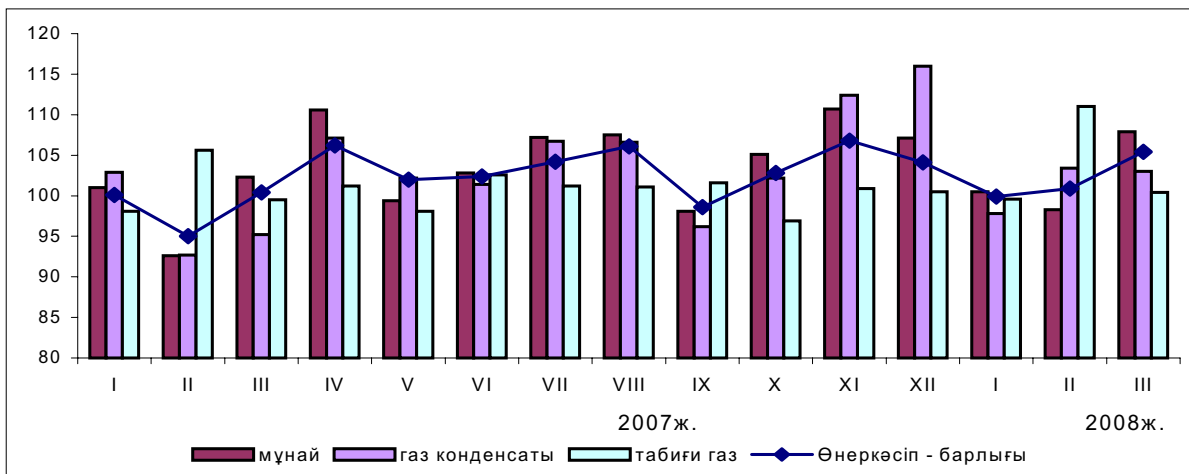
Кен өндіру өнеркәсібінде ағымдағы жылғы ақпанда байқалған өндірушілер бағасының төмендеуі өткен айда олардың 6,4%-ға өсуімен алмасты. Мұнайдың сыртқы сауда конъюнктурасының жақсаруына байланысты ол отандық өндірушілерде 7,9%-ға қымбаттады. Өткен айда ішкі рыноктағы мұнай бағасының өсуі өндірушілерде оның дизель отынына 0,9%, керосинге – 0,3%-ға көтерілуіне әкеп соқты. Республикада өндірілген автомобиль бензині 0,3%-ға арзандады, оған ағымдағы жылғы ақпанда 2007ж. желтоқсанға қарағанда оның импорттық түсімі көлемінің 1,6 есеге өсуі есебінен рыноктың толығыуы себепші болды. Осы уақытта республикада газ конденсатын өндіру бағасы 3%, тас көмірдің – 1,4%, металл кендерін – 0,6%, табиғи газды – 0,4%-ға өсті.

Отын-энергетикалық ресурстар жалпы бір ай ішінде 6,3% қымбаттады, бұл өнеркәсіптегі баға серпініне 3,8% оң «салым» қосты.

Өңдеу өнеркәсібінде өндірушілер бағасының өсімі ағымдағы жылғы ақпандағы 3,4%-дан наурызда 4,2%-ға дейін үдеді. Бұл металлургия өнеркәсібі өніміне бағаның 8,1% өсуіне байланысты. Түсті металдар бағасы 9,7%, ферроқорытпалар – 9,1%, қара металдар илегі – 2,2%-ға өсті, бұл олардың әлемдік рыноктардағы өнімнің осы түрлеріне өзгеруіне байланысты болды.

2007-2008жж. энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Өткен айда ағаш конструкцияларына баға өсімі 5,3%, тоқыма және тігін өніміне – 5,2%, ал қағаз және қатырма қағазға – 0,5%-ға төмендеуі тіркелді. Минералды тыңайтқыштардың 4,1%-ға қымбаттауының әсерінен химия өнеркәсібіндегі баға 2,4% өсті.

Республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы ағымдағы жылғы наурызда 2,2%-ға (ақпанда – 1,9%) өсті. Олардың серпіні көбіне ауыл шаруашылығы шикізатына бағаның өзгеруіне байланысты болды. Астық бағасының көтерілуінің әсерінен өндіруші кәсіпорындарда макарон өнімдері бағасының 13,2% және бидай ұнына – 5%-ға өсуі белгіленді. Мал етін өткізудегі бағаның ұқсас өзгерісі өнеркәсіп өндірісінде осы өнімге олардың 1,7%, сонан соң оның қайта өңделген өніміне 2,7%-ға өсуіне әсер етті. Осы уақытта құс еті 0,8%-ға

арзандады. Йогурт және қоюландырылған сүт бағасы деңгейінің өзгеріссіз қалуымен қатар, сүт өнімдеріне бағаның ірімшік және сүзбеге – 3,1%, сары майға – 1,7%, қаймаққа – 1,5%, өңделген сұйық сүтке – 1%-ға маусымдық өсуі жалғасты.

Байқалған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда газет басып шығару бойынша қызметтер тарифтерінің 5,9%, машиналар мен жабдықтар жөндеуде – 1,6% өсуі, ал өңірлік электр стансаларымен электр энергиясын тасымалдауда керісінше 0,6%-ға төмендеуі тіркелді.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы наурызда ақпан айына қарағанда 101,8% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы бір айда 2%, алыс шетелден – 1,7%, жақын шетелден – 0,8%-ға өсті.

Республикадан шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы қаңтарда 2007ж. желтоқсанмен салыстырғанда 3%, жақын шетелге – 3,1%, алыс шетелге – 3%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы шикізаттар ағымдағы жылғы қаңтарда 2007ж. желтоқсанмен салыстырғанда 4,4%, дайын тауарлар – 1%-ға қымбаттады, ал жартылай дайын фабрикаттар – 0,7%-ға арзандады. Республикадан шығарылған минералды өнімдердің бағасы 4,6%, мұнай өнімдері – 6,5%, мұнай – 4,6%, көмір – 3,7% өсті, ал газ конденсаты – 1,8%-ға төмендеді. Шетелге шығарылған ауыл шаруашылығы өнімдерінің ішінде темекі бағасы 5,6%, мақта – 5%, астық – 2,9%, жүн бағасы 1,7%-ға өсті, олардың төмендеуі балыққа 9,1%, сүт өнімдеріне – 1% және ұнға – 0,5%-ға белгіленді.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі ағымдағы жылғы қаңтарда 2007ж. желтоқсанмен салыстырғанда 100,4%. Достастық мемлекеттерінен – 100,9%, әлемнің басқа елдерінен – 99,9% құрады. Импортталынатын тауарлардан бағаның көтерілуі минералды өнімдерге 7,6%, қағаз және қатырма қағазға – 0,8%, машиналар және жабдықтарға – 0,7%, ал төмендеуі құрылыс материалдарына 2,5%, тоқыма және тігін өнімдеріне – 2,1%, сүрекке – 0,9%-ға тіркелді.

Ағымдағы жылғы наурызда өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** 1,7%-ға өсті, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 1,4 пайыздық тармаққа көп. Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы – 1,8%-ға жоғарылады, бұл өткен жылдың осы кезеңінде 0,5% болды. Мал шаруашылығы өнімінің баға индексі 101,5% құрады (2007ж. наурызда – 100%).

Ауыл шаруашылығы өнімдеріне бағалардың өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

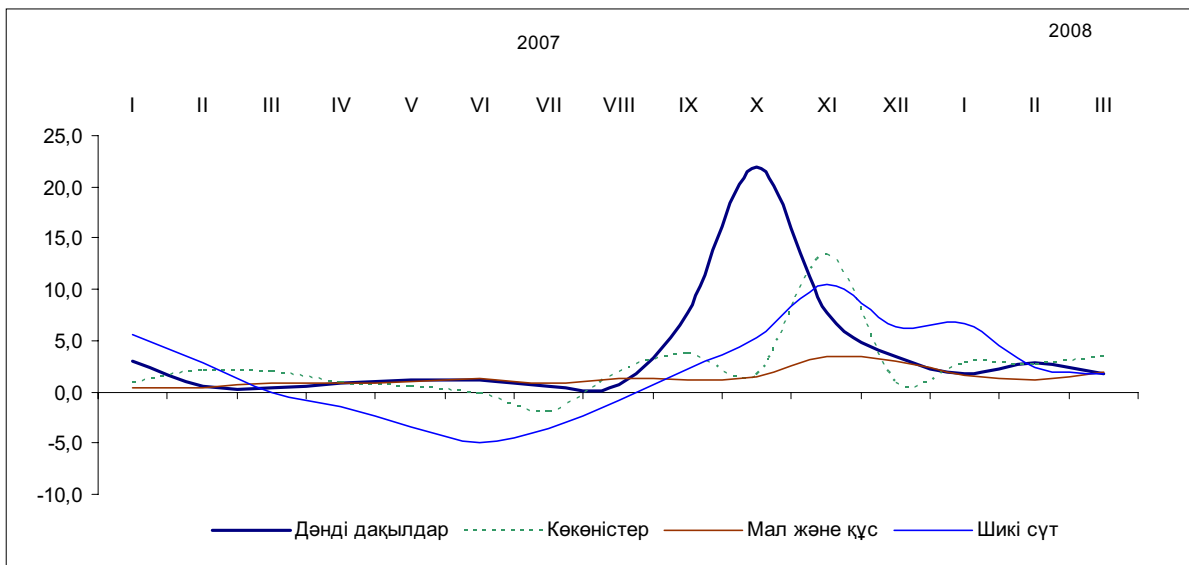
	2008ж. наурыз				2008ж. қаңтар-наурыз 2007ж. қаңтар-наурызға
	2008ж. ақпанға	2007ж. наурызға	2007ж. желтоқсанға	2005 ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	1,7	42,5	6,1	61,6	53,9
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	1,8	58,0	6,6	81,2	71,6
Мал шаруашылығы өнімдері	1,5	22,0	5,5	36,4	30,9

Өткен айда дәнді дақылдар бағасының өсім қарқынының баяулауы байқалды. Олардың бағасы ағымдағы жылғы наурызда 1,8%, ақпанда 2,8%-ға өсті. Бидай – 1,9%, арпа – 1,6%, қарақұмық – 1,2%, жүгері – 1%, күріш – 0,6%-ға өсті. Өткен айда көкөніс өнімдері бағасының өсімі 3,4%-ды құрады. Көкөніс өнімдерінің ішінде баға қиярға – 14,3%, ал қырыққабатқа – 5,7%, басты пиязға – 1,6%, қызылшаға – 1,1%, сәбізге – 0,6%-ға елеулі өсті. Бір айдың ішінде картоп 2,9%, бұршақ – 6,8%, күнбағыс тұқымы – 1,2%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы наурызда құс еті – 3,1%, ірі қара мал еті – 1,8%, қой еті – 1,5%, жылқы еті – 1,1% қымбаттады, ал шошқа еті – 1% арзандады. Жұмыртқаны өткізу бағасы алдыңғы айдағыдай 0,5%-ға төмендеді, ал сүтке 1,8%-ға өсті.

2007-2008 жылдардағы ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

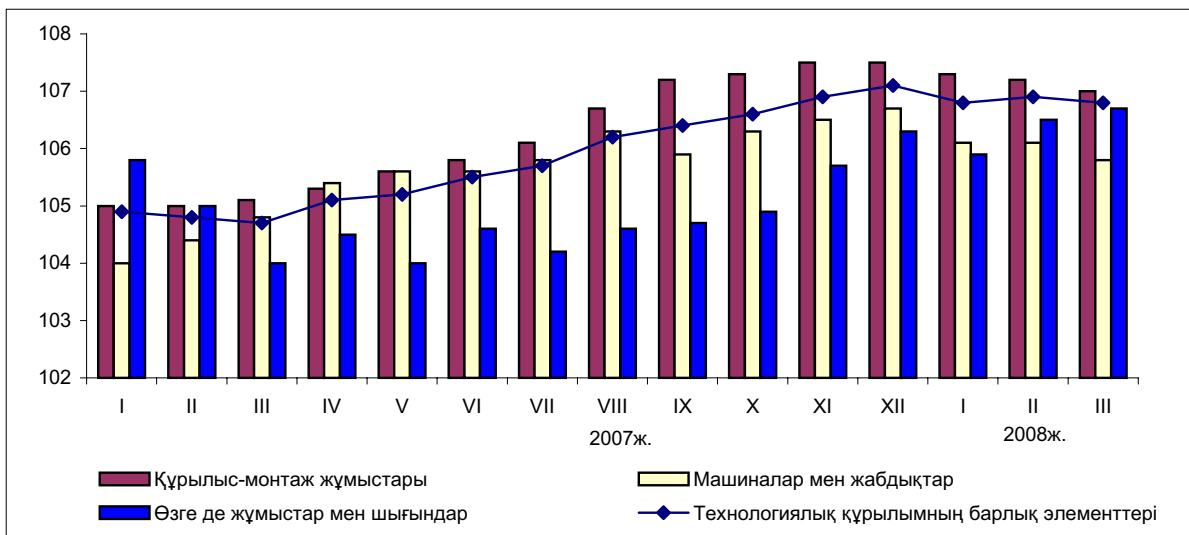
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы наурызда ақпанмен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 100,3%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 100,9%-ды құрады. Құрылыс өндірісіндегі технологиялық құрылымның элементтерінің ішінен өткен айда баға құрылыс-монтаж жұмыстарына – 0,3%, технологиялық жабдықтарға – 0,5% -ға өсті (жыл басы кезеңінен, тиісінше – 0,8% және 0,7%).

2007-2008 жылдардағы құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Ағымдағы жылғы наурызда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкциялар ішінен баға олифке 2,6%, құрылыс малтатасына, шамдар мен жарық беретін құрылғылар – 1,2-1,6%, қыш кірпіш, қож мақта – 0,7-0,8%, сүрек және олардан жасалған бұйымдар, әк, пісірілген су-газ өткізетін құбырлар, шойын ванналар – 0,3-0,5% өсті. Бағаның төмендеуі портландцементке 1,7%, ғаныш – 1,2%, табақты әйнек – 0,7%, бояулар – 0,2%-ға белгіленді.

Ағымдағы жылғы наурызда ақпанмен салыстырғанда **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** – 100,1%, желтоқсанмен – 100,4%-ды құрады.

Ағымдағы жылғы наурызда автомобильмен жүк жеткізу 1,1%, ТМД елдеріне – 2,6%, республика ішінде – 1,4%, қала маңы қатынасы – 1,1%-ға қымбаттады. Құбыр желісі көлігімен тасымалдау тарифтері – 0,1%-ға өсті, ал теміржол, әуе көлігі және су көлігі түрлерімен жүк тасымалдау қызметінің тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

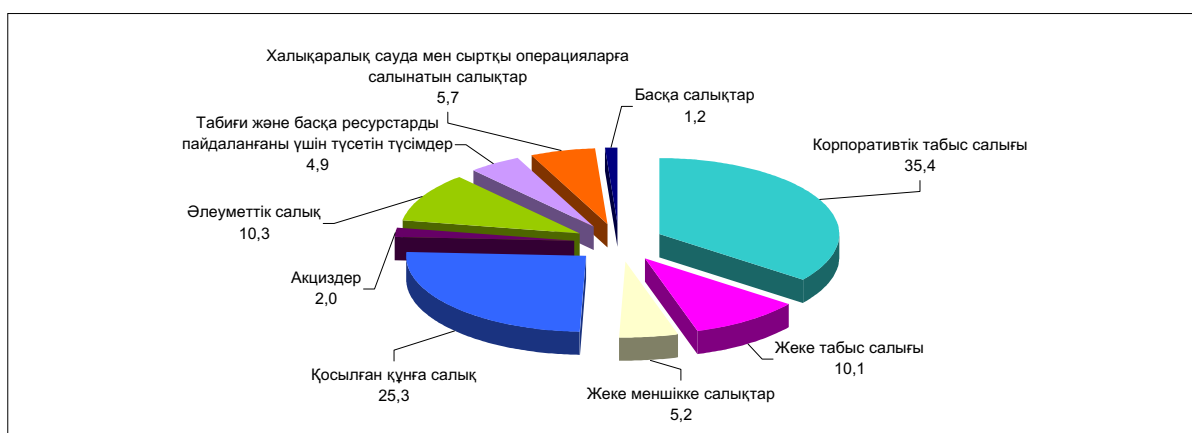
Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 наурызға мемлекеттік бюджет табыстары 562,6 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 87,7% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 403,4 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 79,4%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 69,4%-ға, ал шығындар 21,2%-ға өсті. Бюджет профициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 127,4 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (70,1%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы

пайызбен

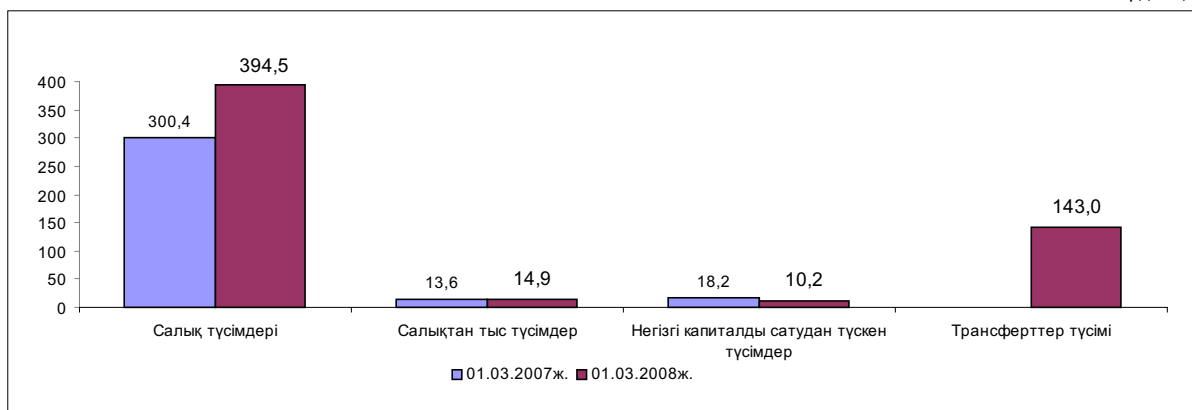
01.03.2008ж.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,7%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,8%, трансферттердің түсімі – 25,4%-ды құрады.

Мемлекеттік бюджет табыстары (2007-2008жж. 1 наурыздағы жағдай бойынша)

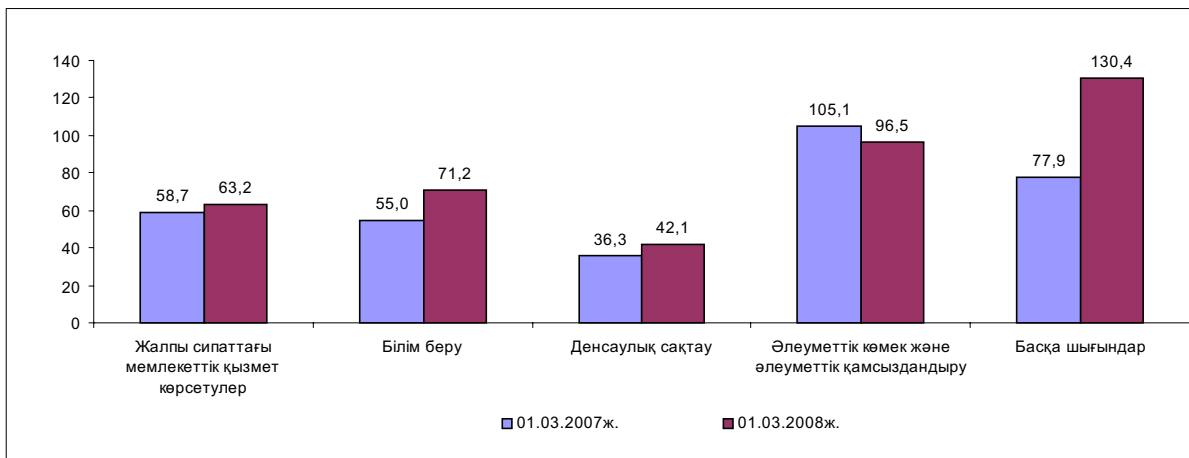
млрд.теңге

Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-ақпанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 7,7%-ға, білім беруге – 29,5%-ға және денсаулық сақтауға – 16,1%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 наурыздағы жағдай бойынша)

млрд. теңге

2008 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табытар 454,5 млрд. теңгені құрады. Шығындар 364,2 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет профициті 76,5 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 89,4%, ал шығындар 18,4%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 60,6% – салықтар, 3%–салықтан тыс түсімдер, 36,4%-ын трансферттер түсімдері құрады.

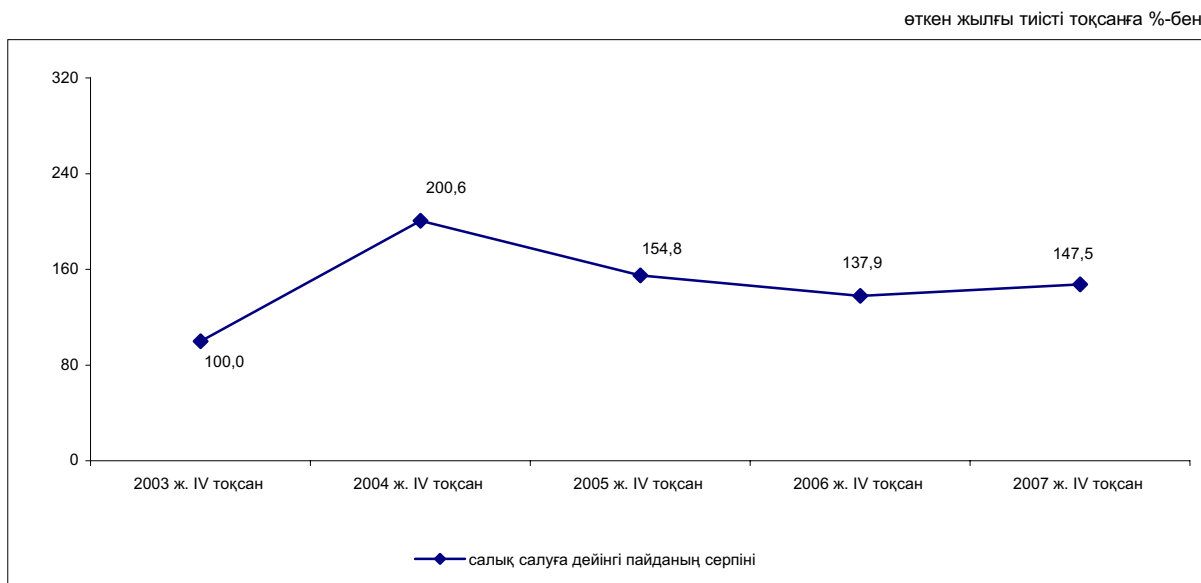
Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 24,9%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 13,9%, көлік және коммуникацияға – 13,4%, білім беруге – 6,4%, мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке– 3,1% және денсаулық сақтауға – 2,6% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 279,2 млрд. теңгені, шығындар 210,2 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 29,5%, шығындар – 41,5%-ға өсті. Бюджет профициті 59 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

7.2 КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ҚАРЖЫ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ

2007 жылғы IV тоқсанда зерттеуге қатысқан 1244 ірі және 3678 орта кәсіпорындардың салық салуға дейінгі пайдасы 1107,9 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 47,5%-ға немесе 357,1 млрд. теңгеге өсті.

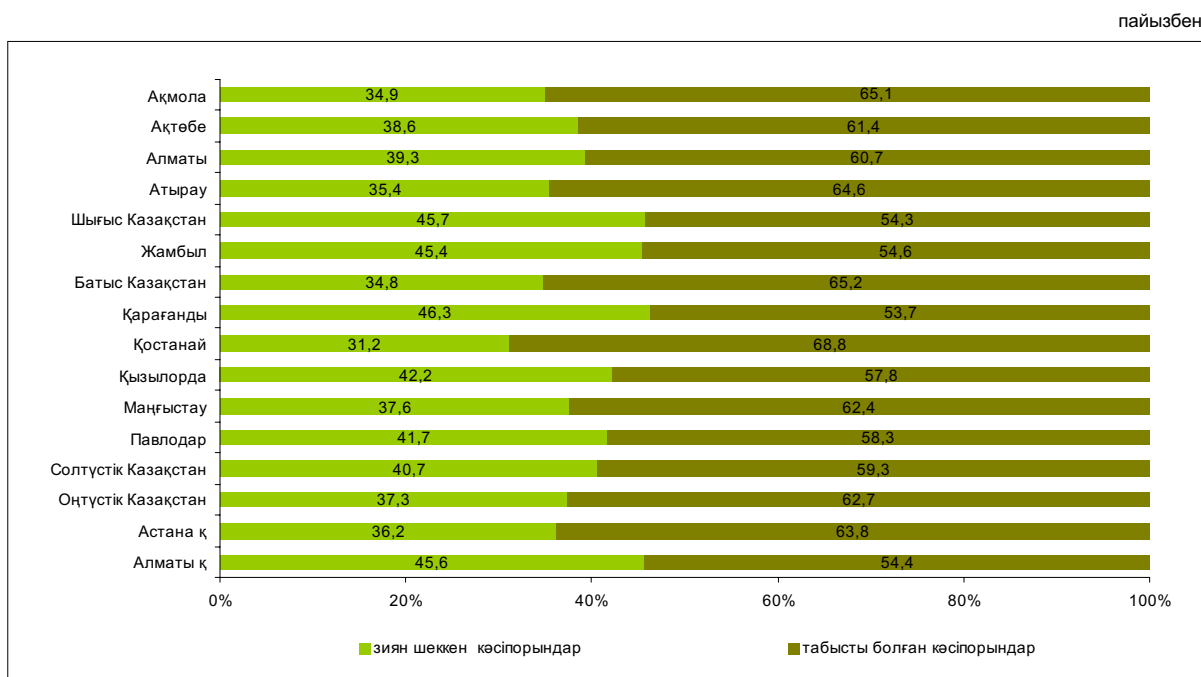
Орта және ірі кәсіпорындардың қаржылық нәтижесінің серпіні

Кәсіпорындардың жалпы пайдалылығы 34,9% құрады. Шикі мұнай мен табиғи газ (155,7%) және отын-энергетикалық пайдалы қазбалардың (137,0%) барлауымен айналысатын кәсіпорындар ең пайдалы болып табылады.

2007 жылғы IV тоқсанда кәсіпорындар шығыстарының жалпы сомасы 2938,6 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі сәйкес көрсеткіштен 19,3%-ға жоғары.

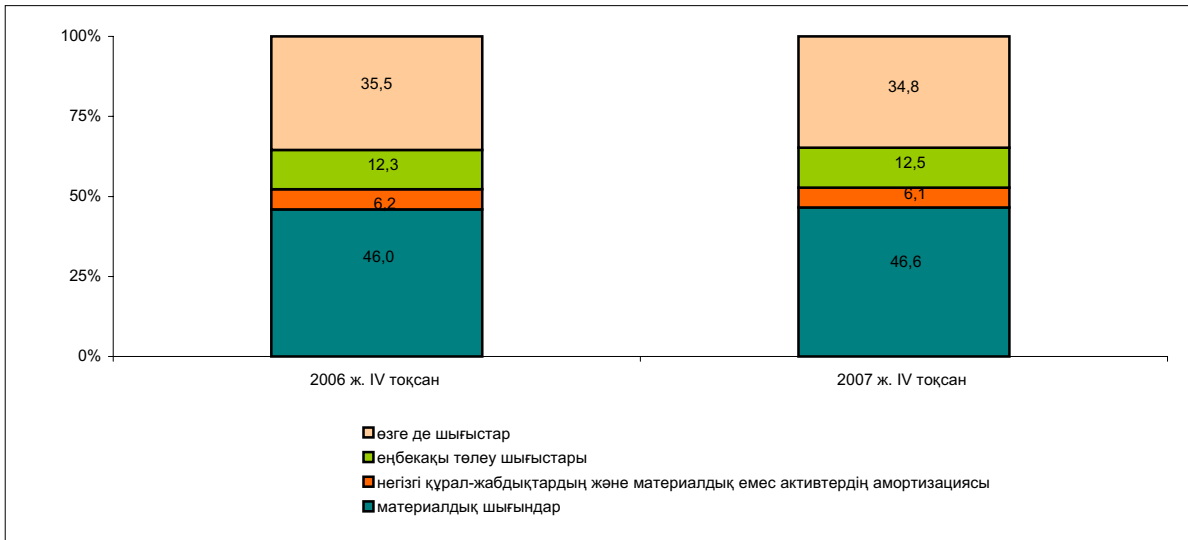
Ірі және орта кәсіпорындар шығыстарының құрылымы

Есепті кезеңде 1991 кәсіпорын (кәсіпорындардың жалпы санының 40,5%-ы) 121,3 млрд. теңгенің сомасында зиян шекті, бұл 2006 жылғы тиісті кезеңдегі деңгейден 16,7%-ға жоғары, мұның өзінде зиян шеккен кәсіпорындардың саны 16 бірлікке азайды.

Табысты болған және зиян шеккен кәсіпорындардың үлестік бөлінуі

пайызбен

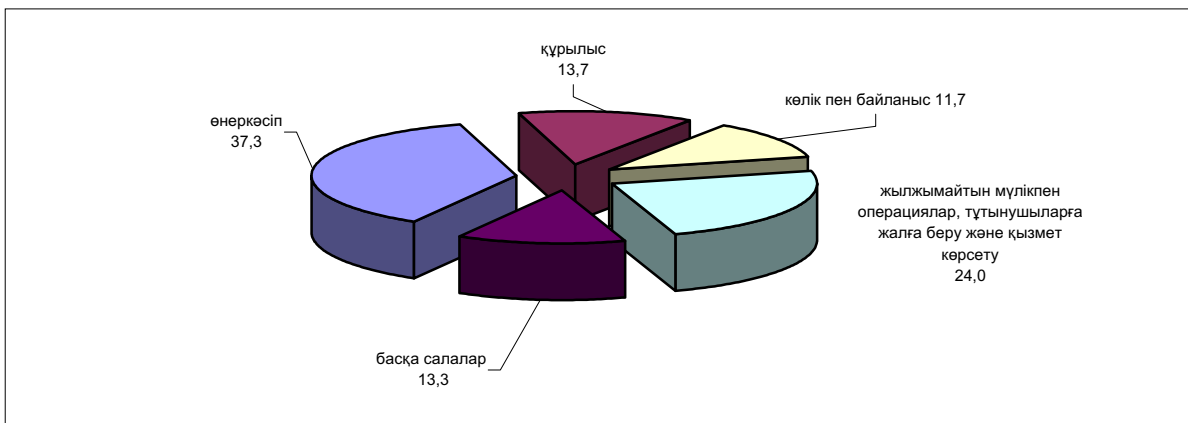

Орта және ірі кәсіпорындардың өзара есеп айырысуларының жағдайы

2008 жылғы 1 қаңтарға республиканың кәсіпорындарында міндеттемелер бойынша берешек 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 1,2 есеге өсіп, 10735,6 млрд. теңгені құрады, соның ішінде мерзімі өткен берешек жалпы міндеттемелер көлемінің 0,8%-ы (84,6 млрд. теңге) деңгейінде қалыптасты.

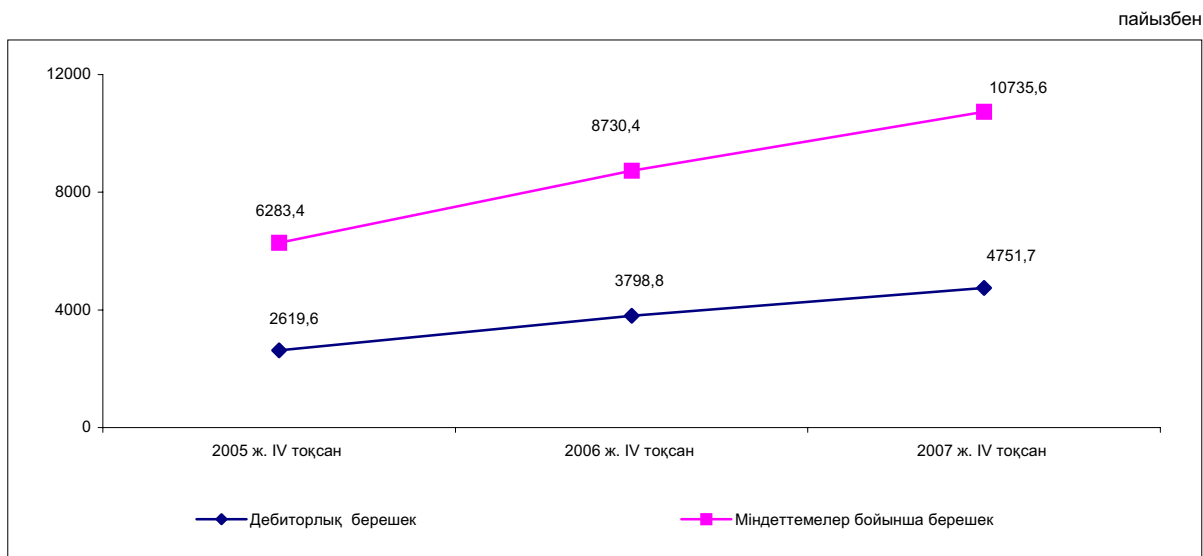
Ірі және орта кәсіпорындардың дебиторлық берешегі және міндеттемелер бойынша берешектің серпіні

млрд. теңге

Міндеттемелер бойынша берешектің құрылымында ең көп үлес салмағы жеткізушілер мен мердігерлер берешегіне – 21,1% және банктердің қарыздарына – 18,5% келеді. Міндеттемелер бойынша берешектің негізгі үлесі (72,3%) ірі кәсіпорындарға келеді.

Негізгі экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде міндеттемелер бойынша берешектің бөлінуі

Кәсіпорындар бойынша тұтастай дебиторлық берешек 2006 жылғы IV тоқсанға қарағанда 25,1%-ға өсіп, 4751,7 млрд. теңгені құрады, соның ішінде мерзімі өткен дебиторлық берешек 158,0 млрд. теңгені құрады, бұл берешектің жалпы сомасының 3,3%-ы. Дебиторлық берешектің құрылымында негізгі көлем – 44,3% (2102,8 млрд. теңге) – сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің берешегіне тиіс.

7.3 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы ақпанның соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1579,5 млрд. теңге (2007 жылғы ақпанның соңына – 1588 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда 4,6%-ға өсті. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкіндегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 790 млрд. теңге мен 789,5 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде тиісінше – 698,6 млрд. теңге және 889,4 млрд. теңге) құрады.

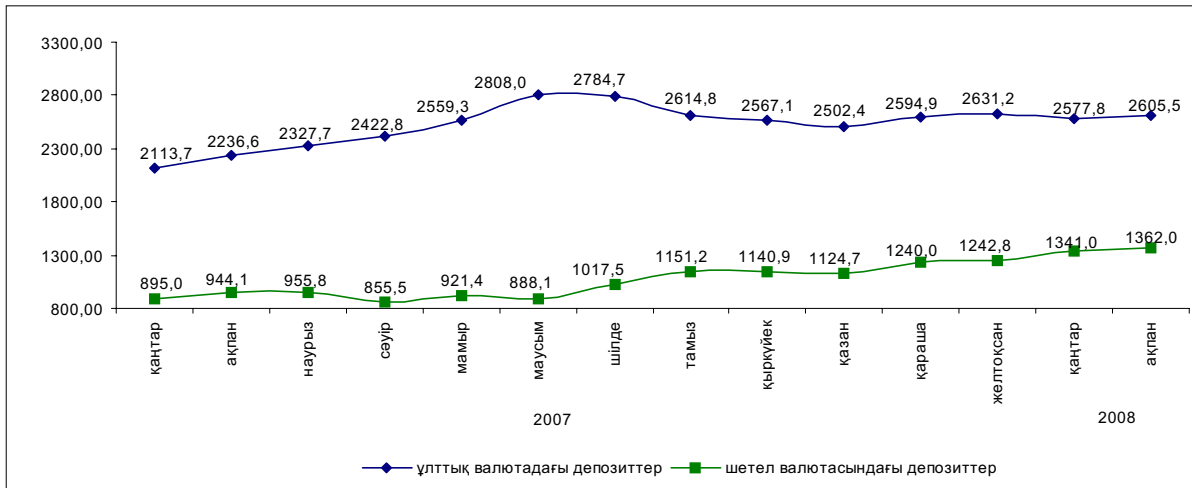
Айналымдағы қолма-қол ақша (М0) 2008 жылғы ақпанның соңына 2008 жылғы қаңтармен салыстырғанда 1%-ға – өсті және 683,9 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (М3) ағымдағы жылғы ақпанның соңына өткен аймен салыстырғанда 1,2%-ға өсті және 4651,5 млрд. теңгені (2007 жылғы ақпанның соңына – 3794 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы ақпанның соңына 3967,5 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы ақпанның соңына – 3180,7 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 1,1%-ға өсіп, 2605,5 млрд. теңгені, шетел валютасындағы депозиттер 1,6%-ға өсіп, 1362 млрд. теңгені құрады. 2008 жылғы ақпанда жеке тұлғалар депозиттері 1455,4 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1077,4 млрд. теңге) құрады, бұл депозиттердің жалпы сомасының 36,7%-ын алады.

2007-2008 жылдардағы ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

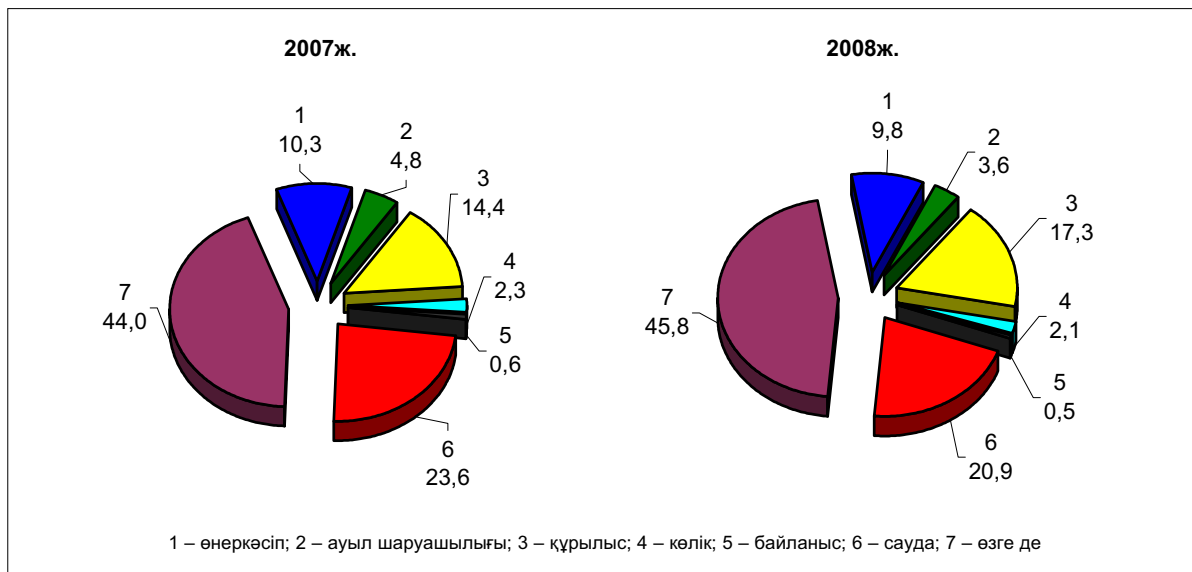
кезең соңына, млрд. теңге

Ағымдағы жылғы ақпанның соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7239,5 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 5027,1 млрд. теңге) құрады және бір айда 0,1%-ға азайды. Аталған кезеңде 2008 жылғы қаңтармен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 0,2%-ға өсіп, 4696,2 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 0,6% азайып және 2543,3 млрд. теңгені құрады.

2007 және 2008 жылдардың ақпанындағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

2008 жылғы ақпанның соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5837,6 млрд. теңгені (2007 жылғы ақпанның соңына – 3767,8 млрд. теңге) құрады және ағымдағы жылғы өйткен аймен салыстырғанда 0,4%-ға өсті. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,6% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 75%) құрады.

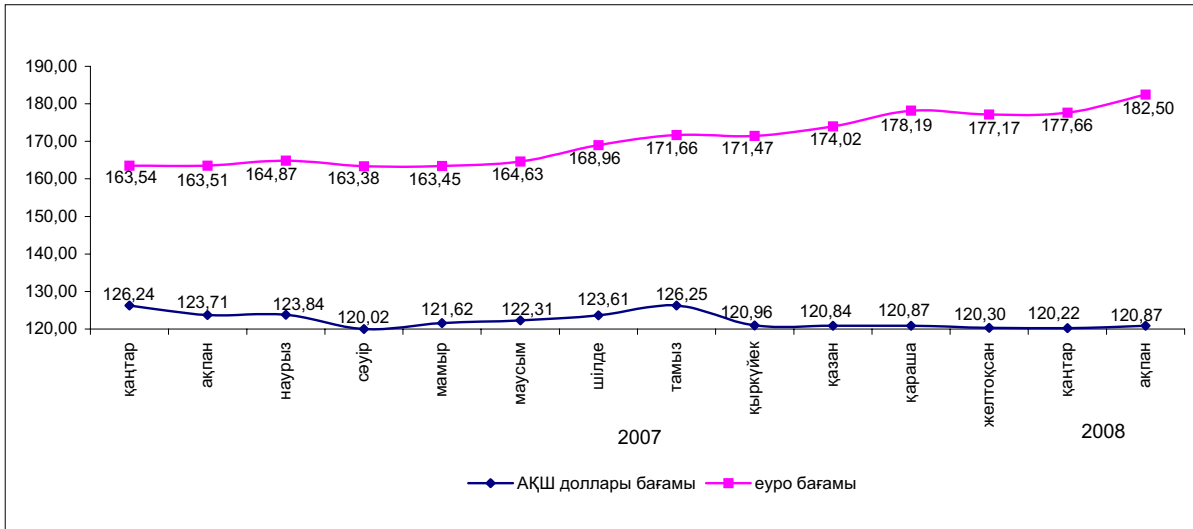
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 25,3% (1833,1 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,6% (114,2 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 17,2% (1248,7 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 12,5% (901,9 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,5% (830,8 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,4% (823 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 20,5% (1487,8 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы ақпанның соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1480,1 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 1,3%-ға аз. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,4%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 18,4%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы ақпанда жеке тұлғаларға шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 2,7 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2 есеге, ресей рублі бойынша – 1,6 есеге асып түсті. Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда азайды, АҚШ доллары бойынша – 9,1%, еуро бойынша – 6,7%, ал ресей рублі бойынша – 5,2% өсті.

2007-2008 жылдардағы АҚШ доллары және еуроның ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

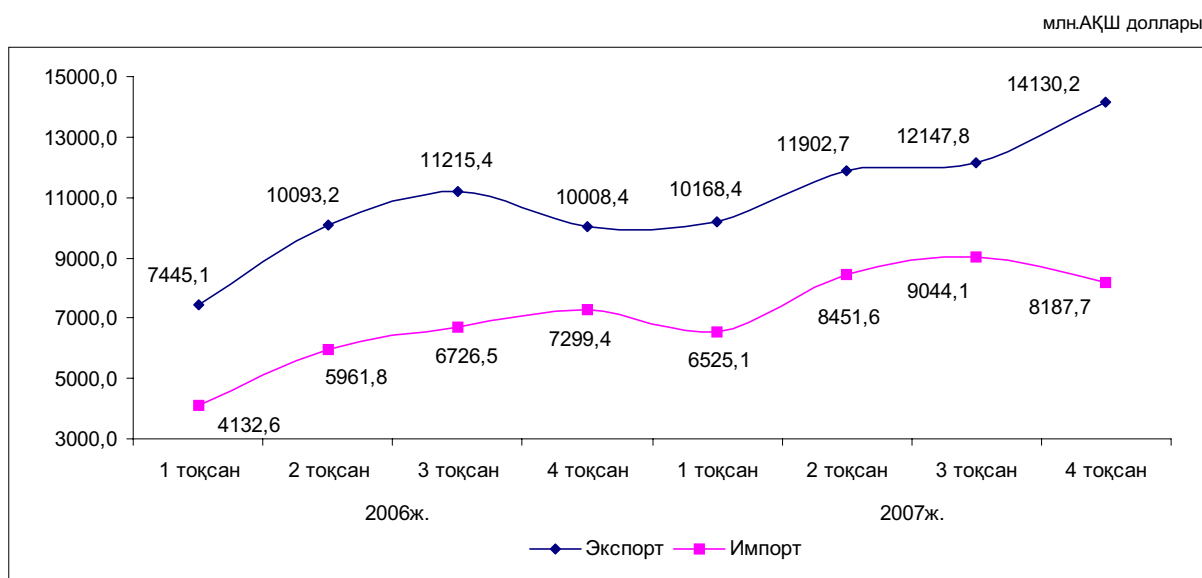
ҚР Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми мөлшермесі 2007 жылғы 1 желтоқсаннан бастап 2%-ға өсіп, жылдық 11% деңгейінде белгіленді.

7.4 ТӨЛЕМ БАЛАНСЫ

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінің деректері бойынша 2007 жылғы төртінші тоқсанда төлем балансының ағымдағы операциялар шоты бойынша теріс сальдо – 1935,1 млн. АҚШ доллары мөлшерінде қалыптасты (2006 жылғы қазан-желтоқсанда нәтиже теріс мәнді болып, 1943,8 млн. АҚШ долларын құрады). Бұл қызметтер бойынша 1474-тен 2309,9 млн. долларға, табыс бойынша 2652,3-тен 4045,5 млн. долларға операциялардың теріс нәтижесінің өсуімен, ағымдағы трансферттер бойынша 526,4-тен 522,1 млн. долларға дейін төмендеуімен, сондай-ақ тауар бойынша 2709-дан 4942,5 млн. долларға дейін оң нәтижелердің өсуімен түсіндіріледі.

Тауар айналымы (ф.о.б. бағасында) 2007 жылғы төртінші тоқсанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 34,7%-ға өсіп, 23317,9 млн. долларды құрады. Тауар айналымында импорт – 39,4% (9187,7 млн. доллар), экспорт – 60,6% (14130,2 млн. доллар) алады. ТМД елдерінен көрсетілген кезеңде тауарлар импортының көлемі – 16,8%, экспорт – 44,5%-ға өсті. Алыс шет елдерден, тиісінше, 34,8% және 40,5%-ға өсті.

2006 және 2007жж. импорт және экспорт көлемі

Көрсетілген қызметтер көлемі 2007 жылғы қазан-желтоқсанда 989,3 млн. долларды құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 33,5%-ға көп. Көрсетілген қызметтердің жалпы көлемінде көліктік қызметтер – 50,5%, сапарлар бойынша қызметтер – 24,9%, өзге де қызметтер – 24,6% алады.

Импортталатын қызметтер көлемі 3299,2 млн. доллар сомасында белгіленді, оның ішінде көліктік қызметтер – 578,6 млн. доллар, сапарлар бойынша қызметтер – 263,2 млн. доллар, өзге де қызметтер – 2457,4 млн. доллар.

2007 жылғы төртінші тоқсанда өткен жылғы тиісті тоқсанмен салыстырғанда инвестициялардан және жұмыс істейтіндерге өтемақйдан түскен табыс 1,7 есеге өсіп, 818,9 млн. доллар, ал көрсетілген баптар бойынша төлемдер – 4864,4 млн. доллар (2006 жылғы қазан-желтоқсанда – 3147,1 млн. доллар) құрады.

Қаржы операцияларының шоты 2007 жылғы қазан-желтоқсанда оң мәнді болып – 997,9 млн. доллар (2006 жылғы қазан-желтоқсанда – 2304 млн. доллар) көлемінде қалыптасты.

Тікелей инвестициялармен жасалған операциялар бойынша сальдо 3463,8 млн. долларды (2006 жылғы төртінші тоқсанда 2007,3 млн. доллар) құрады. Есепті кезеңде шетелдегі тікелей инвестициялармен жасалған операциялар нәтижесі теріс болып – 599,5 млн. долларды, ал Қазақстанда оң болып – 4063,4 млн. долларды құрады.

2007 жылғы төртінші тоқсанда портфельдік инвестициялармен жасалған таза операциялар теріс мәнді болып – 2803,5 млн. доллар (2006 жылы теріс – 1435,2 млн. доллар) болды.

Төлем балансының «Басқа да инвестициялар» бабы бойынша жүргізілген операциялардың нәтижесі теріс болып – 1271,9 млн. долларды (2006 жылғы төртінші тоқсанда оң мәнді – 6898,8 млн. доллар) құрады. Активтер мен пассивтер көлемінде операциялардың көп бөлігі валюта мен депозиттерге байланысты операцияларға келеді, тиісінше 2623,6 млн. доллар және 934 млн. доллар сәйкесінше.

Қазақстанның резервтегі активтерінің өзгеруі 2007 жылғы қазан-желтоқсанда оң болды және 1641,6 млн. долларды құрады.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ АҒЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы I тоқсанда (алдын ала деректер бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,1 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 242,1 мың адамға (4,9%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,1 млн. адам (80,7%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (12%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7,3%) жұмыс істеді.

2008 жылғы ақпанда ірі және орта кәсіпорындарда 2,9 млн. адам жұмыс істеді немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 56,7%-ы. Бұл өткен жылдың тиісті айына қарағанда 127,2 мың адамға немесе 4,6%-ға көп.

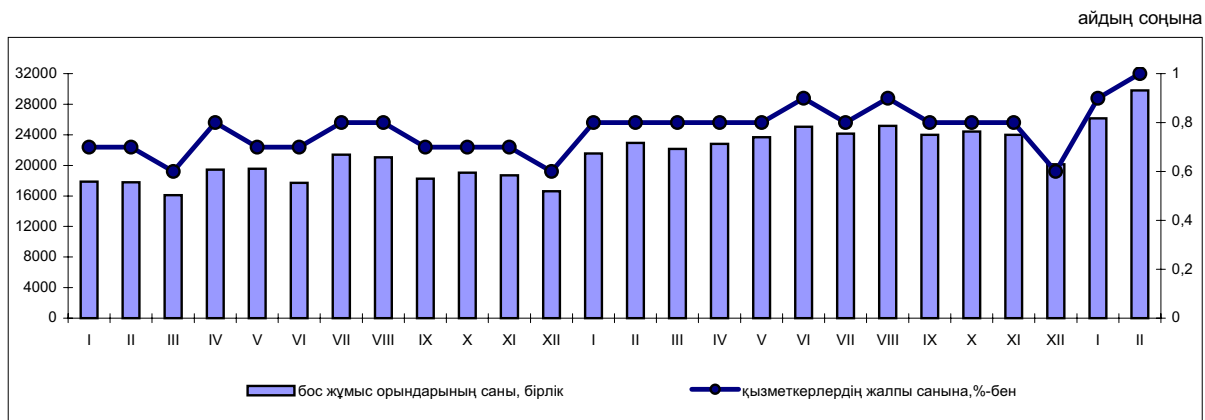
2008 жылғы ақпанда жұмыс күшінің ағыны өткен жылғы тиісті аймен салыстырғанда жүзеге асыру саласында білім беруде – 25,9 мың адам (4,7%), саудада – 21,3 мың адам (23%), денсаулық сақтауда – 16,5 мың адам (6%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 15,1 мың адам (8,6%), қаржы қызметінде – 12,4 мың адам (21,5%), көлік және байланыста – 12,4 мың адам (4,8%), өнеркәсіпте – 11,1 мың адам (1,6%), құрылыста – 4,3 мың адам (1,9%) байқалды.

2008 жылғы ақпанның соңында ірі және орта кәсіпорындарда 28,8 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 1%). Бұл 2007 жылғы ақпанға қарағанда 5,9 мың бірлікке (25,6%) көп. Ең көп бос жұмыс орны саны өнеркәсіпте – 7056 бірлік (олардың жалпы санының 24,5%-ы), мемлекеттік басқаруда – 6811 бірлік (23,6%) сақталды. Аталған кезеңде денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсетуде саласында бос жұмыс орны – 3083 бірлікті (10,7%), көлік және байланыста - 2734 бірлікті (9,5%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 2726 бірлікті (9,5%), қаржы қызметінде – 1650 бірлікті (5,7%), құрылыс ұйымдарында – 1236 бірлікті (4,3%) құрады.

2008 жылғы ақпанда қаңтармен салыстырғанда бос жұмыс орындары санының артуы денсаулық сақтауда – 919 бірлікке (42,5%), құрылыс ұйымдарында - 744 бірлікке (30,9%), қаржы қызметінде – 420 бірлікке (34,1%), саудада – 246 бірлікке (28,4%), білім беру саласында - 107 бірлікке (14,7%) анықталды.

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының азаюы өнеркәсіпте – 416 бірлікке (5,6%), көлік және байланыста – 331 бірлікке (10,8%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 170 бірлікке (5,9%) байқалды.

2006-2008 жылдардағы ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

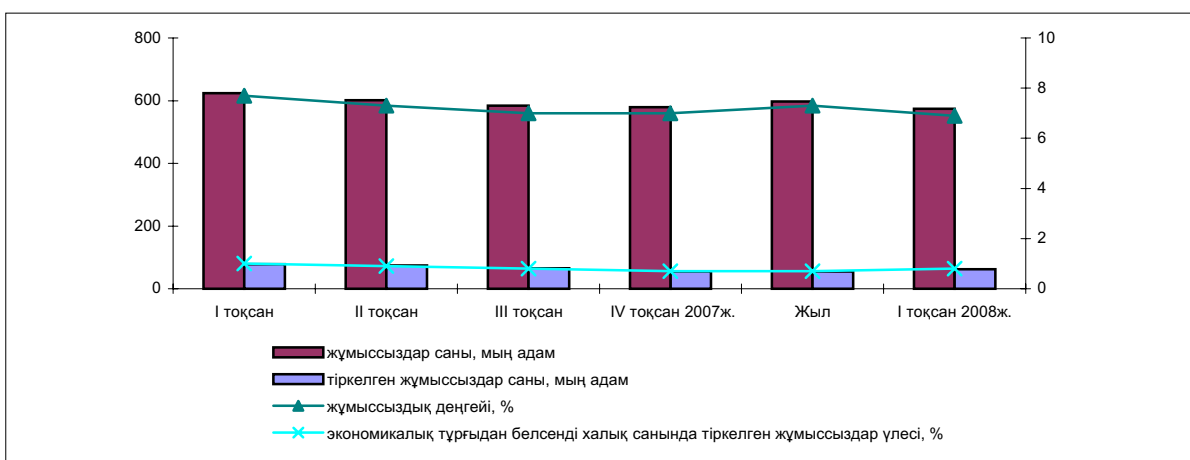
2008 жылғы бірінші тоқсанда 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны (алдын ала деректер бойынша) 8,3 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 221,7 мың адамға (2,7%-ға) көп.

Республика экономикасында 7,8 млн. адам жұмыс істеді. 2007 жылғы бірінші тоқсанға қарағанда олардың саны 271,9 мың адамға немесе 3,6%-ға өсті. Ерлер 4 млн. адамды құрады немесе жұмыс істейтіндердің жалпы санының жартысынан астамы, әйелдер – 3,8 млн. адам немесе 48,7%. Жұмыс істейтіндер құрылымында жалдамалы қызметкерлердің үлесі 66,2%, өз бетінше жұмыспен қамтылғандардың үлесі – 33,8% құрады.

2008 жылғы бірінші тоқсанда жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір болған 15 жастағы және одан асқан адамдар) 573,8 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 50,2 мың адамға немесе 8%-ға азайды. Жұмыссыздық деңгейі 6,9% (2007 жылғы бірінші тоқсанда – 7,7%) болды.

Жұмыссыздардың жалпы санында ерлер 231,6 мың адамды (40,4%), әйелдер – 342,2 мың адамды (59,6%) құрады.

2007-2008 жылдардағы жұмыссыздар саны және жұмыссыздық деңгейі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналасу мәселесі жөнінде уәкілетті органдарға 2008 жылғы бірінші тоқсанда 61 мың адам өтінішпен келді, ағымдағы жылғы наурызда – 19,8 мың адам, ауыл тұрғындары – тиісінше, 25,6 мың және 8,7 мың адам.

Жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдары есебінде тұрған азаматтардың саны 2008 жылғы наурыздың соңында 62 мың адамды құрады, бұл өткен айға қарағанда 2,4 мың адамға (3,8%-ға), 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 16,1 мың адамға (20,6%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздардың жалпы санында әйелдер – 41,9 мың адамды (67,6%) құрады. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 0,8% (2007 жылғы наурызда – 1,0%) құрады.

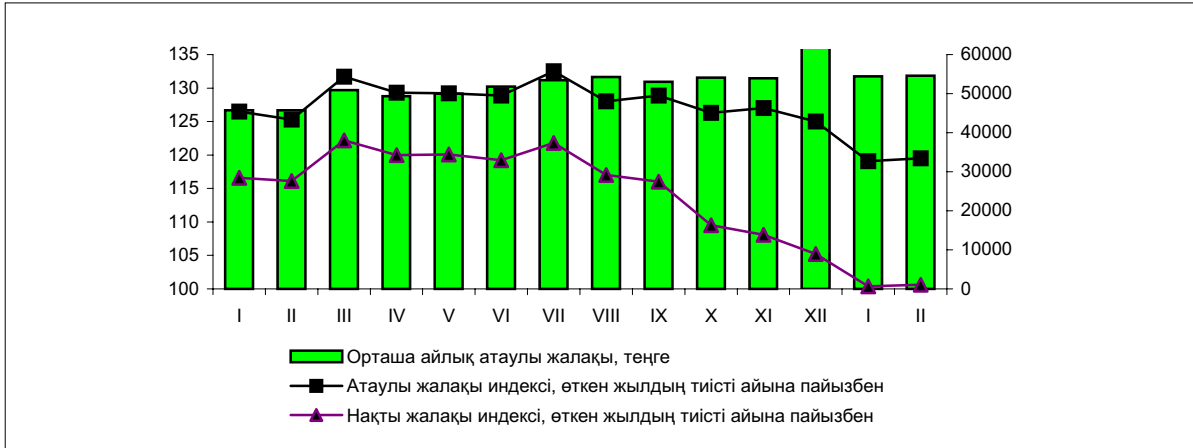
Ағымдағы жылғы бірінші тоқсанда 44 мың адам жұмысқа орналастырылды немесе өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 2,4 мың адамға (5,7%-ға) көп. Өтінішпен келгендер санының 91,9%-ы жұмысқа тұрды. Кәсіби даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға 5,1 мың адам жіберілді, қоғамдық жұмыстарға – 30,4 мың адам қатысты.

2008 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша 13 кәсіпорын түрлі себептермен өндірісін толық тоқтатты, 65 кәсіпорын – жартылай тоқтатты, 8 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режиміне толық көшті, 35 кәсіпорын - толық емес жұмыс уақыты режимінде жартылай жұмыс істеді. Демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлер саны наурызда 7,6 мың адамды құрады.

8.3 ЕҢБЕК АҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы ақпанда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 54612 теңге құрап, өткен жылғы тиісті аймен салыстырғанда 19,5%-ға, нақты көріністе – 0,6%-ға өсті.

2007-2008 жылдары Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

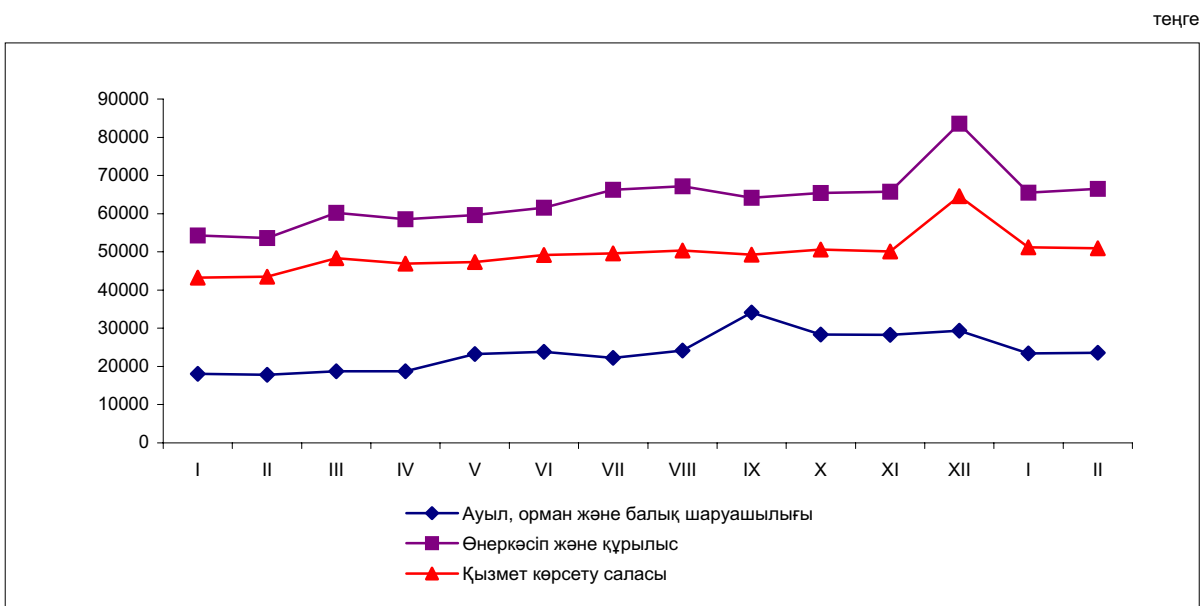

Жалдамалы жұмыспен қамтылған қызметкерлер еңбекақысының артуы 2008 жылғы ақпанда 2007 жылғы тиісті аймен салыстырғанда экономика қызметінің барлық саласында байқалады. Еңбекақы төлеудің ең жоғарғы деңгейі экономиканың қаржы мен өндірістік саласында сақталады. Қаржы құрылымындағы бір қызметкердің жалақысы 2008 жылғы ақпанда 122,7 мың теңге, кен өндіру өнеркәсібінде – 87,7 мың теңге, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 82,5 мың теңге, көлік пен байланыста – 73,1 мың теңге, құрылыста – 70,8 мың теңге құрады, бұл орташа республикалық деңгейден 1,3-2,2 есе асып түсті.

Білім беру саласындағы қызметкерлердің орташа жалақысы ағымдағы жылғы ақпанда 32889 мың теңге болып қалыптасты, бұл республика бойынша орта есеппен 39,7%-ға аз, денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсетуде – тиісінше 33439 теңге және 38,7%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 23536 теңге сақталады, бұл ел бойынша көрсеткіштен орта есеппен 56,9%-ға аз.

Ең жоғары және ең төмен жалақы арасындағы алшақтық 2008 жылғы ақпанда 5,2 есені (2007 жылғы ақпанда – 6,3 есе) құрады.

2007-2008 жылдары экономика секторлары бойынша жалақы

теңге

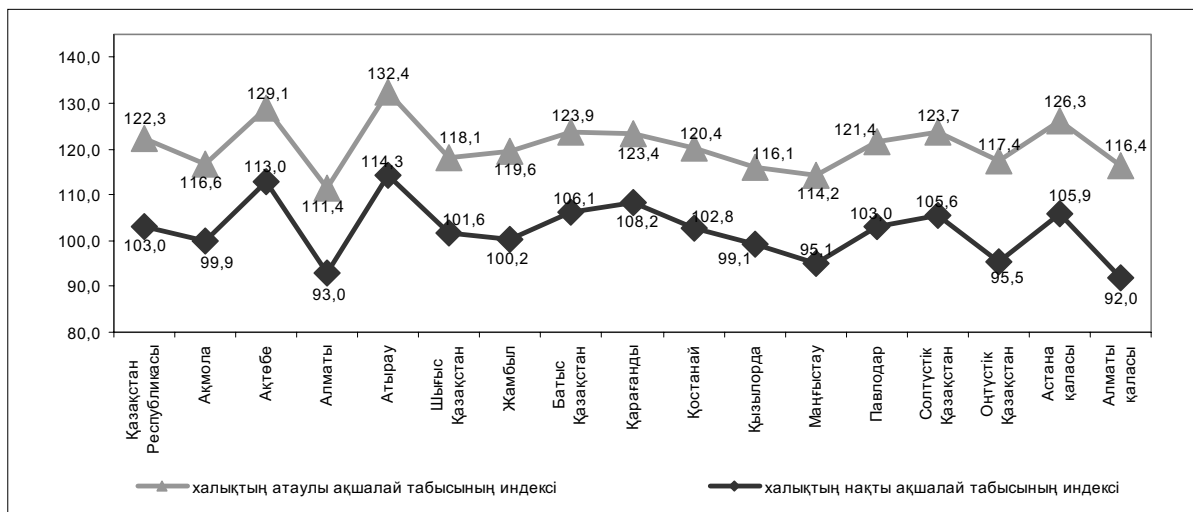
9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

9.1 АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы ақпанда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 28201 теңгені құрады, бұл 2007 жылғы ақпанымен салыстырғанда 22,3%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 3,0%-ға артты.

2008 жылғы ақпандағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

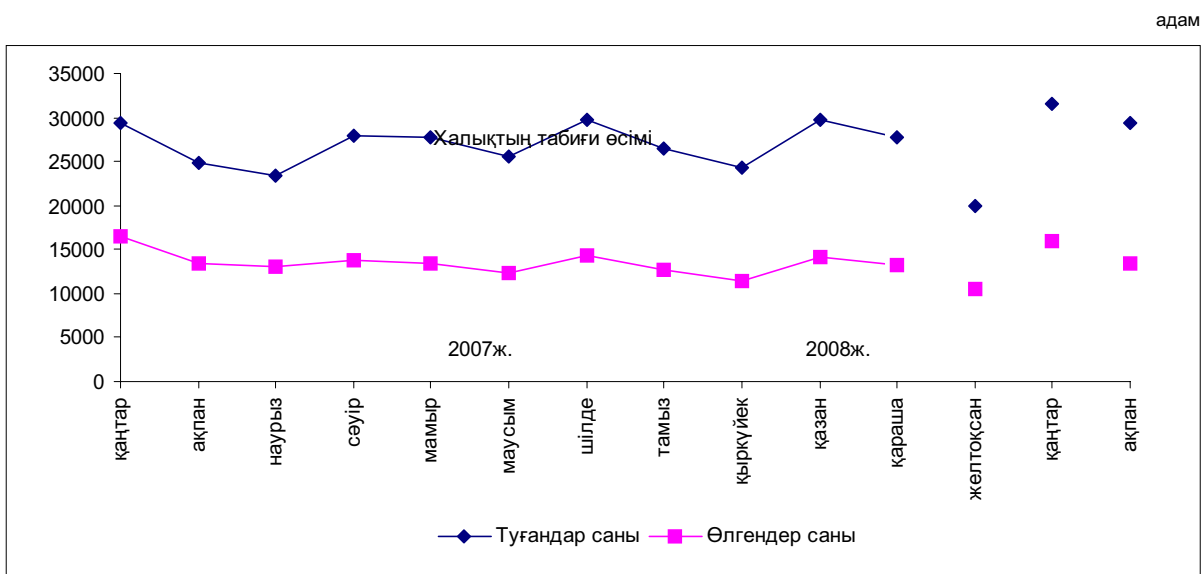
10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 наурызда еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15599,4 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық – 8257,1 мың (52,9%) және ауылдық – 7342,3 мың (47,1%) адам. Жыл басымен салыстырғанда 33,7 мың адамға немесе 0,2%-ға өсті. Осы кезең ішінде халық санының өсуі Ақмола, Қостанай, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда республика халқының табиғи өсімі 31303 адам құрады (24440 адам – осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-ақпандағы көрсеткіштер келтірілген). Ағымдағы жылғы 1 наурызға 1000 тұрғынға шаққандағы табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 10,6 (9,5) адам құрады.

Халықтың табиғи қозғалысы

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда АХАЖ органдары 60802 (54376) туу тіркеді. Ағымдағы жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі балалардың туу және өлу жағдайын тіркеуді Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы ұсынған критерийлерге сәйкес жүргізеді. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 20,8 (19,9) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 12,7-ден 30-ға дейін туғандар аралығында.

Осы кезең ішінде еліміз бойынша тіркелген өлім саны 29499 (29936) адам құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 10,2 (10,4) өлгендерді құрады. Еліміздің өңірлері бойынша өлімнің деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 6,1-ден 14,0-ге дейінгі аралықта.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын, әдеттегідей, қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 53,2%-ы (54,4%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану – 11,7% (12,6%), жаңа өскіндер – 10,9% (10,7%) құрады.

Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық аурулары мен ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер санының үлес салмағы едәуір – тиісінше 46,2% (45,3%) және 24,3% (23,0%).

2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда кісі өлтіру және өзін-өзі өлтіргендер саны тиісінше 15,4% және 9,5%-ға азайды, сондай-ақ барлық жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттанудан өлгендердің жалпы санынан жол-көлік оқиғаларынан (ЖКО) өлгендер саны 12,2%-ға азайды.

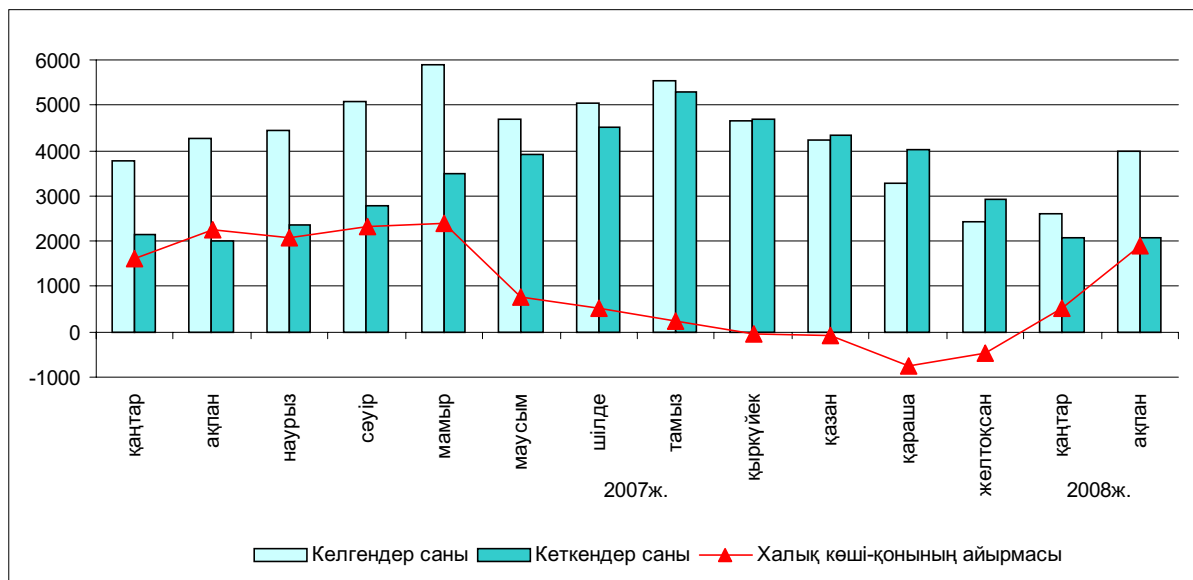
Осы кезең ішінде елімізде 1 жасқа дейінгі 1254 (758) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 15,8 (14,0) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда 649 (389) нәресте өлген немесе 1 жасқа дейінгі барлық өлгендердің жалпы санының 51,8%-ы (51,3%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 16951 (17982) және 5662 (6075) құрады. Неке мен ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,4 (9,0) некені және 2,3 (2,4) ажырасуды құрады. 1000 некеге шаққанда 334 (338) ажырасудан келеді.

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда халықтың көші-қонының оң айырмасы 2422 (3872) адам құрады, оның ішінде ТМД елдерімен – 1328 (2678) адам. Осы кезең ішінде республикаға 6592 (8014) адам келді, ал одан тысқары – 4170 (4142) адам кетті.

Халықтың сыртқы көші-қоны

адам

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда Қазақстанға келгендер саны 2007 жылдың қаңтар-ақпанымен салыстырғанда 1422 адамға немесе 17,7%-ға азайды, ал Қазақстаннан кеткендер саны 28 адамға немесе 0,7%-ға артты. ТМД елдерінен келгендер мен сол елдерге қоныс аударғандар үлесі келгендер мен кеткендердің жалпы санынан тиісінше 79,5% және 93,8% (79,9% және 89,9%) құрады.

Қазақстанға шетелден келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Оңтүстік Қазақстан, Маңғыстау, Шығыс Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан және Қостанай облыстарынан қоныс аударады.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады, олардың үлесіне 69,6% (76,4%) келеді, орыстар 18,4% (13,6%), немістер 1,5% (0,8%) құрады. Қазақстаннан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 70,0% (65,5%) орыстарға, 6,0% (7,8%) – қазақтарға, 5,1% (7,5%) – немістерге келеді.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 54694 адам құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-ақпанға қарағанда 8412 адамға немесе 18,2% көп. Оның ішінде 24115 (19831) адам немесе 44,1% (42,8%) – халықтың өңіраралық көші-қонына келеді.

Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 4 (6) өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Алматы және Астана қалаларында – тиісінше 3985 (3226) және 3511 (1853) адам. Ағымдағы жылдың қаңтар-ақпанында ең көп келгендер Алматы қаласында (7,0 мыңнан аса адам), Астана қаласында (4,7 мың) және Алматы облысында (2,7 мың адам) тіркелген.

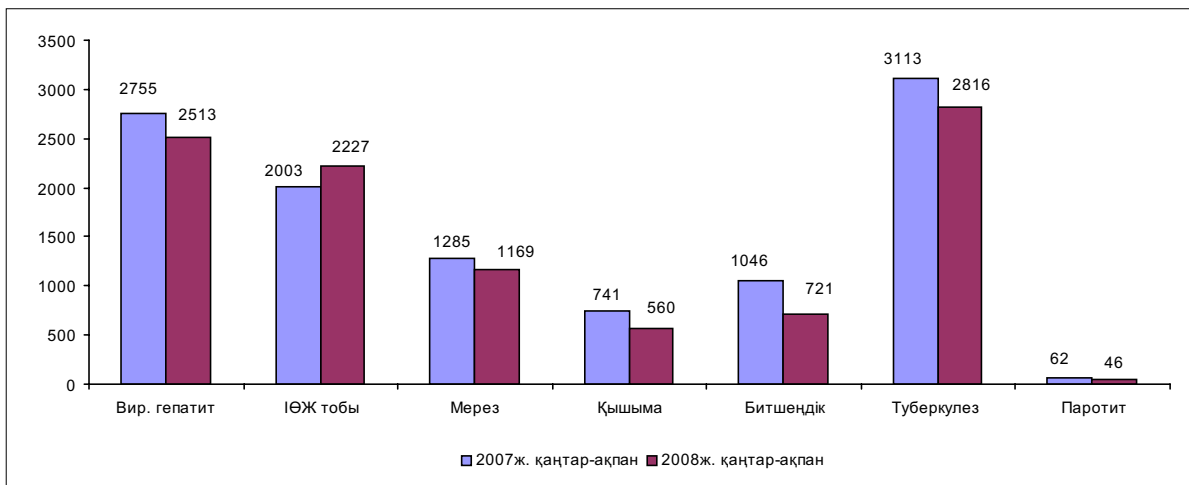
10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-ақпанда 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда аш ішектің қабынуымен (2,8 есеге), қызамықпен (1,6 есе), өзге бактериялық жұқпасымен (19,1%-ға), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (18,6%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (12,9%), ішектің өткір жұқпасымен (10,6%), сальмонеллез жұқпаларымен (9%) ауырғандар санының өскені байқалды. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 24 оқиғаны құрады; 378 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (өткен жылғы сәйкес кезеңде – 308) анықталды.

Ағымдағы жылдың қарастырылып отырған кезеңінде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 7803 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (146,4), тыныс органдарының туберкулезі (127), вирустық гепатит (62,5), мерез (53,6), битшеңдік (37,1) және қышыма (19,4) болды.

2007-2008 жж. қаңтар-ақпандағы ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірлік

14 жасқа дейінгі балалар арасында аш ішектің қабынуымен (2,8 есеге), қызамықпен (1,6 есе), ішектің өзге бактериялық жұқпасымен (23,2%-ға), басқа да тамақтан бактериялық уланулармен (21,8%), ішектің өткір жұқпасымен (15,3%) ауырғандар саны көбейген. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 1 оқиғаны құрады, 11 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 10) анықталды.

2008 жылғы ақпанда 2007 жылғы ақпанмен салыстырғанда аш ішектің қабынуымен (3 есеге), қызамықпен (2,2 есе), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (1,5 есе), өзге ішектің бактериялық жұқпасымен (1,2 есе), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (11,5%-ға), нақтыланбаған ішектің бактериялық жұқпасымен (8,6%) ауырғандар саны өскен. 193 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (2007 жылғы ақпанда – 152) анықталды. Ауылдық жерлерде осы ай ішінде қызамықпен (9,6 есеге), аш ішектің қабынуымен (3,6 есе), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (1,9 есе), нақтыланбаған ішектің бактериялық жұқпасымен (1,6 есе), өзге ішектің бактериялық жұқпасымен (1,4 есе) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 38 оқиғаны (2007 жылғы ақпанда – 41) құрады.

10.3 ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-ақпанда тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 2,3%-ға азайып, 21,0 мыңды құрады, олардың 28,4% әйелдерге, 4,8% – көмелетке толмағандарға қатысты жасалған қылмыстар. Тіркелген қылмыстардың саны тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда 82 оқиғаны құрады.

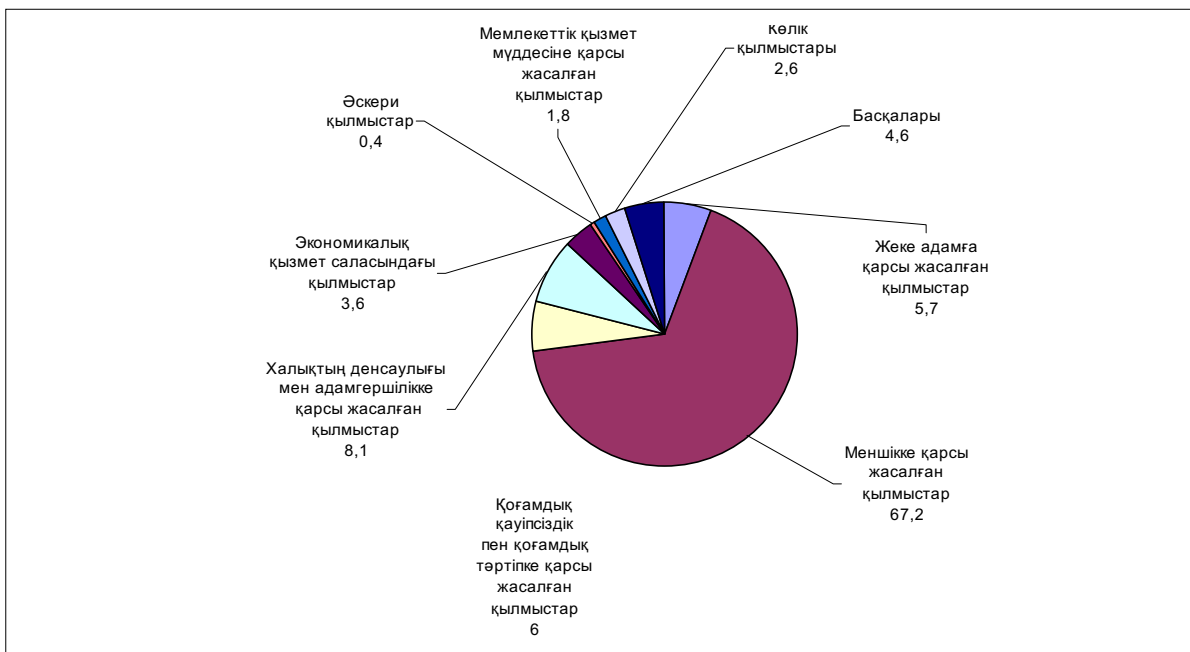
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы қылмыстарға (67,2%) келеді. Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,5 %) тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда 4,4%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстардың (12%) азаюы байқалды, бірақ оның үлесі шамалы (1,3%) төмендеп, 8,1% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (7,9%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 10,9%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз өзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 6,4%-ға азайып, 903 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 81,3% құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6%, жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 5,7% құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (18,7%-ға), денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру (14,3%), сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру (17,8%) оқиғаларының саны азайған.

2008 жылғы қаңтар-ақпандағы қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 10,3%-ға азайып, 375 оқиғаны құрады.

Көлік қылмыстарының саны 3,8%-ға, әскери қылмыстар саны 28,8%-ға өсті. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың әскери қызметкерлер жасаған қылмыстар 29,8%-ға өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу, 33% – билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік, 2,3% – бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету құрайды.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 8007,3 млн. теңге болды, оның 87,9%-ы – экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға, 10,9%-ы – меншікке қарсы қылмыстарға келеді.

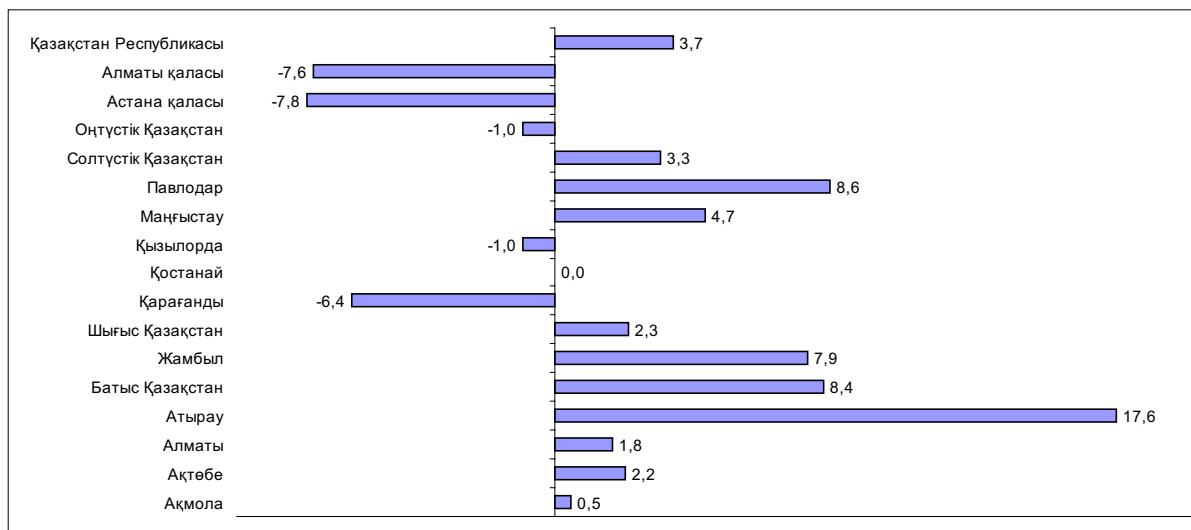
Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 11193 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-ақпандағыдан 2,5%-ға аз), 8528 адамды қылмыстық жауапқа тартты, бұл 2007 жылдың сәйкес кезеңінен 1,3%-ға көп. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,5%-ы – әйелдер, 9,4%-ы – кәмелетке толмағандар. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,7% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 8,4% құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір оныншы қылмыскер қылмысты – мас күйінде, әрбір үшінші – топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар (74,5%) құрайды.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 10 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (17,6%), Павлодар (8,6%), Батыс Қазақстан (8,4%) және Жамбыл (7,9%-ға) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 5 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Қарағанды, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында байқалды. Қостанай облысында өнеркәсіп өндірісінің көлемі 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейде сақталды.

**2008 жылғы қаңтар-наурызда өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)
2007 жылғы қаңтар-наурызға %-бен**

Шикі мұнай өндіру Атырау (20,1%), Жамбыл (17,6%) және Батыс Қазақстан (7,4%-ға) облыстарында өсті. Қызылорда облысында ол 2,3%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау (70,6%), Жамбыл (17,6%) және Батыс Қазақстан (7,4%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында темір-кенті шекемтастар өндірісі 9,5%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Шығыс Қазақстан 27,3% облысында өсті, ал Қарағанды және Ақтөбе облыстарында оны өндіру, тиісінше 8,6% мен 35,6%-ға төмендеді.

Болат қорыту Қостанай (29,9%), Павлодар (26,7%) және Шығыс Қазақстан (10,9%) облыстарында өсті, ал Қарағанды облысында оның өндірісі 3,9%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында - 0,2%-ға өсті, ал Қарағанды облысында - 16,8%-ға төмендеді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (38,8%) және Қарағанды облысында 15,6%-ға төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 1,7 есе өсті.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (38,6%), Оңтүстік Қазақстан (38,3%), Ақтөбе (34,8%), Алматы және Маңғыстау (әрқайсысында 14,6%) облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында тиісінше 15,4% және 34,7% байқалды, елеулі төмендеуі Шығыс Қазақстан (10,8%-ға) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (10,7 есе), Қызылорда (2 есе) және Солтүстік Қазақстан (1,5 есе) облыстарында байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Оңтүстік Қазақстан (80,0%) және Қарағанды (63,6%-ға) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майын өндіру Алматы қаласында (9,9%) өсті. Оның өндірісінің елеулі төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (63,3%), Қостанай (59,3%) және Шығыс Қазақстан (41,2%) облыстарында, ең аз төмендеуі Ақтөбе облысында (6,9%-ға) төмендеді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Қостанай (21,1%) және Алматы қаласында (12,0%) өсті. Оның өндірісінің едәуір төмендеуі Алматы (60,3%) облысында және Астана қаласында (81,6%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 сәурдегі жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (3,9%), қой мен ешкі (6,1%), жылқы (6,2%) және түйелер (5,0%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Ақмола мен Маңғыстау облыстарынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Павлодар (8,3%), Солтүстік Қазақстан (7,8%), Қарағанды (5,4%), Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан және Шығыс Қазақстан (әрқайсысында 5,3%-ға) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Ақмола (2,3%), және Маңғыстау (4,3%-ға) облыстарында байқалды. Астана мен Алматы қалаларында ет өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейде сақталды.

2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Алматы қаласынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің аса жоғарғы өсімі Астана қаласында (33,3%), Оңтүстік Қазақстан (10,4%), Ақтөбе (6,8%), Қызылорда (5,4%) және Қостанай (5,0%-ға) облыстарында тіркелді. Маңғыстау облысында сүт өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейде сақталды.

2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 11 өңірінде байқалды. Өсімнің айтарлықтай жоғарғы қарқыны Маңғыстау (2 есе), Батыс Қазақстан (22,2%), Ақмола (14,4%) және Оңтүстік Қазақстан (10,2%-ға) облыстарында және Алматы қаласында 40,0%-ға болды. Оның едәуір төмендеуі Қызылорда (57,3%), Шығыс Қазақстан (11,2%) және Солтүстік Қазақстан (8,8%-ға) облыстарында байқалды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-наурызда негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 619,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 16,0%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың 11 өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсуі Ақмола (64,9%), Батыс Қазақстан (64,1%), Қызылорда (60,5%) және Қарағанды (57,6%) облыстарында, сондай-ақ, Астана қаласында (40,4%-ға) тіркелді. Жоғарғы өсу қарқыны Павлодар, Алматы, Оңтүстік Қазақстан және Ақтөбе облыстарында байқалды. Инвестициялар көлемінің ең едәуір төмендеуі Жамбыл (20,4%) және Маңғыстау (11,4%) облыстарында тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-наурызда тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден республиканың 6 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Астана қаласында (өсім 1,7 есе), Шығыс Қазақстан (2,4 есе) және Ақмола (1,9 есе) облыстарында жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі республиканың 9 өңірінде төмендеді. Тұрғын үй құрылысының ең жоғары төмендеуі Павлодар (47,3%), Оңтүстік-Қазақстан (42,7%), Солтүстік Қазақстан (40,7%), Қызылорда (26,6%) және Қостанай (20,8%-ға) облыстарында байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-наурызда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 501,3 млрд. теңгені құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 4,3%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурызда өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 10 өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсім Астана қаласында (32,4%), Қызылорда (29,2%), Атырау (28,5%), Жамбыл (22,1%) және Павлодар (17,9%-ға) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің едәуір төмендеуі Солтүстік Қазақстан (17,9%), Маңғыстау (15,7%) және Ақтөбе (15,6%) облыстарында, ең аз төмендеуі Алматы қаласында (3,1%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. 2008 жылғы қаңтар-наурызда тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде өсті.

Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (22,6%), Маңғыстау (20,0%), Жамбыл (19,4%), Алматы (18,9%) және Павлодар (18,3%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 19,4% және 26,6%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Маңғыстау (34,0%), Жамбыл (29,0%), Солтүстік Қазақстан (27,6%), Оңтүстік Қазақстан (26,4%) және Шығыс Қазақстан (26,2%) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше 28,9% және 38,5%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Алматы (12,4%), Атырау (11,8%), Маңғыстау (11,7%), Павлодар (11,6%) және Қызылорда (11,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 12,5% және 14,9%-ға) байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің жоғарылауы байқалды. Ең жоғарғы өсім Оңтүстік Қазақстан (29,4%), Ақмола (16,9%), Павлодар (16,4%), Алматы (15,0%), Жамбыл (14,2%) және Батыс Қазақстан (12,9%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше 11,8% және 20,9%-ға тіркелді.

2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның ең жоғарғы өсімі Шығыс Қазақстан (4,0%), Павлодар (3,3%), Қызылорда (2,7%), Атырау (2,6%), Жамбыл және Батыс Қазақстан (әрқайсысында 2,5%-дан) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 2,5% және 3,2%-ға) тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы ақпанда Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 28201 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық

деңгейден тиісінше 2,5 және 1,6 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше 1,9 және 1,8 есеге) асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы наурыздың соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 62,0 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 0,8% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 8 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Павлодар (1,3%), Шығыс Қазақстан және Батыс Қазақстан (әрқайсысында 1,1%-дан), Атырау және Солтүстік Қазақстан (әрқайсысында 1,0%-дан) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш тиісінше 0,6% пен 0,5% құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

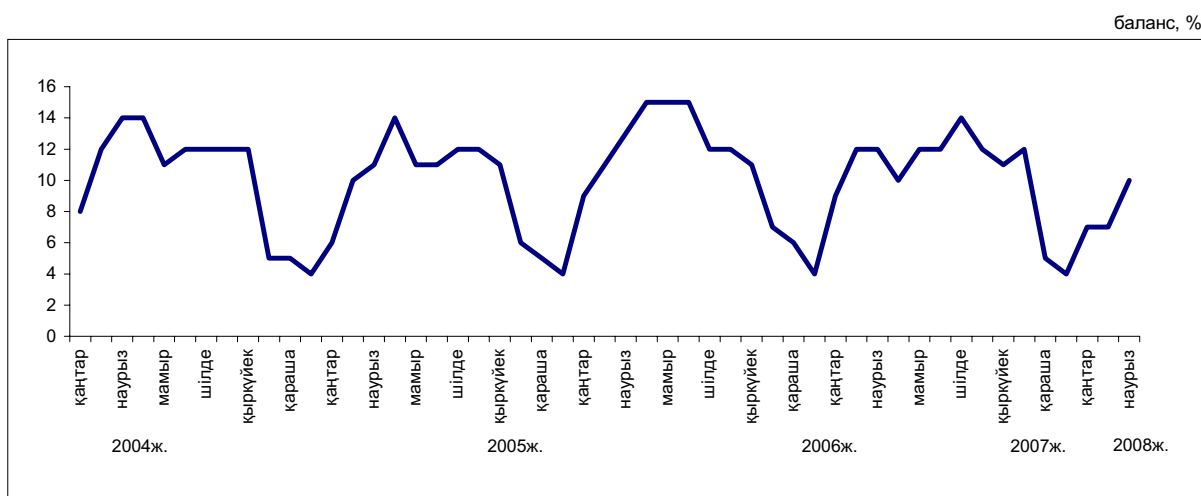
12.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы наурызда 845 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 106 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 571 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 168 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы наурызда сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа артып, (+10)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008ж. сәуір – маусым) өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінің біршама жоғарылауы күтілуде. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы наурызбен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа өсіп, (+12)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

Кен өндіру кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа артып (+14)% құрады, ал электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу бойынша зерттелген кәсіпорындарында - 6 пайыздық тармаққа кеміп, (-12)% құрады.

Зерттелген өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы ақпанмен салыстырғанда (+10)%-дан (+16)%-ға дейін өсті.

12.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы наурыздың соңында 1434 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 525 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 37%-ы), 881 – көтерме сауда (61%) және 28 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

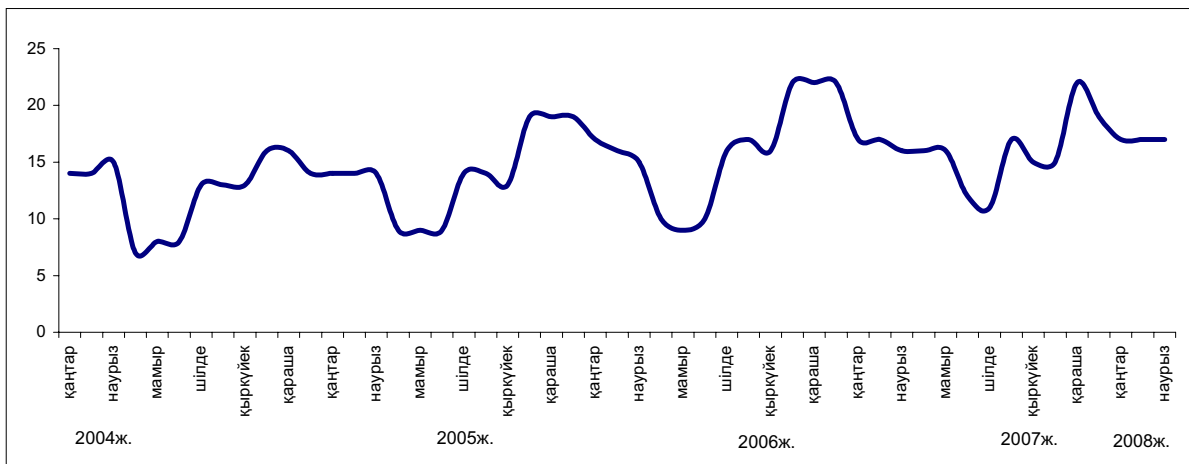
2008 жылғы наурызда сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, 95% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2008 жылғы наурызда 2008 жылғы ақпанмен салыстырғанда өзгермей, (+17)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008ж. сәуір – маусым) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділігінің төмендеуі күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы наурызбен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа азайып, (+12)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

2008 жылғы наурызда көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+17%) құрады, ал бөлшек сауда кәсіпорындарында - өзгермей, (+16)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+12)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы ақпанда алынған көрсеткіштен 2 пайыздық тармаққа көп.

12.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы наурызда өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

2008 жылғы наурызда **«Тұтынушылардың сезіну индексі»** өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа кеміп, **(+16)%** құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 3 пайыздық тармаққа кеміп, **(+16)%** құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, **(+15)%** құрады (диаграмманы қараңыз).

2008 жылғы наурызда респонденттің әрбір үшіншісі (33%) соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 17%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

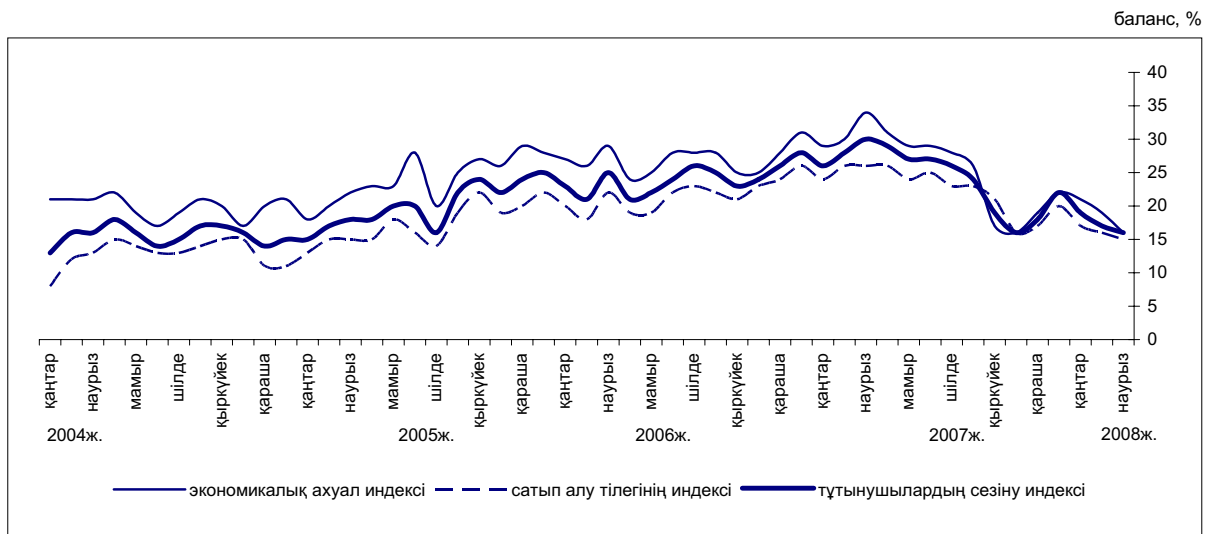
Респонденттердің үштен бірі (33%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 17%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің 34%-ына жуығы ағымдағы жылғы наурызда жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 18%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 8%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 6%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 16%-ы атап өтсе, ал 18%-ы оның кемитінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

13. ӘЛЕМДІК ЭКОНОМИКАНЫҢ ДАМУ ҮРДІСТЕРІ

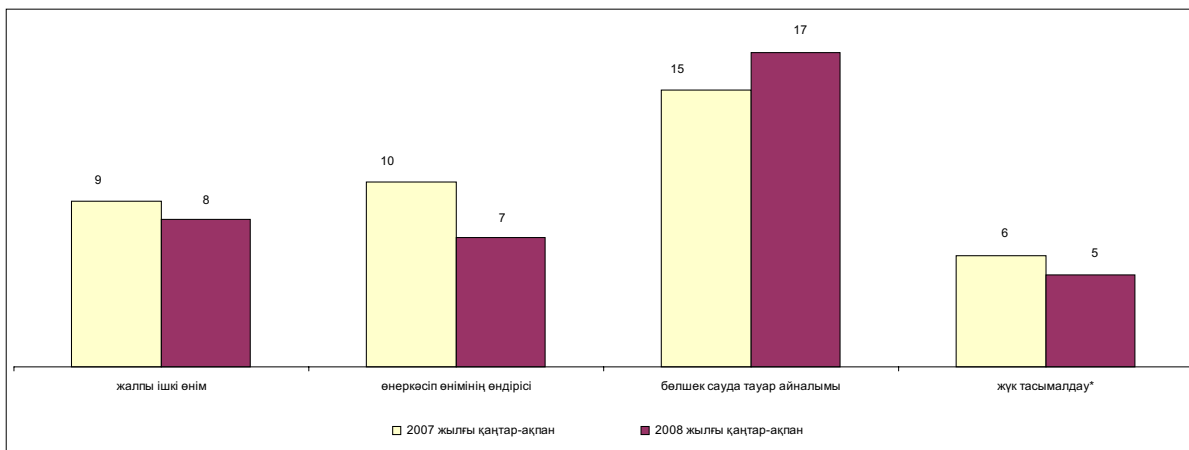
(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

13.1 ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

2008 жылғы қаңтар-ақпанда Достастық елдері бойынша жалпы ішкі өнім өткен жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда орта есеппен 8%-ға (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 9%-ға) өсті. Жалпы ішкі өнімнің ең жоғарғы өсімі Әзірбайжан (13,4%) мен Арменияда (10,1%-ға) сақталды.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

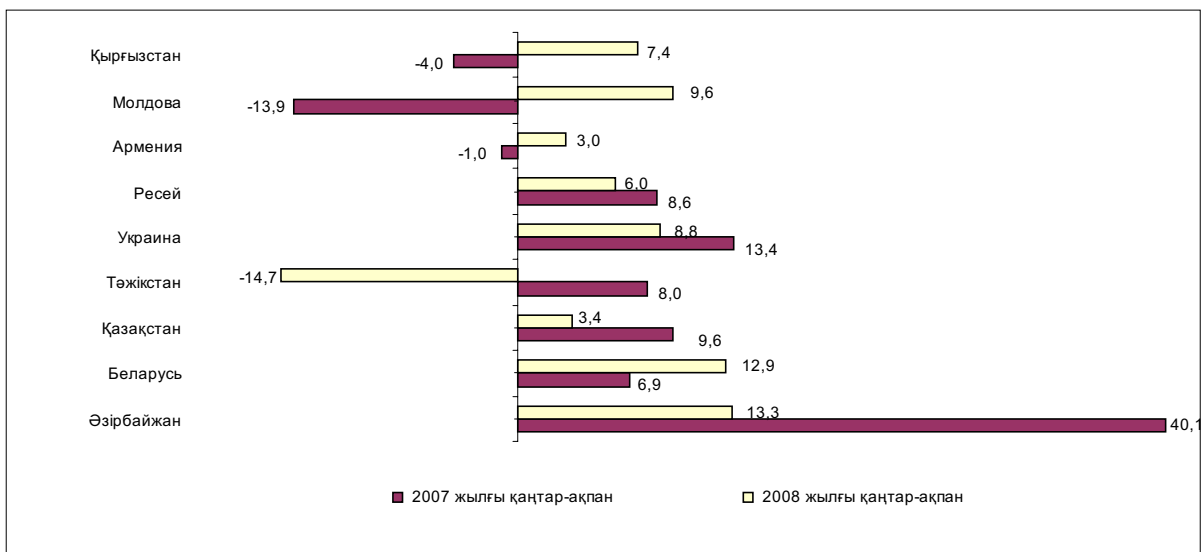

*Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда өнеркәсіп өндірісі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 7%-ға (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 10%-ға) өсті. Өндірістің ең жоғарғы өсімі Әзірбайжан мен Беларусьте (13%-ға) тіркелді. Өнеркәсіп өнімі көлемінің төмендеуі Тәжікстанда (14,7%-ға) болды.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-ақпанда өткен жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 125% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 110%) құрады. Өнеркәсіп тауарларын өндірушілер бағаларының индексі (2008 жылғы ақпан 2008 жылғы қаңтарға) Достастық елдері бойынша орта есеппен 100,7% (2007 жылғы ақпан 2007 жылғы қаңтарға – 99,9%) құрады.

Ауыл шаруашылығы. Мал шаруашылығы. 2008 жылғы қаңтар-ақпанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдеріндегі шаруашылықтардың барлық санаттарында союға арналған мал мен құс (тірі салмағында) орта есеппен 2007 жылғы қаңтар-ақпандағыдай 8%, сүт – 3% (2%) көп; жұмыртқа – 1%-ға аз (3%-ға көп) өндірілді.

Көлік. Достастық елдері бойынша 2008 жылғы қаңтар-ақпанда көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 5% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 6%), жүк айналымы – 9%-ға (12%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда өткен жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша көлік (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) кәсіпорындарының жолаушылар айналымы орта есеппен 1%-ға (2007 жылғы қаңтар-ақпанда 2%-ға төмендеді) өсті, жолаушылар тасымалы 2007 жылғы қаңтар-ақпандағыдай – 5%-ға өсті.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-ақпанда 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі (салыстырмалы бағаларда) Достастық елдерінде орта есеппен 17%-ға (2007 жылғы қаңтар-ақпанда -15%-ға) өсті.

Тұтыну рыногындағы бағалар. 2008 жылғы ақпанда 2007 жылғы ақпанмен салыстырғанда іс жүзінде Достастықтың барлық елдерінде тұтыну бағаларының қарқынды өсуі байқалды. Мұның өзінде ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда олардың өсуінің шамалы баяулауы: Беларусьте – 1,8 пайыздық тармаққа, Армения, Грузия және Ресейде – 1,1-1,6, Әзірбайжан, Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан және Украинада – 0,2-0,3 пайыздық тармаққа байқалды.

2008 жылғы ақпанда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғарғы өсу қарқыны Украинада (5,7%) және Әзірбайжанда (4,7%-ға) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 1,9% құрады.

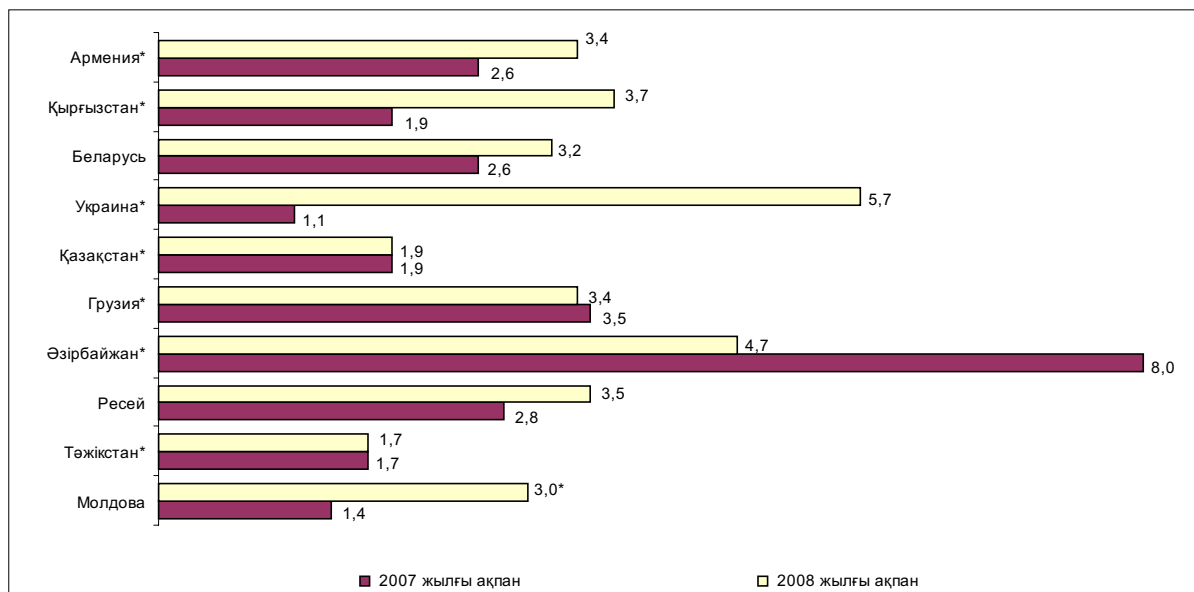
2008 жылғы ақпанда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Әзірбайжанда (6,8%) және Молдовада (5,2%) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 2,8% құрады.

2008 жылғы ақпанда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда (3,9%) және Әзірбайжанда (2,2%) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 1,2% құрады.

2008 жылғы ақпанда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызметтер бағаларының ең жоғарғы өсуі Беларусьте (9,0%-ға), Ресейде (6,8%), Тәжікстанда (6,2%) және Молдовада (4,5%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызметтер бағаларының өсімі 1,3% құрады.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

өсім, өткен жылғы желтоқсанға %-бен

*2008 жылғы қаңтардан бастап мақсаттар бойынша жеке тұтыну сыныптауышы бойынша (МЖТС).

Қаржы. 2008 жылғы ақпанда Достастық елдерінің біразында валюта рыноктарындағы ахуал тұрақты сақталуда. Ұлттық валюта бағамының АҚШ долларына қатысты нығаюы жалғасуда.

2008 жылғы ақпанның соңында осы жылғы қаңтардың соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы армян драмына – 0,2%-ға, беларусь рубліне – 0,1%-ға, грузин лариіне – 2,1%-ға, молдаван лейіне – 0,8%-ға, ресей рубліне – 1,5%-ға, тәжік сомониіне – 0,4%-ға төмендеді; Түркіменстан мен Украинада өзгерген жоқ. Арменияда айдың ішінде АҚШ долларының бағамы 0,3%, Қазақстанда – 0,5%, Қырғызстанда – 0,6% және Өзбекстанда – 0,2%-ға өсті. 2007 жылғы ақпанның соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы ұлттық валютаға қарағанда: Әзірбайжанда – 2,9%-ға, Арменияда – 13,0%, Грузияда – 9,3%, Қазақстанда – 2,3%, Қырғызстанда – 5,4%, Молдова – 12,6%, Ресейде – 7,8%-ға төмендеді. Беларусьте – 0,2%-ға, Тәжікстанда – 0,4% және Өзбекстанда – 4,2%-ға өсті; Түркіменстан мен Украинада өзгерген жоқ.

Ағымдағы жылғы ақпанда Достастықтың барлық елдерінде бірыңғай еуропалық валюта бағамының нығаюы ұлттық валютаға қарағанда байқалады. Бір ай ішінде ол өсті: Әзірбайжан мен Беларусьте – 2,0%, Арменияда – 2,4%, Грузияда – 0,1%, Қазақстанда – 2,7%, Қырғызстанда, Молдова мен Түркіменстанда – 1,1%, Ресейде – 0,7%, Тәжікстанда – 1,4%, Өзбекстанда – 1,0%, Украинада – 2,1%-ға.

Өткен жылғы ақпан айының соңымен салыстырғанда еуро бағамы ұлттық валюталарға қарағанда барлық елдерде (Армения мен Молдовадан басқа): Әзірбайжанда – 11,4%, Беларусьте – 14,7%, Грузияда – 3,5%, Қазақстанда – 11,6%, Қырғызстанда – 7,0%, Ресейде – 5,5%, Тәжікстанда – 14,8%, Түркіменстанда – 13,3%, Өзбекстанда – 15,8%, Украинада – 14,3%-ға өсті. Армения мен Молдовада осы кезең ішінде еуро бағамы тиісінше 0,5% және 0,2%-ға төмендеді.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтарда тауарлардың экспорттық-импорттық операцияларының жалпы көлемі Достастық елдері бойынша 2007 жылдың қаңтарға қарағанда 40%-дан астам өсті.

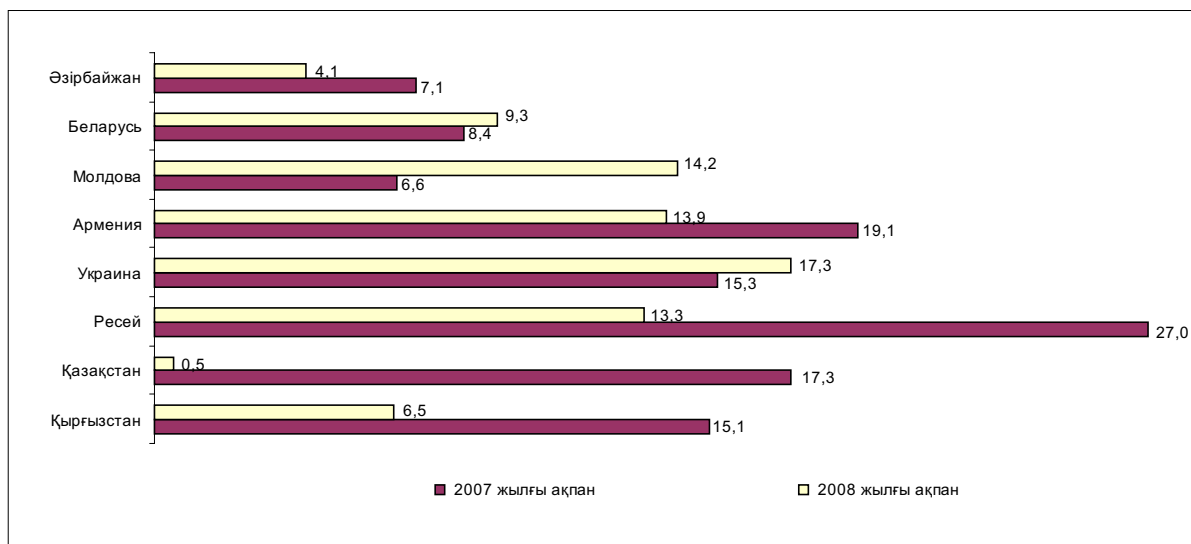
2008 жылғы қаңтарда ТМД елдерінің арасындағы тауарлардың сауда операцияларының үлесі Достастық елдері сыртқы сауда айналымының жалпы көлемінде орта есеппен 22% (2007 жылғы қаңтарда – 23%) құрады, оның экспортының жалпы көлемінде – 17% (18%), импортының жалпы көлемінде – 30% (31%) құрады. Өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда ТМД елдерімен экспорттық-импорттық операциялары үлесінің төмендеуі Беларусь, Қырғызстан мен Тәжікстаннан басқа дерлік барлық Достастық елдерінде байқалды.

2008 жылғы қаңтарда Достастық елдерінің әлемнің басқа елдеріне экспорты 2007 жылғы тиісті аймен салыстырғанда орта есеппен 54%-ға (2007 жылғы қаңтарда 2006 жылғы қаңтармен салыстырғанда экспорттың өсімінің қарқыны 6% құрады), импорт – 34%-ға (56%-ға) өсті.

Жалақы. 2008 жылғы қаңтар-ақпанда есептелген орташа айлық атаулы жалақы Әзірбайжанда 231 манатты, ал оның есу қарқыны өткен жылғы тиісті кезеңге – 128%, Арменияда – 83,8 мың драмды (123%), Беларусьте – 758,7 мың беларусь рублін (123%), Қазақстанда – 54,5 мың теңгені (119%), Қырғызстанда – 4380 сомды (134%), Молдовада – 2245 лейді (129%), Ресейде – 14993 рубльді (128%), Тәжікстанда – 203 сомониді (140%), Украинада – 1575 гривнаны (140%) құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

есім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Әзірбайжанда 2008 жылғы ақпанда – 275 АҚШ долларына, 2007 жылғы ақпанда – 187 долларға, Арменияда – тиісінше 276 және 195, Беларусьте – 354 және 286, Қазақстанда – 454 және 370, Қырғызстанда – 112 және 88, Молдовада – 199 және 133, Ресейде – 628 және 446, Тәжікстанда – 59 және 43, Украинада – 323 және 226 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қаңтар-ақпанның ішінде Әзірбайжанда 4,2 мың адам, откен жылғы тиісті кезеңде – 3,6 мың, Арменияда – 1,1 және 1,0, Беларусьте – 26,8 және 22,0, Қазақстанда – 25,8 және 25,0, Қырғызстанда – 5,1 және 4,7, Молдовада – 3,2 және 3,4, Ресейде – 419,4 және 397,5, Тәжікстанда (қаңтарда) – 1,5 және 1,3, Украинада – 146,9 және 141,4 мың адам жұмысқа орналастырылды.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда жұмыспен қамту қызметіне өтініш жасаған жұмыссыз азаматтардың санында Әзірбайжанда – 12,2% (2007 жылғы қаңтар-ақпанда – 9,7%), Арменияда – тиісінше 98,7% және 97,2%, Беларусьте – 81,5% және 77,7%, Қырғызстанда – 45,0% және 55,8%, Ресейде – 62,1% және 60,5%, Тәжікстанда (қаңтарда) – 24,6% және 22,6%, Украинада – 59,9% және 65,2% ресми түрде жұмыссыз деп танылды. Қазақстанда және Молдовада жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс іздеу мәселесімен өтініш жасаған жұмыс істемейтін барлық азаматтарға жұмыссыз деген статус беріледі.

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-МАРТЕ 2008 ГОДА

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-марте 2008г. составил в действующих ценах 2361,8 млрд. тенге, что на 3,7% больше, чем в январе-марте 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 6,8%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 8,7%, в обрабатывающей промышленности снизился на 1,2%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-марте 2008г. составил в текущих ценах 112,5 млрд. тенге и по сравнению с январем-мартом 2007г. увеличился на 3,7%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-марте 2008г. составил 437,9 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 2,6%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 501,3 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-мартом 2007г. на 4,3%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-марте 2008г. составил 619,8 млрд. тенге, что на 16,0% больше, чем в январе-марте 2007г.

По состоянию на 1 апреля 2008г. в республике зарегистрировано 273016 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек - 257890. Действующих юридических лиц – 184527. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют - 170433, из них субъектов малого бизнеса – 123768.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-феврале 2008г. составил 14892,1 млн. долларов США и по сравнению с январем-февралем 2007г. увеличился на 41,8%, в том числе экспорт – 10289,8 млн. долларов США (увеличился на 62,0%), импорт – 4602,3 млн. долларов США (увеличился на 10,9%).

Цены. Индекс потребительских цен в марте 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 102,5%. Цены на продовольственные товары возросли на 3,7%, непродовольственные товары – на 1,6%, платные услуги – на 1,8%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в марте 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 6,3%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 марта 2008г. составили 562,6 млрд. тенге, затраты – 403,4 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 69,4%, затраты на 21,2%.

За IV квартал 2007г., по данным отчитавшихся предприятий и организаций, финансовый результат определился как доход в сумме 1107,9 млрд. тенге, что на 47,5% выше уровня IV квартала 2006г. Уровень рентабельности составил 34,9%. Доля убыточных предприятий составила 40,5% от общего числа отчитавшихся предприятий.

По данным Нацбанка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец февраля 2008г. составили 7239,5 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,6%, доля кредитов в иностранной валюте – 43,2%. Объем депозитов в банковской системе на конец февраля 2008г. составил 3967,5 млрд. тенге, что на 24,7% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1455,4 млрд. тенге, и на 35,1% соответственно.

Рынок труда. Численность безработных в марте 2008г., по экспертной оценке, составила 570,5 тыс. человек, уровень безработицы – 6,8% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец марта т.г. составила 62,0 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,8%.

Доходы населения. В феврале 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 28201 тенге и увеличились по сравнению с февралем 2007г. на 22,3%, реальные денежные доходы – на 3,0%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в феврале 2008г., составила 54612 тенге и возросла по сравнению с февралем 2007г. на 19,5%. Реальная заработная плата увеличилась на 0,6%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Единица измерения	Январь-март 2008г.	Март 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Март 2008г. в % к февралю 2008г.
				январь-март 2008г.	март 2008г.	
Б		1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %				...	
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	2361,8	863,1	103,7	104,2	110,0
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	112,5	43,7	103,7	104,0	126,2
Объем строительных работ	млрд. тенге	174,5	80,7	108,5	115,5	149,3
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	619,8	240,4	116,0	117,2	116,7
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	437,9	148,5	102,6	101,7	106,1
Объем услуг связи	млрд. тенге	96,2	31,7	128,8	135,5	99,7
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	501,3	173,5	104,3	103,0	105,1
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	14892,1	7409,2	141,8	157,1	99,0
в том числе:						
экспорт		10289,8	5109,7	162,0	189,0	98,6
импорт		4602,3	2299,5	110,9	114,3	99,9
Индекс потребительских цен				118,7	102,5 ⁴⁾	100,6
Индекс цен производителей промышленной продукции				139,4	106,3 ⁴⁾	105,4
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		570,5		91,9	99,2
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	55806	28201	122,1 ⁵⁾	122,3 ⁵⁾	102,2
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			102,8 ⁵⁾	103,0 ⁵⁾	101,3
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	54534	54612	119,4	119,5	100,3
реальная	в %			100,5	100,6	99,5
Финансовые показатели						
Денежная масса МЗ ⁶⁾	млрд. тенге		4651,5		122,6	101,2
Наличные деньги в обращении ⁶⁾	млрд. тенге		683,9		111,5	101,0
Депозиты в банковской системе ⁶⁾	млрд. тенге		3967,5		124,7	101,2
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1455,4		135,1	101,4
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения ⁶⁾	млрд. тенге		7239,5		144,0	99,9
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге		5837,6		154,9	100,4
Рентабельность предприятий и организаций ⁷⁾	в %	34,9				
Дебиторская задолженность предприятий и организаций (на конец периода) ⁷⁾	млрд. тенге	4751,7		125,1		
Задолженность по обязательствам предприятий и организаций (на конец периода) ⁷⁾	млрд. тенге	10735,6		123,0		

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-февраль 2008г.; графа 2 – февраль 2008г.; графа 3 – январь-февраль 2008г. в % к январю-февралю 2007г.; графа 4 – февраль 2008г. к февралю 2007г.; графа 5 – февраль 2008г. в % январю 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-февраль и февраль 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка РК, на конец февраля 2008г.

⁷⁾ IV квартал 2007г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

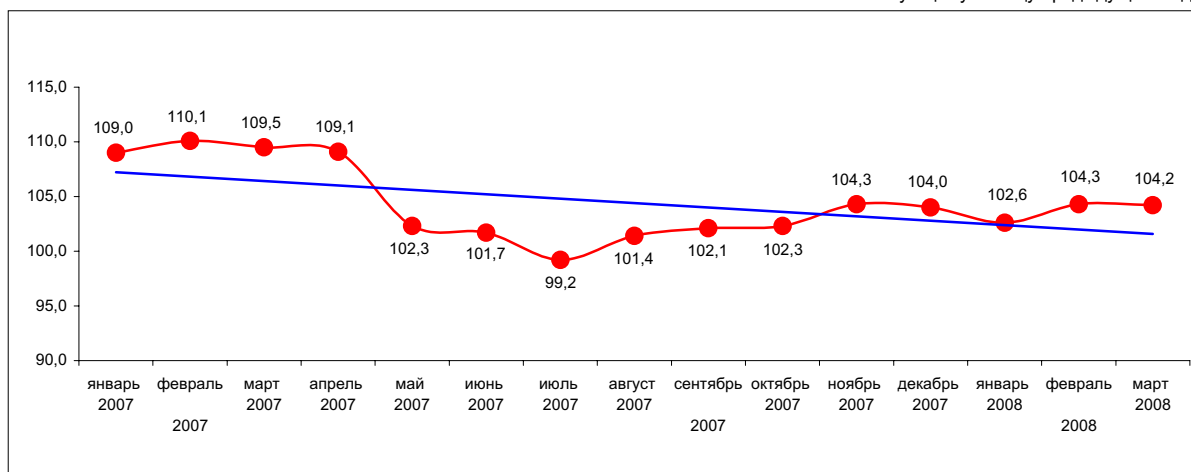
2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-марте 2008г. к уровню января-марта 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103,7% (соответственно в 2005г. – 104,3%, 2006г. – 102,6%, 2007г. – 109,6%). За отчетный период было произведено промышленной продукции в действующих ценах на 2361,8 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Карагандинской, Кызылординской, Южно-Казахстанской областей, г. Астаны и Алматы.

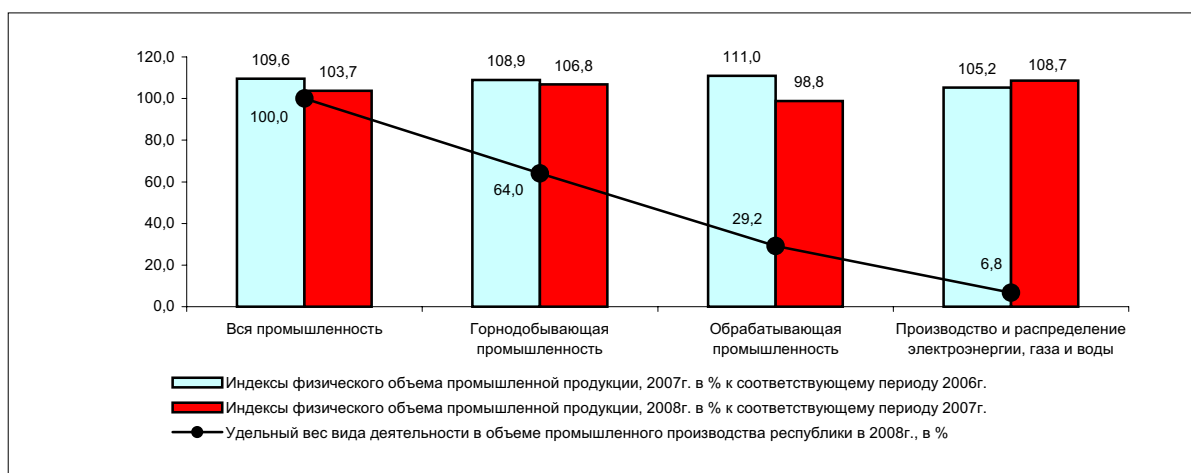
Индексы физического объема промышленной продукции

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказывает горнодобывающая промышленность. При этом ее доля в республиканском объеме производства в последние годы возрастает и в январе-марте 2008г. составила 64% (в 2006-2007гг. – 58-57%). На обрабатывающую промышленность приходится 29,2% объема всей промышленной продукции (37-38%).

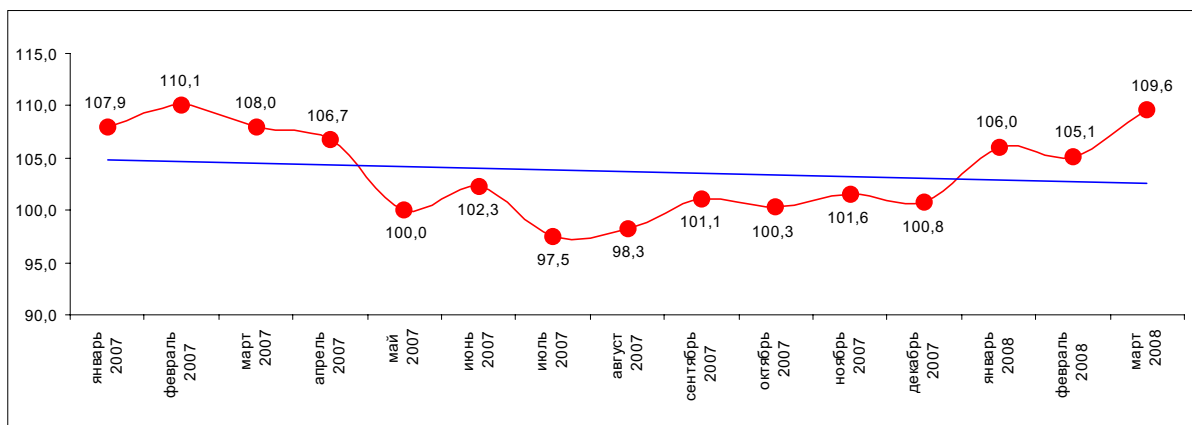
Индексы физического объема промышленной продукции в январе-марте 2007, 2008гг. и отраслевая структура промышленности

В **горнодобывающей промышленности** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 1511,5 млрд. тенге, что на 6,8% выше уровня января-марта 2007г. Возросла добыча нефти в основном на предприятиях Атырауской и Мангистауской областей. Также увеличилось производство газа природного, конденсата газового и угля. Вместе с тем, сократился выпуск меди в медном концентрате в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях, окатышей железорудных в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

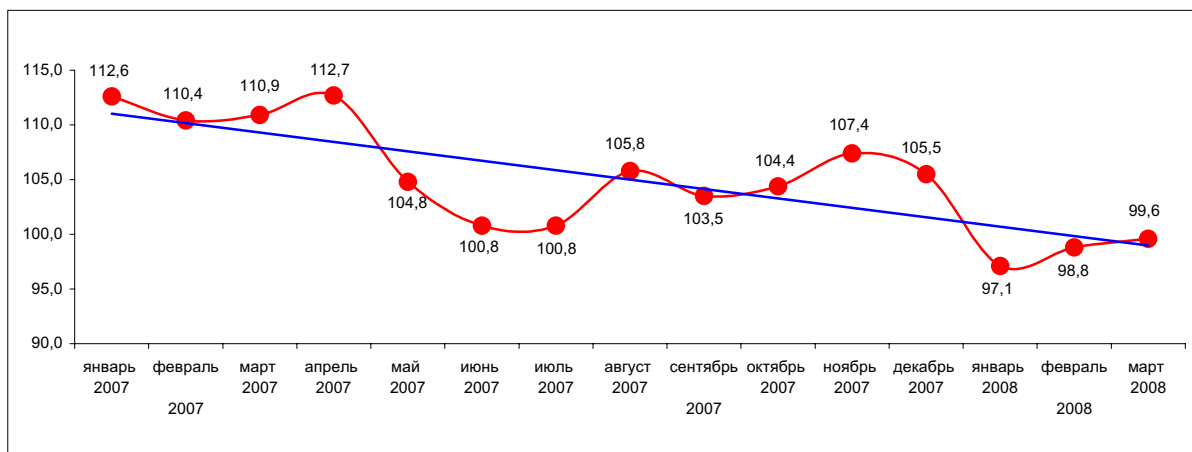
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В **обрабатывающей промышленности** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 689,6 млрд. тенге, что ниже уровня января-марта 2007г. на 1,2%. Снизилось производство пищевых продуктов, включая напитки; прочих неметаллических минеральных продуктов; черных и цветных металлов; транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-марте 2008г. переработано сельскохозяйственной продукции на 145,4 млрд. тенге, в том числе **производство пищевых продуктов, включая напитки**, составило 129,9 млрд. тенге, что меньше, чем в январе-марте прошлого года на 4%. Снизилось производство рыбы приговоренной и консервированной, соков фруктовых, масла подсолнечного, хлопкового и кукурузного, молока, масла сливочного, муки, кондитерских изделий. Увеличился выпуск мяса, изделий колбасных, крупы, сахара, макаронных изделий.

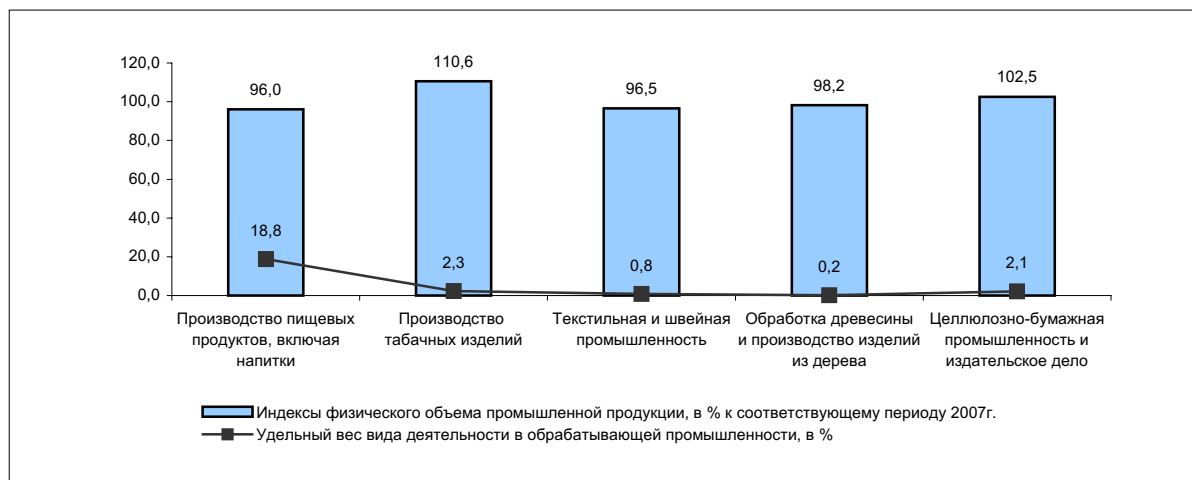
В **текстильной и швейной промышленности** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 5,4 млрд. тенге. По сравнению с январем-мартом 2007г. индекс физического объема составил 96,5%. Снизился выпуск волокна хлопкового (Южно-Казахстанская область); ковров, ковровых изделий и шляп, уборов головных (г. Алматы). Возросло производство тканей; свитеров, джемперов, пуловеров и изделий аналогичных.

Кожи, изделий из кожи и обуви в январе-марте 2008г. произведено на 729 млн. тенге, что в 2,4 раза выше уровня января-марта прошлого года. Увеличилось производство обуви и кожи из шкур крупного рогатого скота. Снизился выпуск кожи из шкур овечьих, козых и свиных предприятиями Восточно-Казахстанской области.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** в январе-марте 2008г. составил 1,5 млрд. тенге или 98,2% к уровню января-марта 2007г. Сократился выпуск плит древесноволокнистых (Восточно-Казахстанская область); окон, дверей и их рам (г. Алматы); паркета (Карагандинская область). Возросло производство лесоматериалов, шпал деревянных железнодорожных или трамвайных пропитанных, тары деревянной.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и издательском деле** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 14,1 млрд. тенге, что к уровню января-марта прошлого года составляет 102,5%. Снизилось производство бумаги и картона гофрированных; газет и журналов; этикеток и ярлыков на предприятиях г. Алматы. При этом увеличился выпуск обоев, книг и брошюр.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-марте 2008г.

В **производстве кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** в январе-марте 2008г. выпущено продукции на 54,1 млрд. тенге, что выше соответствующего периода прошлого года на 3%. Увеличился выпуск топлива моторного (бензина), газойлей, мазута топочного, пропана и бутана сжиженных в основном на предприятиях Атырауской и Южно-Казахстанской областей. Вместе с тем, сократилось производство керосина и углеводородных сжиженных газов.

В **химической промышленности** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 17,8 млрд. тенге или на 2,7% выше, чем в январе-марте 2007г. Возрос выпуск удобрений минеральных или химических азотных, кислоты ортофосфорной (фосфорной), трифосфата и бихромата натрия, окиси хрома. Сократилось производство дубителя хромового и триоксида хрома (Актюбинская область); кислоты серной (Карагандинская область); удобрений минеральных или химических фосфорных, фосфора (Жамбылская область).

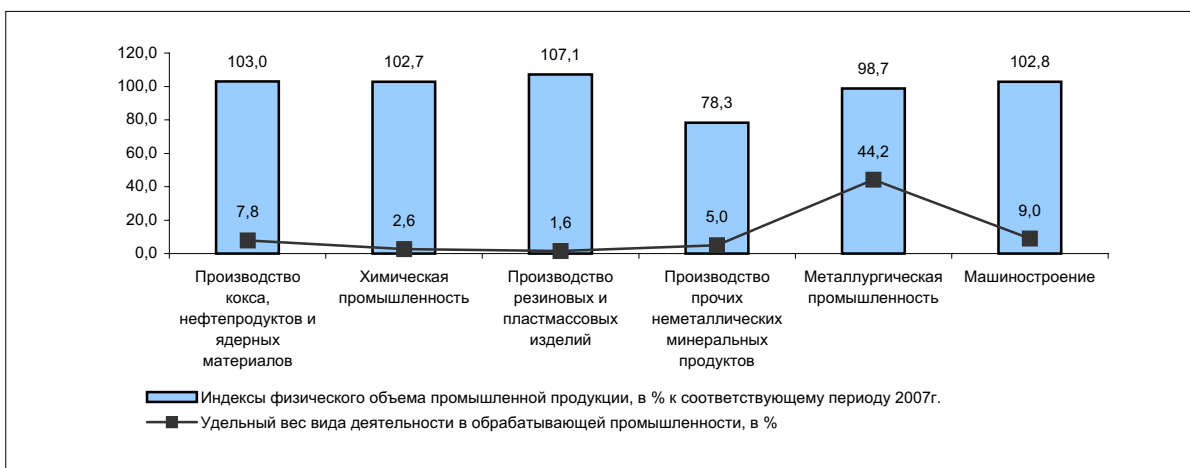
В **производстве резиновых и пластмассовых изделий** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 11 млрд. тенге, что составляет 107,1% к уровню января-марта прошлого года. Увеличился выпуск труб, трубок, рукавов и шлангов из резины и из пластмасс; ленты резиновой конвейерной; дверей и окон из пластмасс. Снизилось производство пластмассовых плит, листов и полос (Алматинская область, г. Алматы).

В **производстве прочих неметаллических минеральных продуктов** в январе-марте 2008г. выпущено продукции на 34,2 млрд. тенге, что меньше уровня января-марта 2007г. на 21,7%. Сократилось производство строительных материалов: цемента, извести, плиток, кирпичей, бетона товарного, конструкций строительных (Восточно-Казахстанская область, г. Астана и Алматы). Увеличился выпуск посуды столовой и кухонной из фарфора; бутылок, банок и флаконов из стекла.

В **металлургической промышленности** в январе-марте 2008г. к уровню января-марта 2007г. индекс физического объема составил 98,7%. На долю отрасли приходится 44,2% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 131,2 млрд. тенге, цветной – на 158,5 млрд. тенге. В **черной металлургии** производство снизилось на 0,6% из-за уменьшения выпуска плоского проката и чугуна в Карагандинской области. В **производстве цветных металлов** индекс физического объема составил 96,5%. Сократился выпуск меди рафинированной, серебра аффинированного, цинка (Карагандинская область), свинца (Восточно-Казахстанская область). Увеличилось производство золота аффинированного и необработанного, глинозема, проволоки медной.

Производство готовых металлических изделий в январе-марте 2008г. к уровню января-марта 2007г. составило 101,4%. Возросло производство металлоконструкций, радиаторов и котлов центрального отопления; раковин и моек из металлов черных. Сократился выпуск цистерн, бочек и ящиков из металлов черных; резервуаров для нефти и нефтепродуктов.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-марте 2008г.

В **машиностроении** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 62,2 млрд. тенге. По сравнению с январем-мартом 2007г. индекс физического объема составил 102,8%.

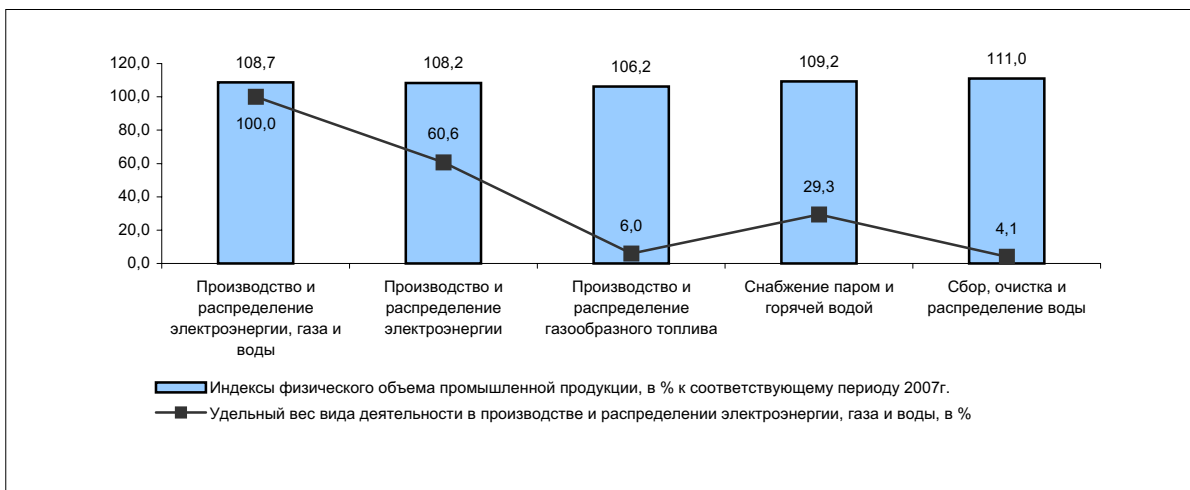
В **производстве машин и оборудования** в январе-марте 2008г. выпущено продукции на 23,2 млрд. тенге или на 22,9% выше соответствующего периода 2007г. Увеличилось производство подшипников; тракторов; машин уборочных; оборудования нефтепромыслового. Вместе с тем, сократился выпуск машин стиральных и для сушки одежды бытовых; машин для горнодобывающей промышленности (г. Алматы) и оборудования нефтегазоперерабатывающего (Западно-Казахстанская область).

Электрооборудования, электронного и оптического оборудования в январе-марте 2008г. произведено на 14,4 млрд. тенге. Индекс физического объема по сравнению с январем-мартом 2007г. составил 92,1%. Снизилось производство аккумуляторов электрических свинцово-кислотных (Алматинская область); проводов и кабелей изолированных (Карагандинская область); машин вычислительных цифровых, телевизоров, счетчиков жидкости и электроэнергии (г. Алматы). Приостановлен выпуск магнитофонов в г.Алматы. Увеличилось производство конденсаторов и трансформаторов электрических.

Производство транспортных средств и оборудования в январе-марте 2008г. составило 24,6 млрд. тенге, что на 2% ниже аналогичного периода 2007г. Меньше, чем в январе-марте 2007г., произведено грузовых автомобилей в Акмолинская области и частей двигателей в Северо-Казахстанской области. Возросло производство автомобилей легковых пассажирских, для перевозки десяти или более человек, специальных и специализированных.

В **прочих отраслях промышленности** в январе-марте 2008г. произведено продукции на 11,1 млрд. тенге, что на 17,1% ниже января-марта 2007г. Снизилось производство мебели для сидения с деревянным каркасом, офисной деревянной и кухонной; ювелирных изделий и спортивных товаров. Увеличился выпуск мебели для сидения с металлическим каркасом и офисной металлической; кроватей деревянных.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-марте 2008г.

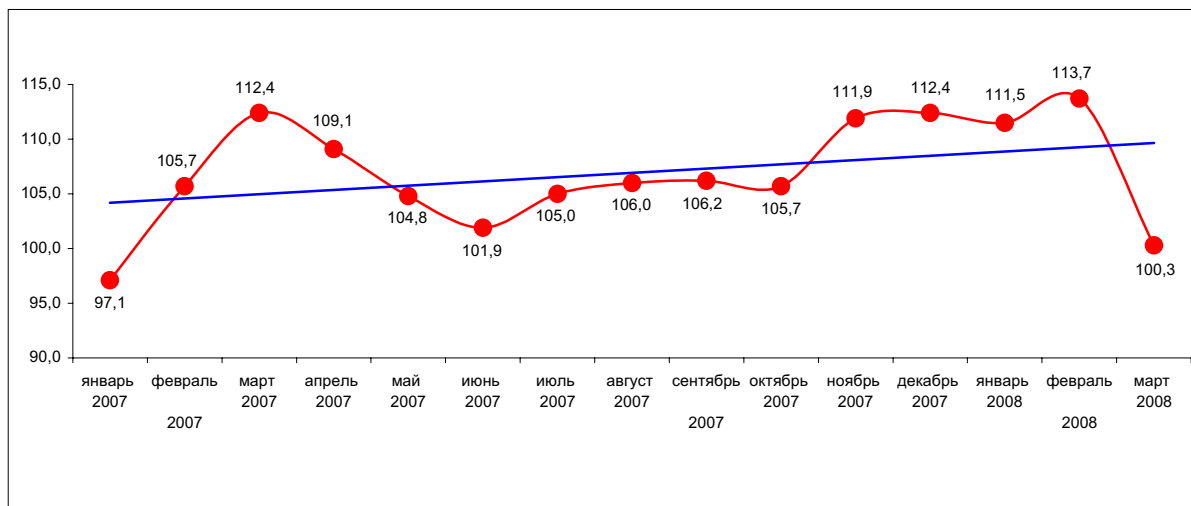
В производстве и распределении электроэнергии, газа и воды в январе-марте 2008г. по сравнению с январем-мартом 2007г. индекс физического объема составил 108,7%.

Производство электроэнергии в январе-марте 2008г. составило 22,9 млрд. кВт.ч, что на 7,6% выше уровня января-марта 2007г. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областей.

Выработка теплоэнергии составила 36,3 млн. Гкал или на 7,5% больше по сравнению с январем-мартом 2007г. Увеличилось производство на предприятиях всех регионов, кроме Атырауской области и г. Алматы.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

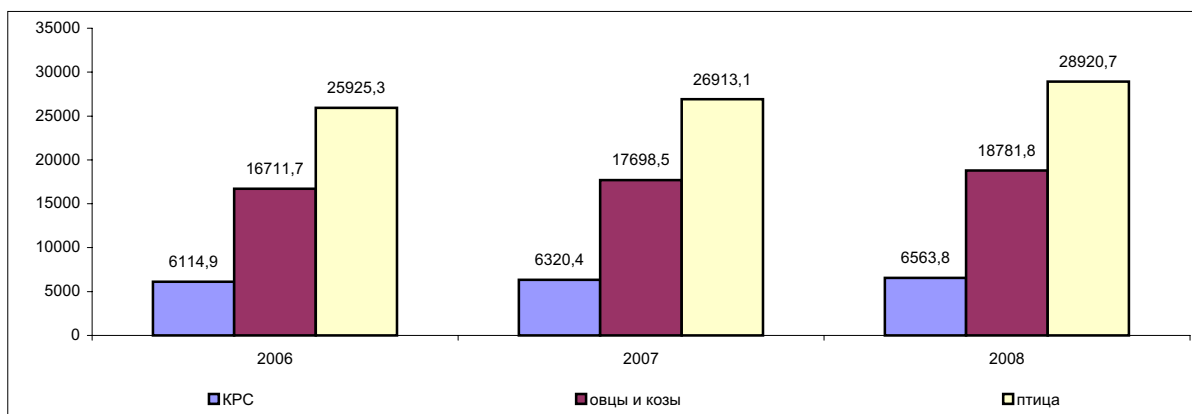
Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-март 2008 года в целом по республике, по оценке, составил 112,5 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2007 года на 3,7%.

Животноводство

По состоянию на 1 апреля т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств за счет увеличения приплода скота и его покупки наблюдается рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,9%), овец и коз (на 6,1%), свиней (на 4,8%), лошадей (на 6,2%), верблюдов (на 5,0%) и птицы (на 7,5%).

Численность сельскохозяйственных животных и птицы

тысяч голов

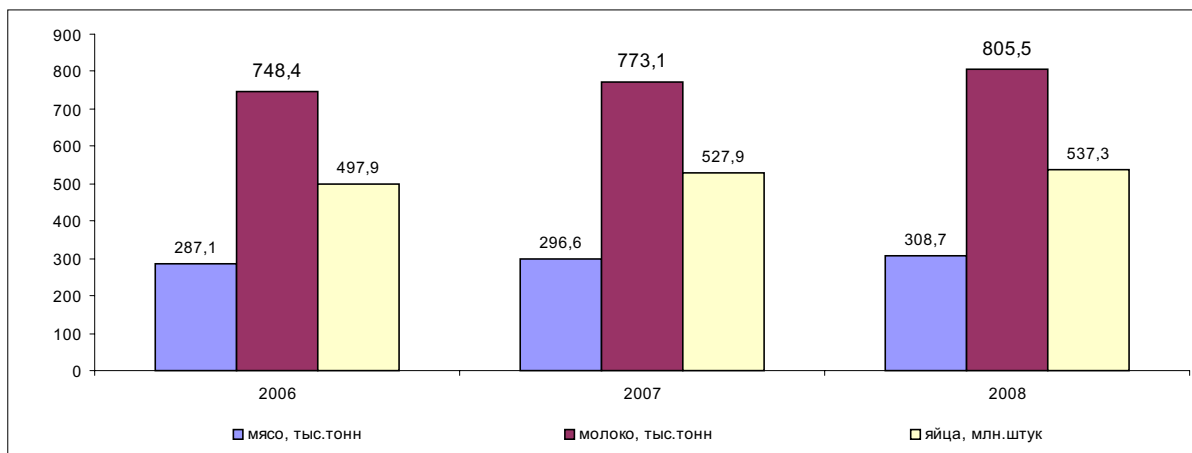

За январь-март 2008 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 104,1% за счет увеличения реализации на убой и среднего живого веса скота. Возросла реализация всех видов скота и птицы (от 102,0% до 108,7%). Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 293 кг, овец и коз - 37 кг, лошадей - 313 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 4,2% за счет роста среднего поголовья дойных коров (на 3,1%) и увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада (на 1,1%).

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 2,6% производство яиц увеличилось на 1,8%.

Производство основных видов продукции животноводства

Наличие кормов. На 1 апреля 2008 года сельхозпредприятия имели в наличии 95,7 тыс. тонн концентрированных кормов (113,0% к уровню прошлого года), 181,5 тыс. тонн сена (112,5%), 58,4 тыс. тонн сенажа (126,1%), 75,3 тыс. тонн соломы (124,1%), 187,0 тыс. тонн силоса (91,8%). В кормовых единицах это составило 248,6 тыс. тонн или выше уровня прошлого года на 13,8%. В среднем на одну голову в переводе на условный крупный скот приходится 3,4 центнера кормовых единиц или на 13,3% больше, чем в прошлом году.

2.3 СТРОИТЕЛЬСТВО

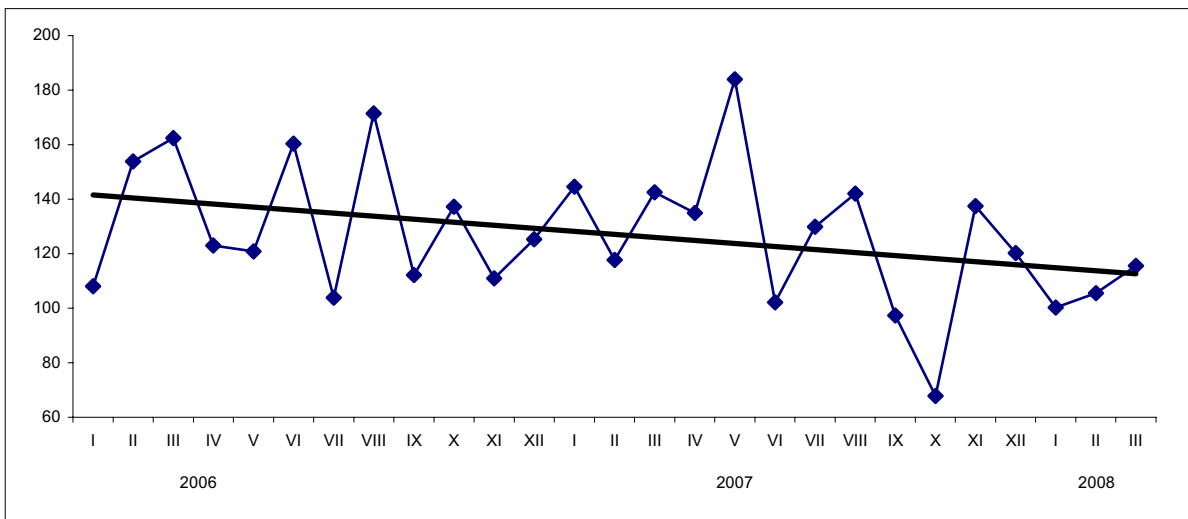
СТРОИТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

В январе-марте 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 174,5 млрд. тенге, что на 8,5% больше уровня января-марта 2007 года.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимают строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 77,4%. Иностранцами подрядчиками выполнено 22,1%, государственными – 0,5%.

Индексы физического объема строительных работ

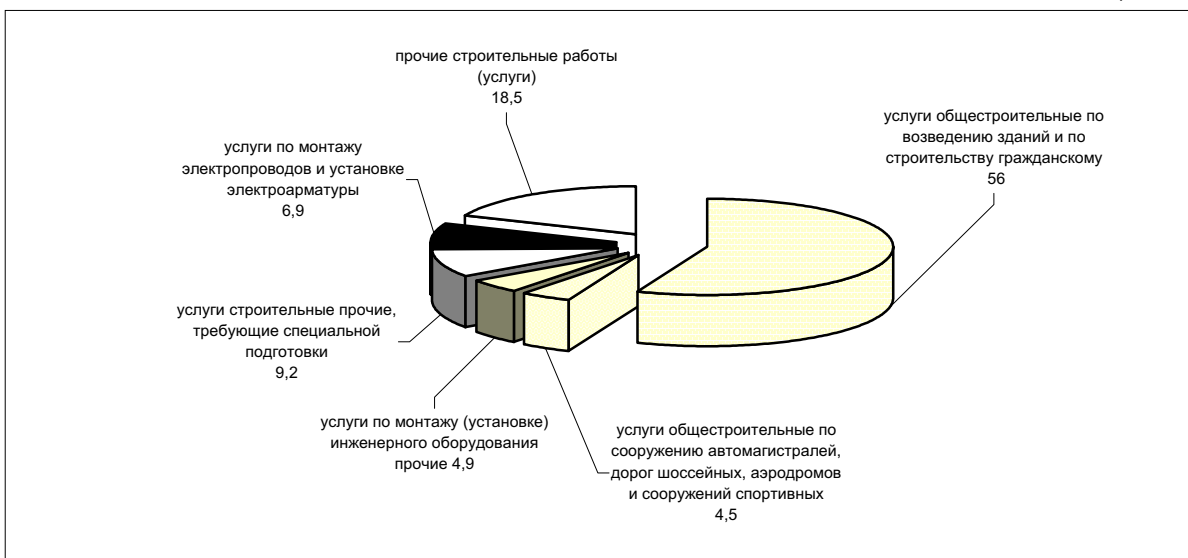
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре выполненных работ наибольшую долю (56% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-марте 2007г. – 63,1%).

Структура выполненных строительных работ по видам

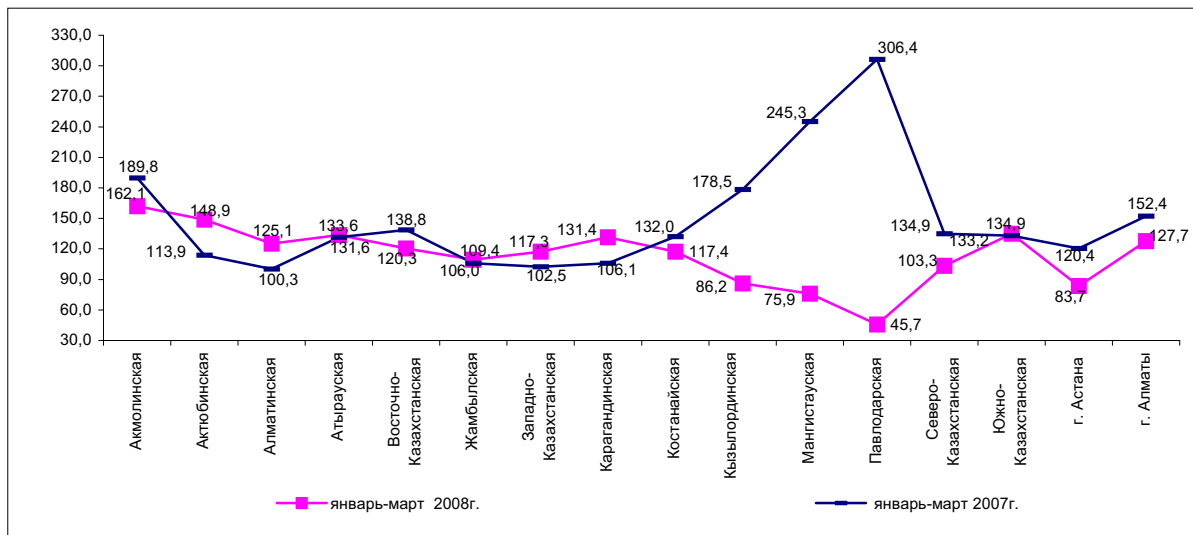
в процентах

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-мартом 2007г. наблюдается в 12 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Акмолинской (в 1,6 раза), Актыбинской (в 1,5 раза), Южно-Казахстанской, Атырауской, Карагандинской (по 1,3 раза) областях и г.Алматы (в 1,3 раза). Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимают гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно более 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

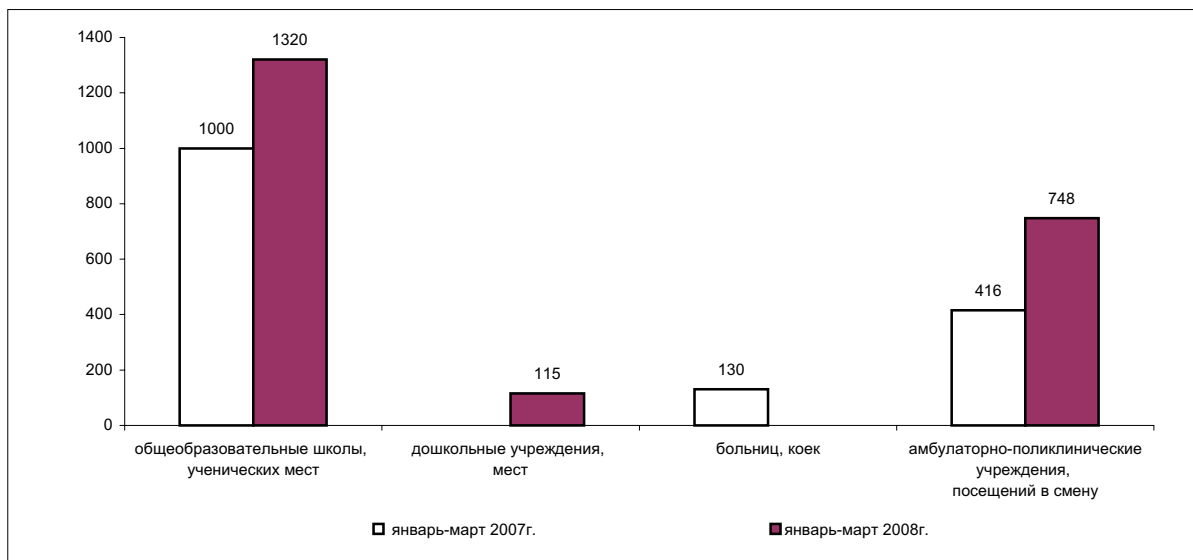
в % к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-марте 2008г. было построено 6177 зданий, из которых 5351 жилого и 826 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходится на отрасль торговли – 346, а также транспорта и связи - 252 объекта.

В сфере образования и здравоохранения введено 17 объектов, в том числе 2 - общеобразовательные школы, 1 – дошкольное учреждение, 14 – амбулаторно-поликлинических учреждений.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

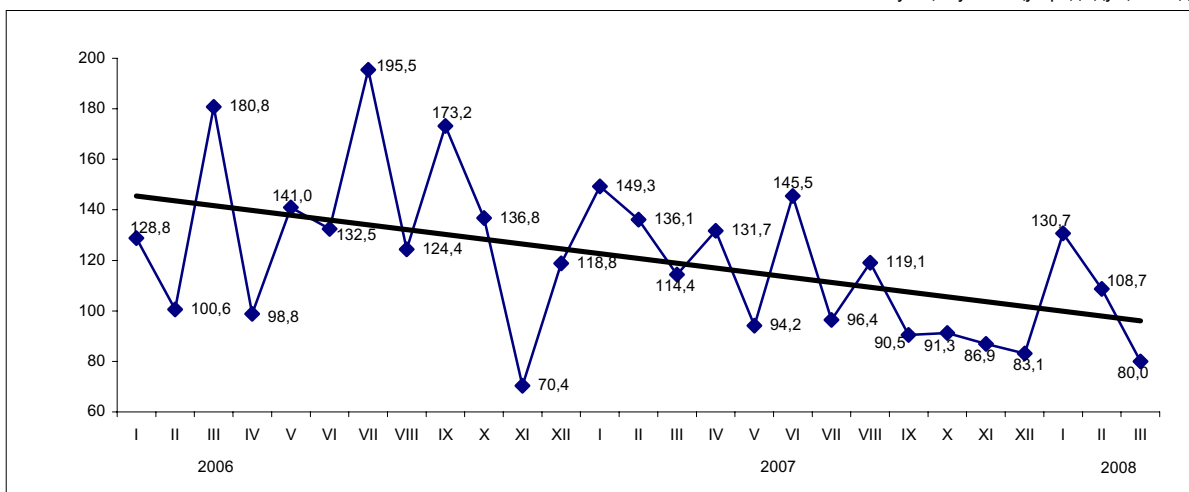
ЖИЛИЩНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО

В январе-марте 2008г. 20,2% от общего объема инвестиций в основной капитал было направлено на жилищное строительство (124,9 млрд. тенге), что в 1,4 раза больше инвестиций, освоенных в январе-марте 2007г.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 1575,8 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 3,6% выше уровня января-марта 2007 года. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (89,3% от общего объема введенных зданий), где наибольший объем занимает индивидуальное жилищное строительство (48,1%). Государственными и иностранными предприятиями и организациями введено соответственно 2,5% и 8,2% от общего объема жилья.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Увеличение объемов введенных жилых зданий наблюдается в 7 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Восточно-Казахстанской (в 2,4 раза), Акмолинской (в 1,9 раза), Атырауской (в 1,4 раза) областях и г. Астана (в 1,7 раза).

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-марте 2008г. составила 59,9 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 40,5 тыс. тенге.

2.4 ТРАНСПОРТ

За январь-март 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 85709,9 млн. ткм, что на 8,5% больше грузооборота января-марта 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-март 2008г. составил 52289,8 млн. ткм, что на 12,8% выше января-марта 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

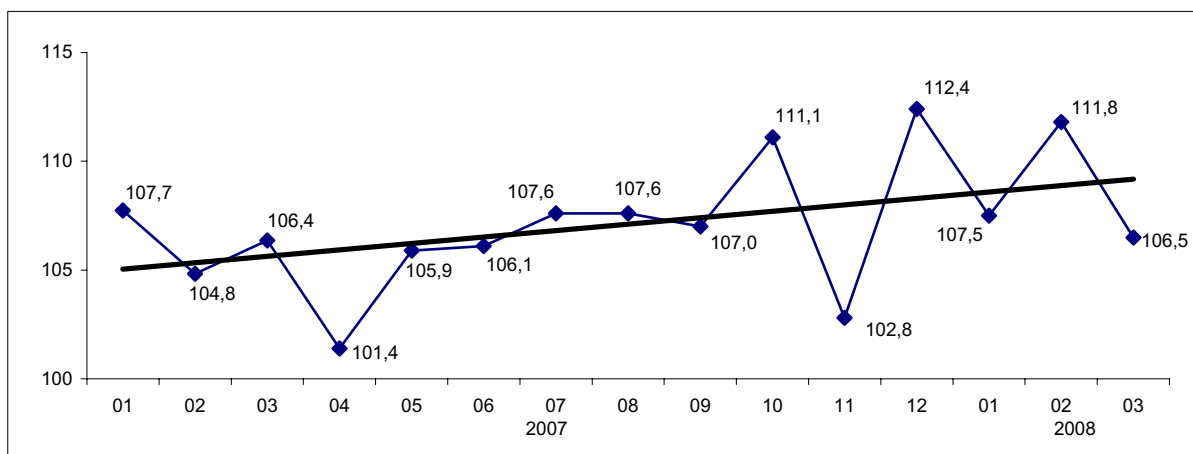
Грузооборот **автотранспорта** за январь-март 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 12210,7 млн. ткм, что на 8,8% больше января-марта 2007г.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-марте 2008г. составил 21192,0 млн. ткм, что на 0,9% ниже января-марта 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 10910,0 млн. ткм (увеличение на 4,7% к январю-марту 2007г. за счет перегонки нефти по направлению Кумколь-Атасу-Алашанькоу), газа – 10282,0 млн. ткм (уменьшение на 6,2% за счет снижения объемов транзита среднеазиатского и российского газа).

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-март 2008г. составил 14352,8 тыс. ткм или увеличился на 1,8% к январю-марту 2007г.

Динамика грузооборота

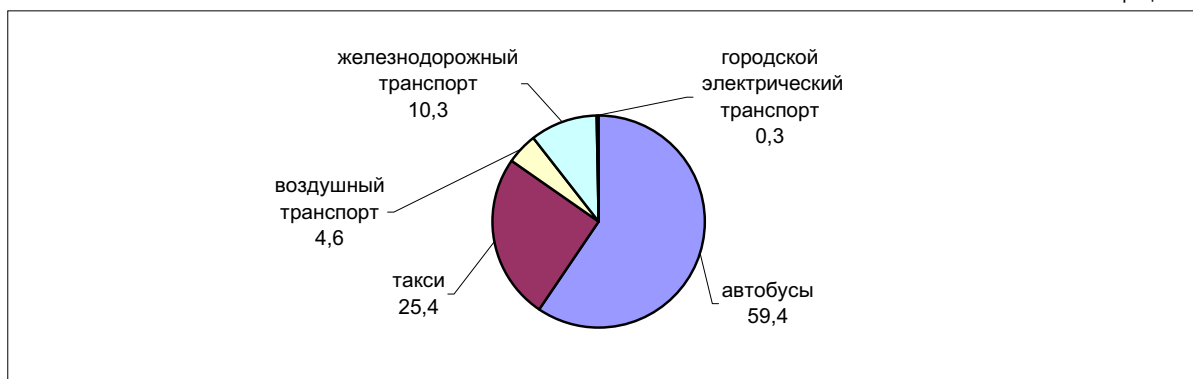
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Пассажиروоборот в январе-марте 2008г. по сравнению с январем-мартом 2007г. увеличился на 4,0% и составил 26559,0 млн. пкм, в том числе пассажируоборот автобусов - на 4,9%, такси - на 3,3%, воздушного транспорта - на 30,0%, что связано с ростом мобильности населения и, как следствие, увеличением дальности поездок. Одновременно отмечается снижение пассажируоборота железнодорожного транспорта на 6,3%, троллейбусов - на 39,9%, трамваев – на 11,6%.

Структура пассажируоборота

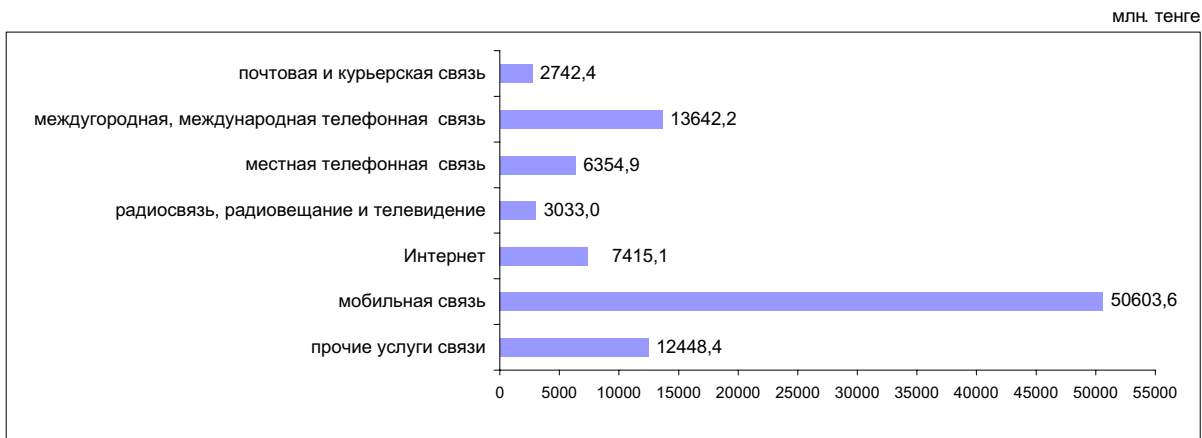
в процентах

2.5 СВЯЗЬ

Предприятиями связи республики за январь-март 2008г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 96,2 млрд. тенге, из них населению – на 40,0 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 28,8% и 29,0% больше, чем в январе-марте 2007г.

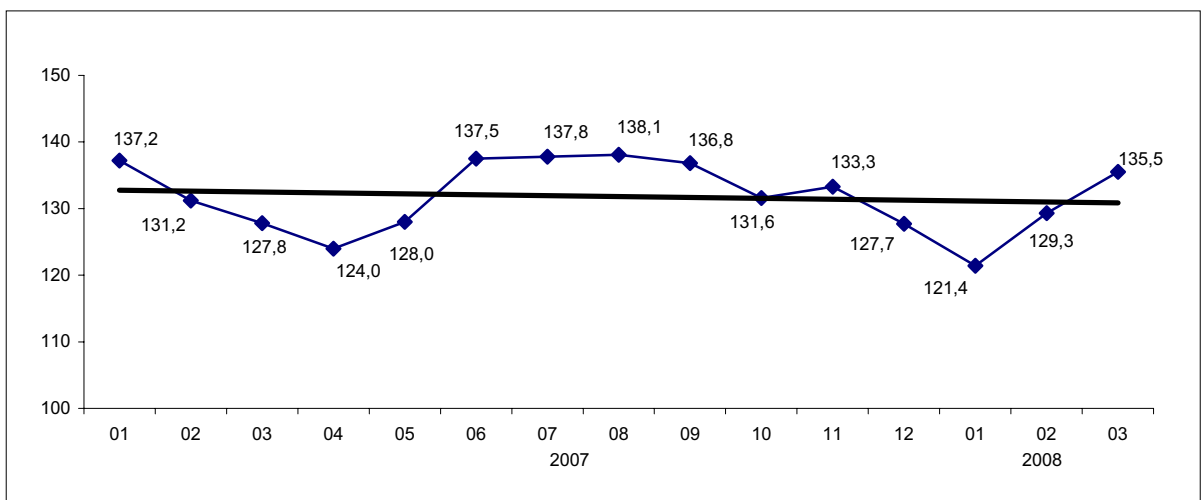
Доходы от услуг связи в январе-марте 2008г.

На развитие телекоммуникационного рынка оказывают влияние ввод новых мощностей, стремительное развитие Интернета, мобильной связи и построение больших корпоративных сетей.

Динамика услуг связи

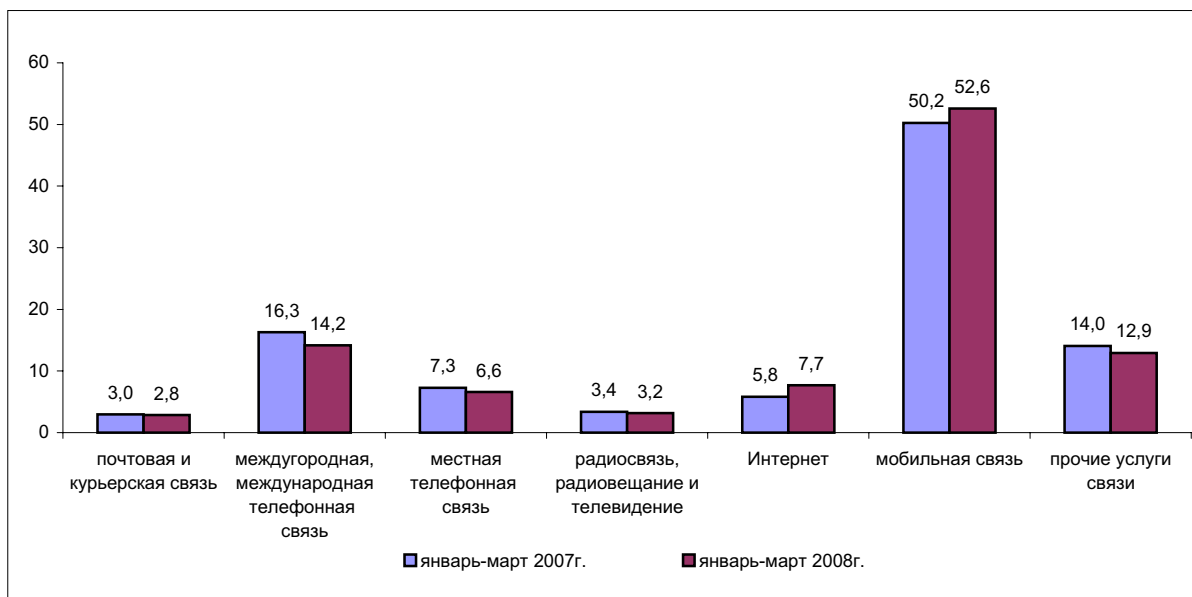
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре доходов от услуг связи за январь-март 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,6%. В сравнении с январем-мартом 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 34,3%.

Структура доходов от услуг связи

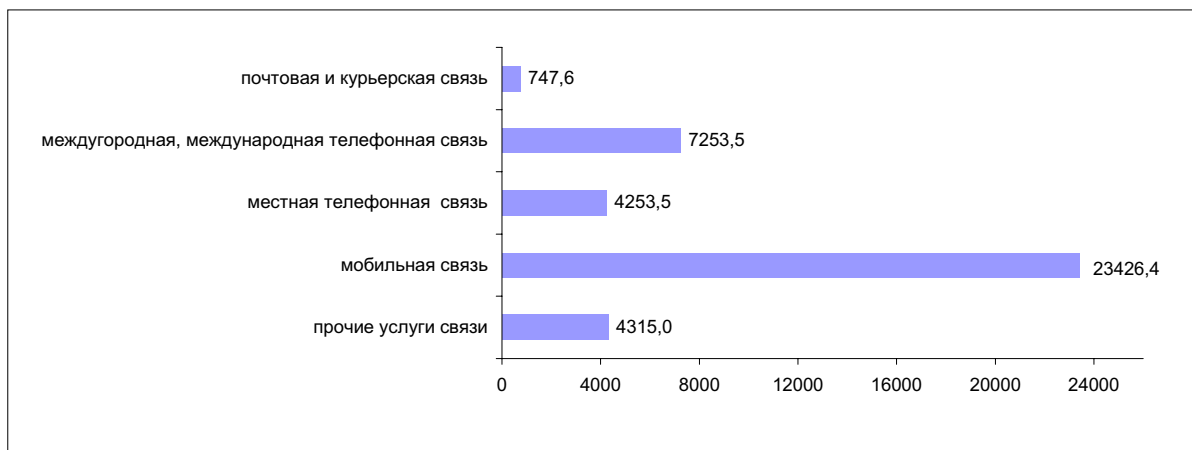
в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 41,6%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-март 2008г. 58,6% составили доходы от услуг мобильной связи, 18,1% - от услуг междугородной, международной связи, 10,6% - от услуг местной телефонной связи, 12,7% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-марте 2008г.

млн. тенге

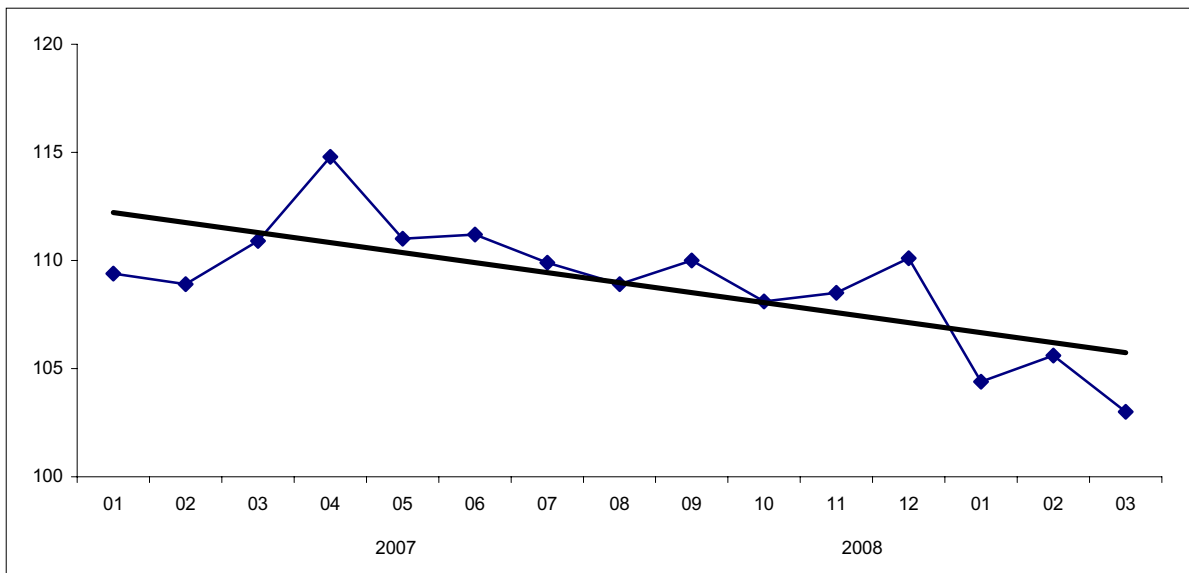

2.6 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-марте 2008г. объем розничного товарооборота составил 501,3 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 4,3%. В марте 2008г. реализация товаров составила 173,5 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня марта 2007г. на 3%, по сравнению с февралем 2008г. увеличение составило 5,1%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

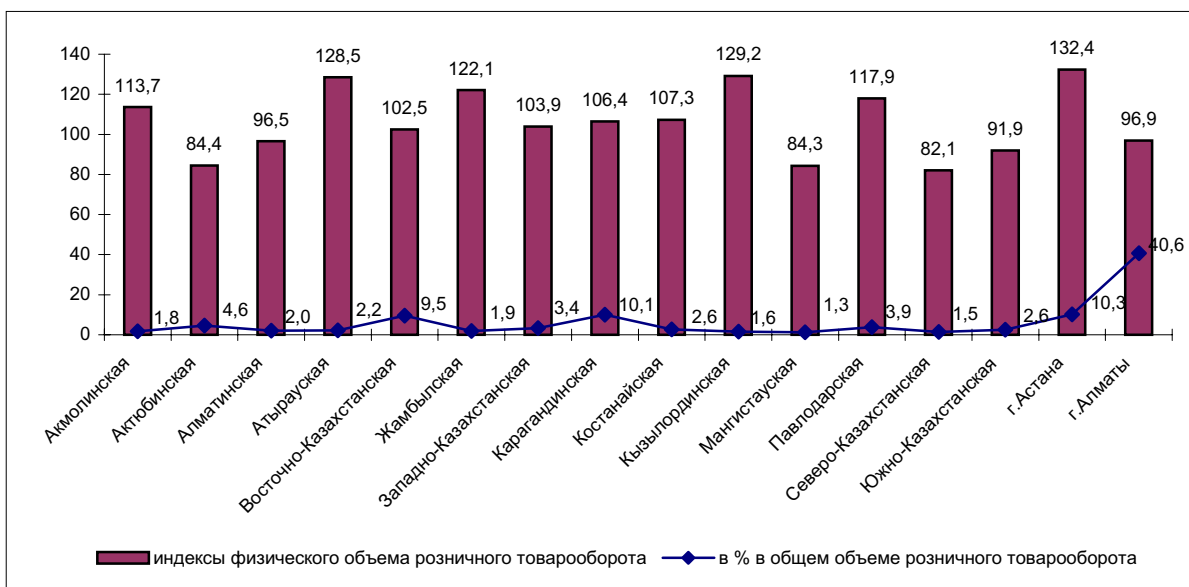
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-марте 2008г. продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 32,2 тыс. тенге, что на 5,1 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-март 2008г.

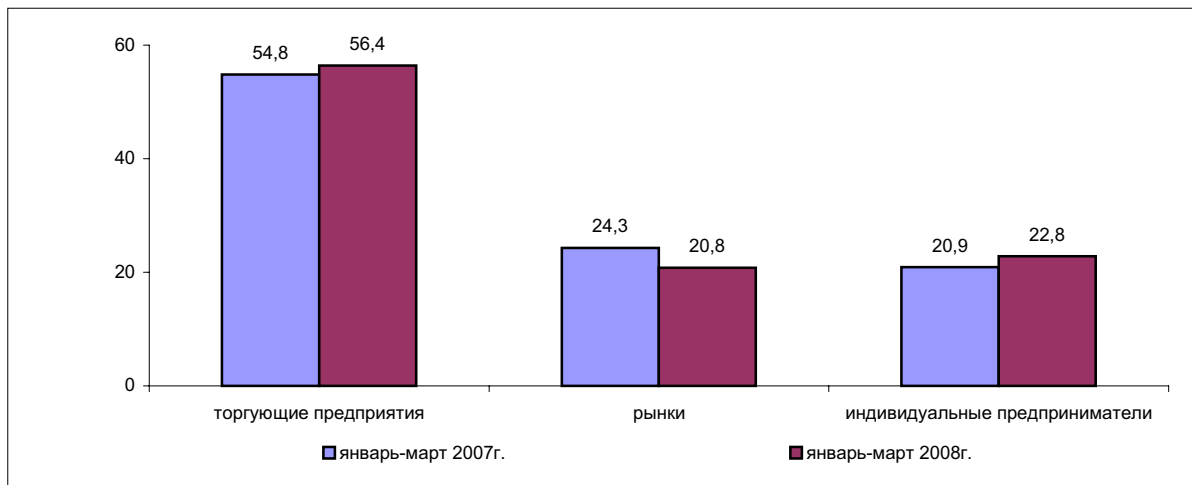
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

С начала года оборот от реализации товаров предприятиями частной формы собственности, индивидуальными предпринимателями и торговли на рынках и получен в сумме 485,8 млрд. тенге (96,9%), других государств, их юридических лиц и граждан – 15,4 млрд. тенге (3,1%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в % к общему объему

Следует отметить, что рост розничного товарооборота обусловлен, прежде всего, повышением реальных объемов товарооборота торгующих предприятий (на 7,4% к соответствующему периоду прошлого года). Неуклонно увеличивается и доля предприятий в общем объеме розничного товарооборота (с 54,8% в январе-марте 2007г. до 56,4% в январе-марте 2008г.), которая обеспечивается высоким уровнем культуры обслуживания и широким ассортиментом качественных товаров.

В последнее время развитию деятельности стационарной торговой сети способствует внедрение современных и прогрессивных форм торговли. Практически во всех регионах торговыми предприятиями внедряется продажа товаров длительного пользования в кредит. Расширяется продажа по безналичному расчету, с использованием платежных электронных карточек.

В гг.Алматы, Астане и других крупных городах республики расширяется сеть супермаркетов, гипермаркетов, где покупатели с наименьшими затратами времени могут приобрести практически весь необходимый ассортимент товаров по относительно приемлемым ценам. Привлекательность сети торговых предприятий также обеспечивается послепродажным сервисным обслуживанием покупателей.

Заметную долю в формировании товарооборота занимает доля индивидуального предпринимательства – 22,8%.

Торговля на рынках составляет 20,8% от общего объема товарооборота.

Оптовый товарооборот республики за январь-март текущего года составил 1156,2 млрд. тенге или на 0,7% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-март 2008г. составил 22,8 млрд. тенге или на 12,6% больше, чем за соответствующий период 2007 года. При этом 13,9% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 4,2 млрд. тенге. Значительная часть (52,2%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-март 2008 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 5,2% и составил 437653,4 млн. тенге.

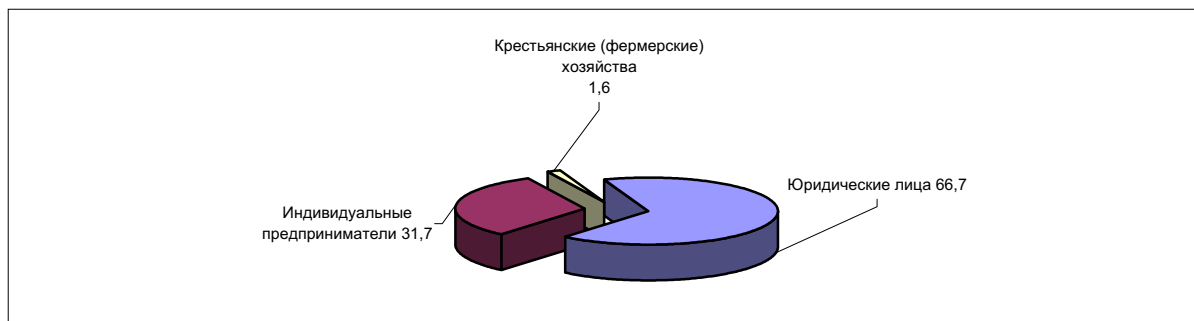
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	115,3	112,3	105,2
Акмолинская	117,9	109,4	106,4
Актюбинская	133,4	106,5	101,3
Алматинская	117,1	115,0	106,7
Атырауская	113,3	114,0	96,8
Восточно-Казахстанская	116,5	111,0	116,4
Жамбылская	119,7	117,7	94,3
Западно-Казахстанская	115,4	115,9	103,1
Карагандинская	110,5	109,5	113,0
Костанайская	122,8	108,9	102,4
Кызылординская	110,4	106,6	79,2
Мангистауская	124,6	121,2	93,8
Павлодарская	112,2	108,0	109,6
Северо-Казахстанская	107,4	104,4	105,3
Южно-Казахстанская	100,2	103,0	98,2
г. Астана	126,6	131,8	119,1
г. Алматы	122,7	115,9	100,1

Рост выпуска продукции отмечен во многих регионах республики, наибольшее увеличение наблюдалось в г. Астане, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях.

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

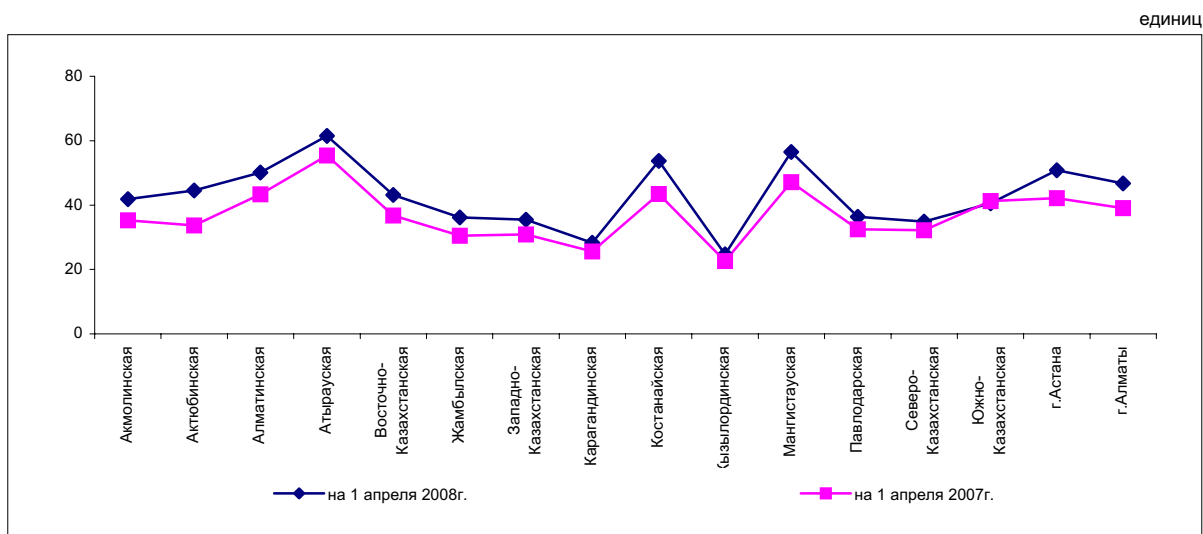
в процентах

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 апреля 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 15,3% и составило 657520 единиц, в том числе - 56246 юридических лиц, 431681 - индивидуальный предприниматель и 169593 крестьянских хозяйства.

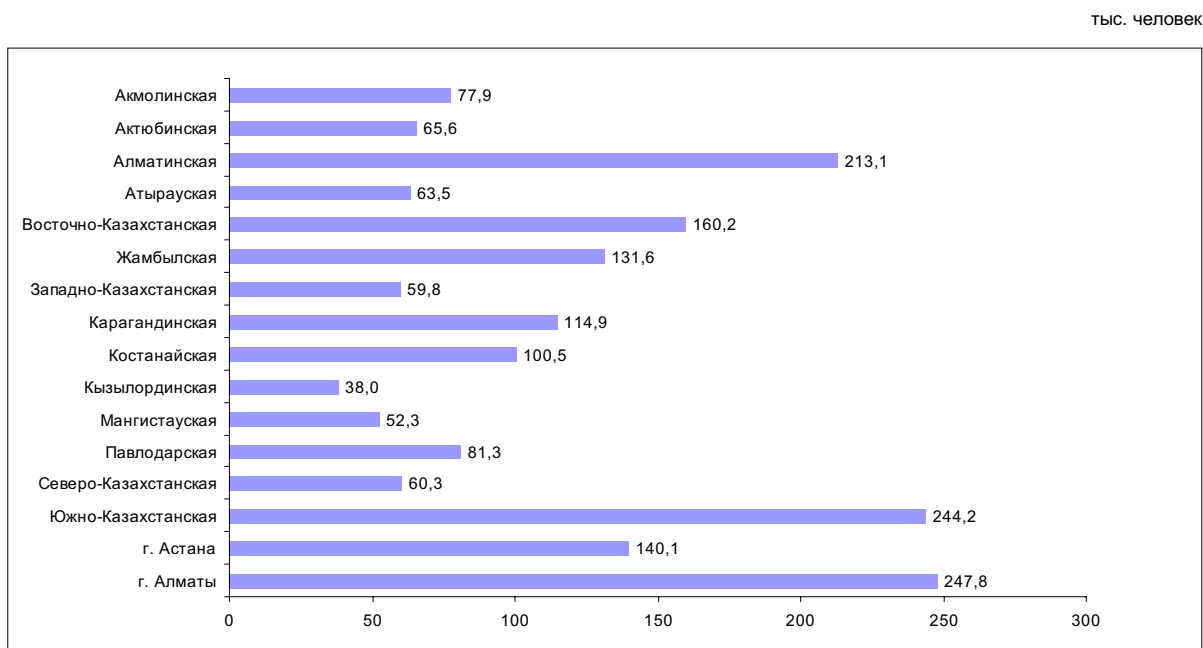
Во всех регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Значительно увеличилось их число в Актюбинской (на 10,8 единиц), Костанайской (на 10,3 единицы), Мангистауской (на 9,4 единицы) областях, заметное увеличение произошло также в г.Астане (на 8,7 единиц). В остальных регионах прирост показателя составил до 8 единиц.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 12,3% и составила 1851181 человек.

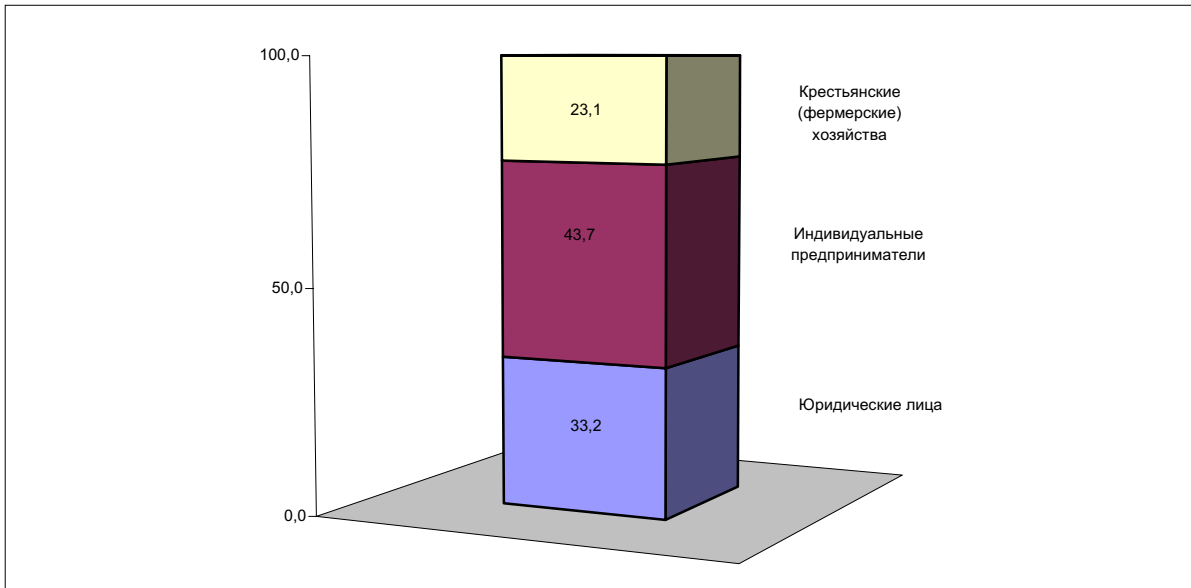
Численность занятых в малом предпринимательстве

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 апреля 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в г.Астане (на 31,8%), Мангистауской (на 21,2%) и Жамбылской (на 17,7%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило незначительный процент.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-феврале 2008г. составил 14892,1 млн. долларов США и по сравнению с январем-февралем 2007 года увеличился на 41,8%, в том числе экспорт – 10289,8 млн. долларов США, увеличился на 62,0%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 4602,3 млн. долларов США, увеличился на 10,9%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

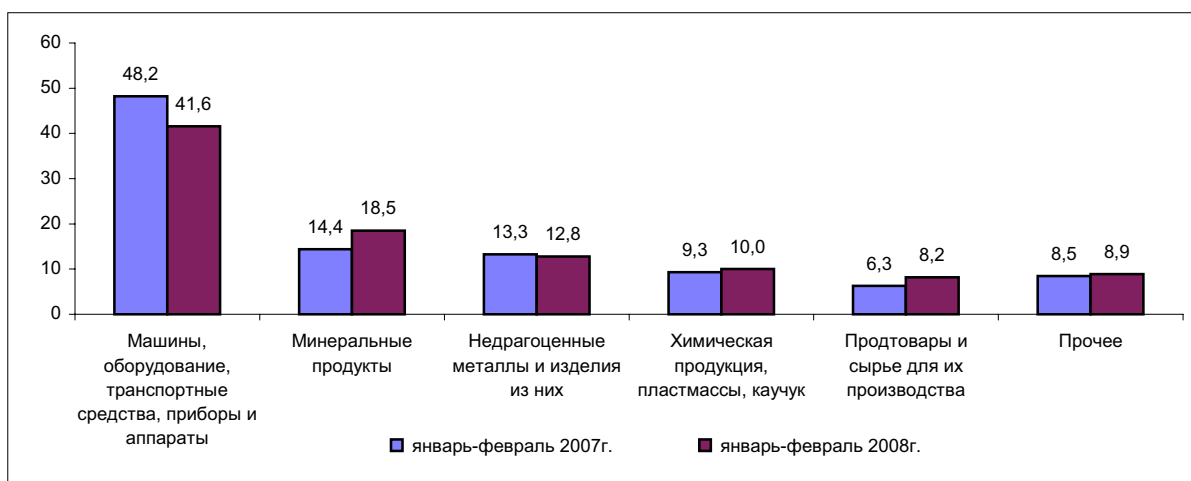

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (17,8%), Швейцария (16,2%), Китай (9,7%), Франция (8,0%), Российская Федерация (7,9%), Нидерланды (3,9%), Иран (3,5%), Украина (3,1%), Турция (3,0%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 15,5% (в январе-феврале 2007г. – 16,1%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-феврале 2008г. составили 1955,4 млн. долларов США или 42% (в январе-феврале 2007г. – 1942,1млн. долларов США или 46,8%).

В январе-феврале 2008г. на страны СНГ приходилось 47,1% всех импортных поставок (в январе-феврале 2007г. – 41,6%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (37,9% от общего объема импорта), Китай (11,0%), Германия (7,3%), Украина (5,6%), США (4,7%), Япония (3,9%), Италия (3,1%), Турция (2,6%), Франция (2,2%), Великобритания (1,6%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-феврале 2008г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 3761,9 млн. долларов США и по сравнению с январем-февралем 2007г. увеличился на 36,9%, в том числе экспорт – 1595,7 млн. долларов США, увеличился на 56,5%, импорт – 2166,2 млн. долларов США, увеличился на 25,3%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 25,3% (в январе-феврале 2007г. – 26,2%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-феврале 2008г. составил 50% (в январе-феврале 2007г. – 47%), продовольственных товаров – 15% (15%), химической продукции – 10% (17%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-феврале 2008г. составила 21% (в январе-феврале 2007г. – 23%), минеральных продуктов – 37% (33%), металлургической продукции – 15% (16%), химических товаров – 7% (9%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-феврале 2008г. составила 95% (в январе-феврале 2007г. – 95%), металлургической продукции – 56% (51%), продовольственным товарам – 62% (60%), химическим товарам – 34% (39%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-феврале 2008г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 11130,2 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007г. увеличился на 43,5%, в том числе экспорт – 8694,1 млн. долларов США, увеличился на 63,0%, импорт – 2436,1 млн. долларов США, увеличился на 0,5%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-феврале 2008г. составил 77% (в январе-феврале 2007г. – 71%), продукции металлургической промышленности – 10% (19%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-феврале 2008г. составила 60% (в январе-феврале 2007г. – 66%), продовольственных товаров – 6% (4%), химической продукции – 12% (10%), продукции металлургической промышленности – 11% (11%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-феврале 2008г. составила 76% (в январе-феврале 2007г. – 80%), фармацевтическим товарам – 88% (86%), одежде – 88% (84%), продовольственным товарам – 38% (40%) от общего импорта указанных товаров.

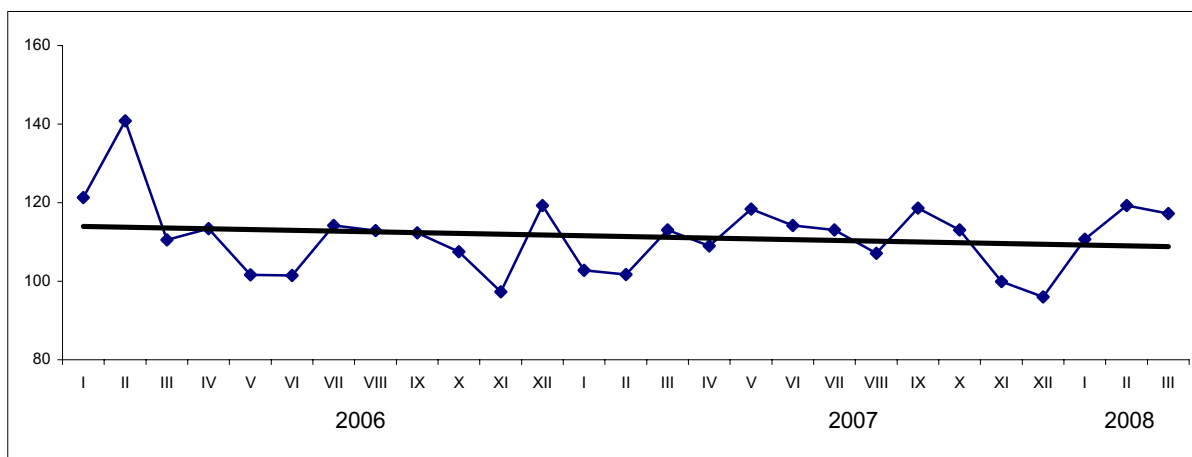
5. ИНВЕСТИЦИИ

ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-марте 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 619,8 млрд. тенге, что на 16% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

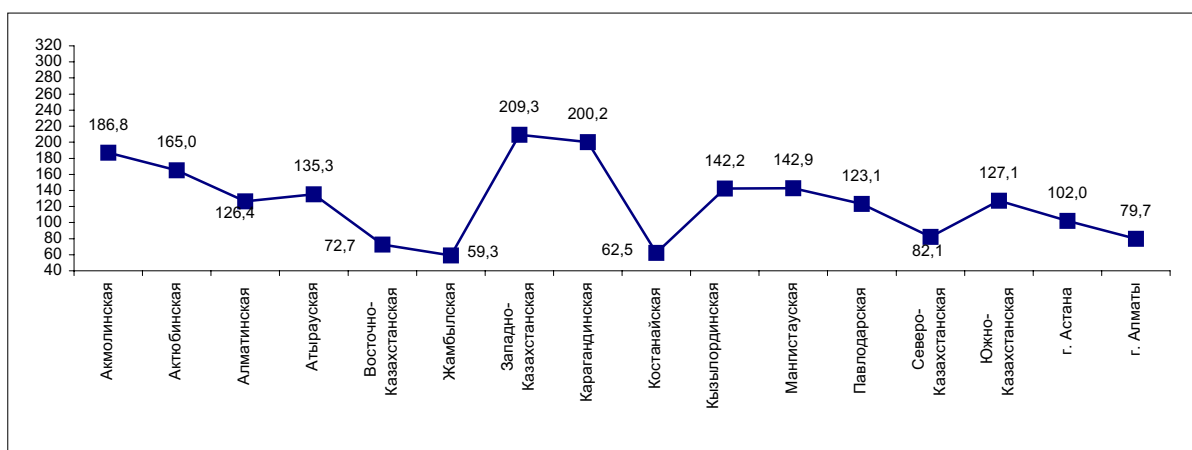

Рост инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечен в большинстве регионов республики. При этом наибольший рост наблюдался в Акмолинской области (на 64,9%) в связи с увеличением затрат на приобретение оборудования предприятиями, а также строительством кирпичного и асфальтового заводов. В Западно-Казахстанской области, где более активными темпами инвестировалось строительство магистрального газопровода, рост составил 64,1%. За счет увеличения затрат на обустройство месторождения нефти, возрос объем инвестиций в Кызылординской области (на 60,5%).

В связи с завершением ряда инвестиционных проектов сократились объемы инвестиций в Жамбылской (на 23,1%) и Мангистауской (на 11,4%) областях, г.Алматы (на 6,1%), Восточно-Казахстанской (на 2,9%) и Северо-Казахстанской (0,9%) областях.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

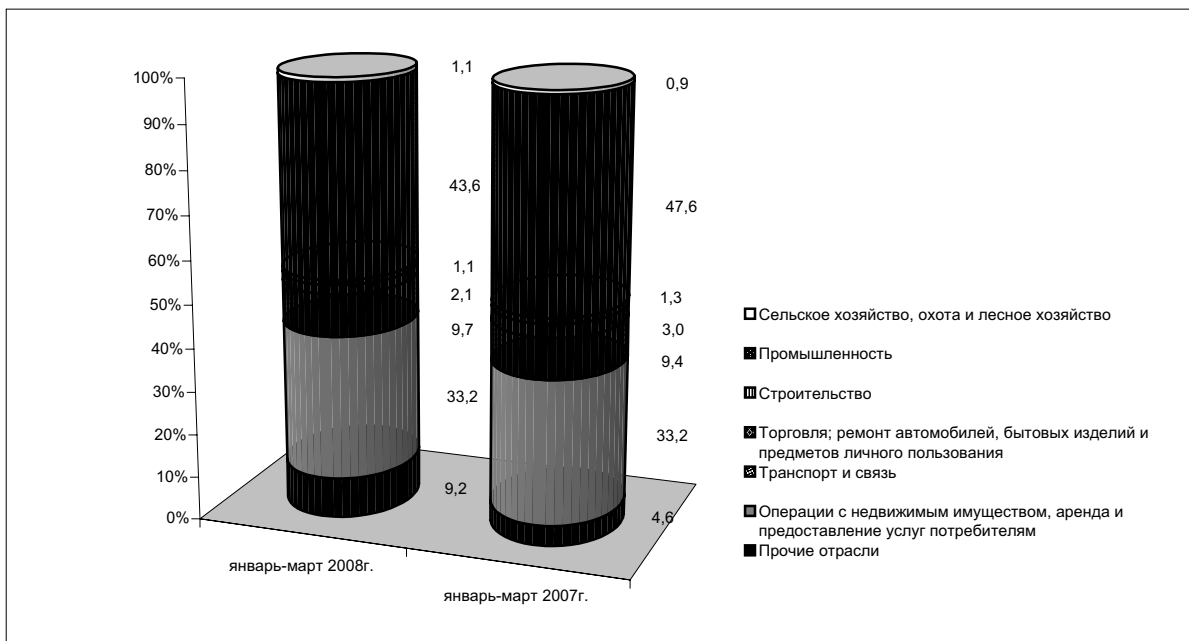

Наиболее активными инвесторами выступили хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 60,9% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 29,4%. На долю государственного сектора пришлось 9,7% вложений.

В технологической структуре инвестиций 56,3% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 26,7% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 17% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

По инвестиционной привлекательности приоритетными для вложений отраслями остаются промышленность – 43,6% от общего объема инвестиций в основной капитал, из нее добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 29,1% и обрабатывающая промышленность – 6,9%, а также операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям – 33,2%.

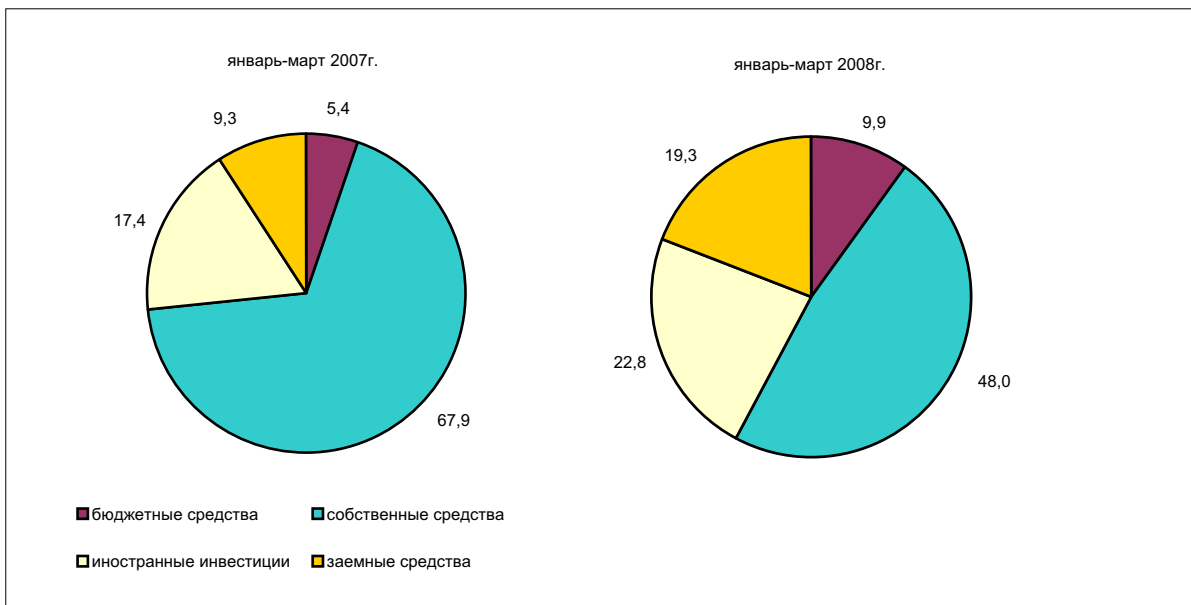
По сравнению с январем-мартом 2007г. инвестиционные вложения в сельское хозяйство увеличились на 44%, горнодобывающую промышленность – на 10,1%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды – на 29,7%, строительство – на 0,9%. В транспорт и связь инвестиций вложено больше на 20,3%, операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям – на 16,8%. Меньше, чем в аналогичном периоде 2007г., инвестировано средств в обрабатывающую промышленность (на 14,2%), торговлю, ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования (на 17%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства направлены в основном в горнодобывающую промышленность и операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям (соответственно 40,8% и 21,8% инвестиций из указанного источника). Большая часть (27,3%) бюджетных средств направлена на развитие транспорта и связи. Наибольшая доля заемных средств использована в виде деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям» (75,5%).

Большая часть иностранных инвестиций (59,5%) направлена на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 67,9% всех иностранных инвестиций.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в марте т.г. составила 0,6%, это минимальное значение с начала текущего года (в январе – 1,1%, феврале – 0,8%). Наибольший прирост цен зафиксирован на продовольственные товары – 0,9%, а их «вклад» в инфляцию составил 0,4%. Цены на непродовольственные товары повысились на 0,3%, платные услуги населению – на 0,4%, обеспечив по 0,1% в общем приросте цен.

Из продуктов питания заметно выросли цены на хлебобулочные и крупяные изделия – на 1,2% против 0,5% в феврале т.г. Мука подорожала на 2,4%, макаронные изделия – на 2,7%, крупы – на 0,9%, хлеб – на 0,3%.

На плодоовощную продукцию отмечено замедление темпов прироста цен с 5,9% в феврале т.г. до 3,3% в марте. Цены на свежие овощи увеличились на 5,6%, картофель – на 2,8% и фрукты – на 1,6%.

Прирост цен на молоко и молочную продукцию в марте т.г. составил 0,7%, что на 1,2 процентных пункта меньше, чем в предыдущем месяце. Повышение цен наблюдалось на сыр и творог на 2%, кисломолочную продукцию – на 0,6%, снижение – на молоко свежее на 0,2%.

Уровень цен на мясо и мясопродукты за прошедший месяц повысился на 0,1% (в феврале т.г. – на 0,5%). Колбасные изделия подорожали на 0,9%, конина – на 0,5%, свинина – на 0,3%, баранина – на 0,1%. Цены на говядину не изменились, а на мясо птицы уменьшились на 0,9%.

В марте т.г. зарегистрировано увеличение цен на сахар на 0,7%, тогда как в предыдущие месяцы наблюдалось его удешевление (в январе – на 1,5%, феврале – на 0,9%). Уровень цен на яйца за месяц снизился на 1,5%, масла и жиры – на 0,6%.

Изменение цен на непродовольственные товары в марте т.г. по сравнению с предыдущим месяцем было незначительным – 0,3%, против 0,8% в январе и 0,5% в феврале. Прирост цен на моющие и чистящие средства составил 0,8%, одежду и обувь – 0,6%, товары личной гигиены – 0,5%, предметы домашнего обихода и печатные издания – по 0,4%, медикаменты – 0,2%. Снижение цен отмечено на горюче-смазочные материалы на 0,2% и на строительные материалы – на 0,1%.

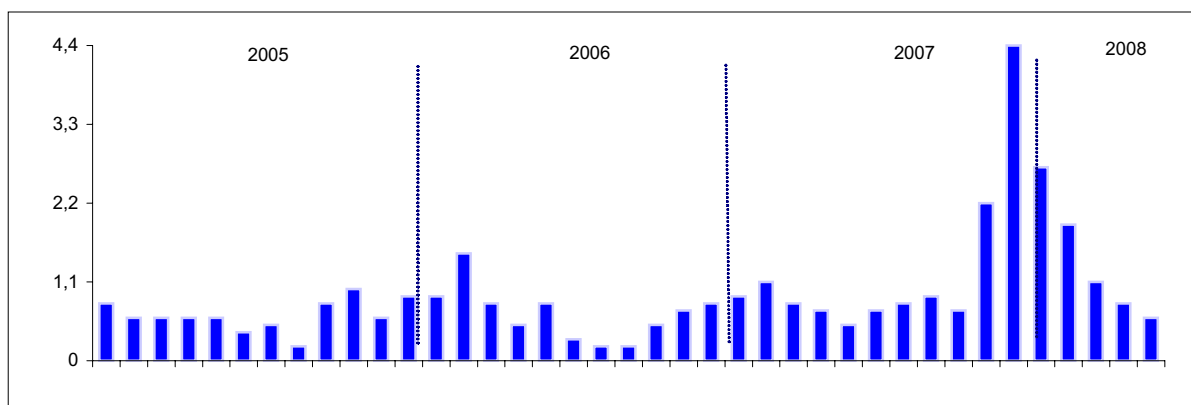
Уменьшение темпов прироста цен наблюдалось и в сфере платных услуг. Уровень цен на услуги медицинских учреждений вырос на 1,4% (в феврале т.г. – на 2,4%), культуры и отдыха – на 0,6% (на 2,2%). Услуги ресторанов и гостиниц подорожали на 2,6%, что на 0,5 процентных пункта меньше, чем в предыдущем месяце, парикмахерских, соответственно, на 1,6% и на 2,7 пункта.

Оплата за проезд пассажирским транспортом повысилась на 0,9%, а железнодорожным – на 2,7%, воздушным – на 0,6%, автомобильным – на 0,3%.

Индекс тарифов на жилищные услуги, воду, электроэнергию, газ и прочие виды топлива за месяц составил 100%. При снижении тарифов на центральное отопление и горячую воду по 0,2%, их прирост за аренду составил 0,6%, содержание жилья – 0,5%.

Инфляция в 2005-2008гг.

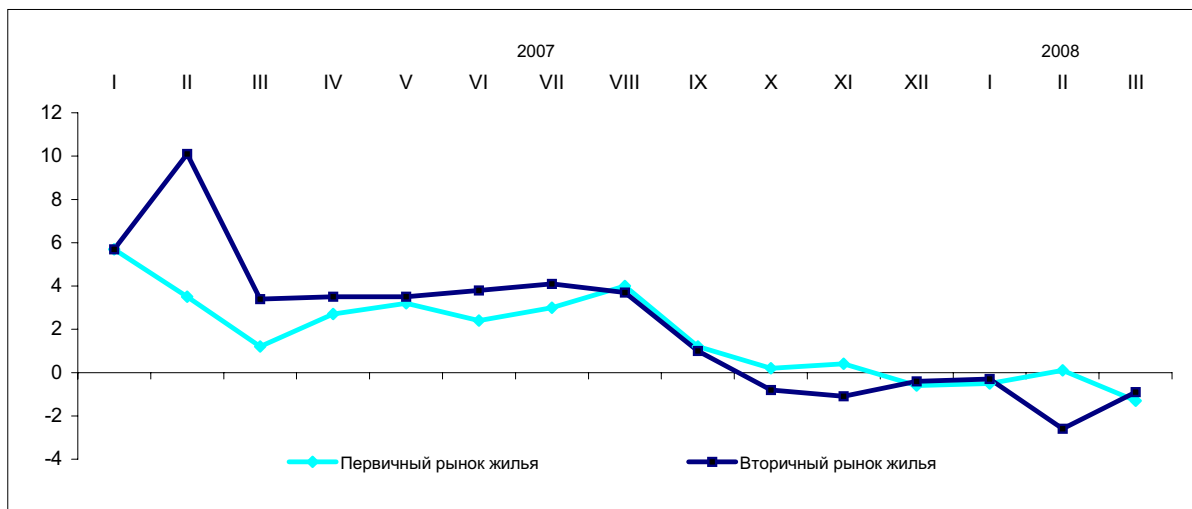
в процентах к предыдущему месяцу, прирост+, снижение-

В марте 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 158,7 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 1,3%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, – 131 тыс. тенге и на 0,9%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в марте т.г. составила 0,4%, феврале – 0,6%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение -

	Март 2008г. к			Январь-март 2008г. к январю-марту 2007г.
	февралю 2008г.	декабрю 2007г.	марту 2007г.	
Инфляция	0,6	2,5	18,7	18,7
Базовая инфляция	0,4	1,9	18,1	18,3
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,8	2,8	22,9	22,8
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,6	2,7	17,1	17,1

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в марте 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 9,3%, предыдущего месяца – на 1,8% и составила 11769 тенге (продукты питания – 7061 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 4708 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в марте 2008г. занимала 18,7%, молочных, масложировых изделий и яиц – 16,6%, фруктов и овощей – 13,7%, хлебопродуктов – 9%, сахара, чая и специй – 2%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в марте т.г. относительно февраля повысились на 5,4%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 5,7%, услуги производственного характера – на 0,2%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства увеличились на 1,2%, потребительские товары – на 0,9%, продукцию промежуточного потребления – на 6,2%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение-

	Март 2008г. к				Январь-март 2008г. к январю- марту 2007г.
	февралю 2008г.	марту 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	5,4	47,0	6,3	60,7	39,4
Произведенная продукция	5,7	49,7	6,6	63,7	41,6
Средства производства	1,2	34,4	13,8	49,4	31,7
Продукция промежуточного потребления	6,2	53,5	6,6	67,7	44,4
Потребительские товары	0,9	16,3	4,5	28,0	15,8
Услуги производственного характера	0,2	8,0	1,4	19,2	7,6

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в марте т.г. против февраля составил 102,2%, декабря 2007г. – 105,6%.

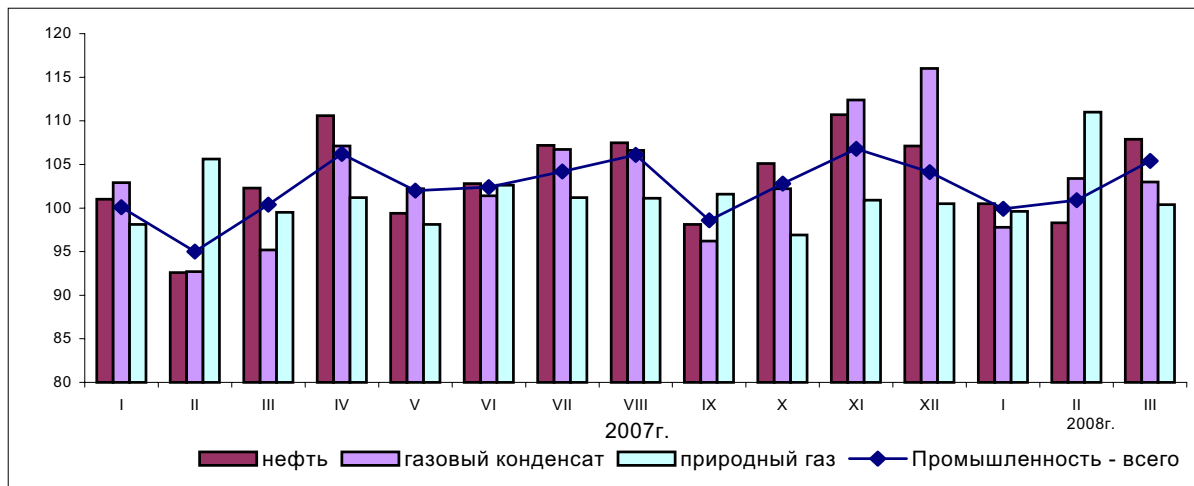
В горнодобывающей промышленности снижение цен производителей, наблюдавшееся в феврале т.г., в прошедшем месяце сменилось их увеличением на 6,4%. Улучшение внешнеторговой конъюнктуры на нефть обусловило ее удорожание у отечественных производителей на 7,9%. Рост цен на нефть на внутреннем рынке в истекшем месяце повлек за собой их повышение у производителей на дизельное топливо на 0,9%, керосин – на 0,3%. Бензин автомобильный, произведенный в республике, подешевел на 0,3%, чему способствовало насыщение им рынка за счет увеличения в феврале т.г. против декабря 2007г. в 1,6 раза объема его импортных поступлений. Цены добычи газового конденсата в республике за это время стали выше на 3%, каменного угля – на 1,4%, металлические руд – на 0,6%, природного газа – на 0,4%.

Топливо-энергетические ресурсы в целом за месяц стали дороже на 6,3%, что внесло положительный «вклад» в динамику цен промышленности на 3,8%.

Прирост цен производителей в обрабатывающей промышленности ускорился с 3,4% в феврале т.г. до 4,2% в марте. Это вызвано повышением цен на продукцию металлургической промышленности на 8,1%. Цены на цветные металлы возросли на 9,7%, ферросплавы – на 9,1%, прокат черных металлов – на 2,2%, что во многом зависело от их движения на эти виды продукции на мировых рынках.

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу

В прошедшем месяце зафиксирован прирост цен на деревянные конструкции на 5,3%, текстильные и швейные изделия – на 5,2%, а на бумагу и картон – снижение на 0,5%. В химической промышленности цены увеличились на 2,4% под влиянием удорожания минеральных удобрений – на 4,1%.

Цены на продукты питания, произведенные в республике, в марте т.г. выросли на 2,2% (в феврале – на 1,9%). Их динамика во многом зависела от изменения цен на сельскохозяйственное сырье. Под влиянием их роста на зерно отмечено увеличение цен у предприятий-производителей на макаронные изделия на 13,2% и муку пшеничную – на 5%. Аналогичное изменение цен реализации мяса скота повлекло за собой их повышение на эту продукцию в промышленном производстве на 1,7%, а затем и на продукты

его переработки – на 2,7%. В то же время мясо птицы подешевело на 0,8%. Продолжилось сезонное повышение цен на молочные продукты: на сыр и творог – на 3,1%, масло сливочное – на 1,7%, сметану – на 1,5%, молоко жидкое обработанное – на 1% при неизменном их уровне на йогурт и молоко сгущенное.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в истекшем месяце увеличение тарифов зарегистрировано при печатании газет на 5,9%, ремонте машин и оборудования – на 1,6%, при транспортировке электрической энергии региональными электростанциями, наоборот, снижение – на 0,6%.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в марте т.г. относительно февраля составил 101,8%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике за месяц повысились на 2%, дальнем зарубежье – на 1,7%, ближнем – на 0,8%.

Цены на товары, вывезенные из республики, в январе т.г. по сравнению с декабрем 2007г. стали выше на 3%, в ближнее зарубежье – на 3,1%, дальнее – на 3%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в январе т.г. относительно декабря 2007г. сырье подорожало на 4,4%, готовые товары – на 1%, полуфабрикаты – подешевели на 0,7%. Цены на минеральные продукты, вывезенные из республики, повысились на 4,6%, на нефтепродукты – на 6,5%, нефть – на 4,6%, уголь – на 3,7%, на газовый конденсат – снизились на 1,8%. Из сельскохозяйственной продукции, поставленной за рубеж, увеличение цен отмечено на табак на 5,6%, хлопок – на 5%, зерно – на 2,9%, шерсть – на 1,7%, их снижение – на рыбу на 9,1%, молочные продукты – на 1% и муку – на 0,5%.

Индекс цен на продукцию, ввезенную в Казахстан, в январе т.г. против декабря 2007г. составил 100,4%, из государств содружества – 100,9%, остальных стран мира – 99,9%. Из импортируемых товаров повышение цен зарегистрировано на минеральные продукты на 7,6%, бумагу и картон – на 0,8%, машины и оборудование – на 0,7%, а на строительные материалы – уменьшение на 2,5%, текстильные и швейные изделия – на 2,1%, древесину – на 0,9%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в марте т.г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 1,7%, что на 1,4 процентных пункта больше, чем в соответствующем периоде 2007 года. Цены продукцию растениеводства за прошедший месяц повысились на 1,8% против 0,5% в аналогичном периоде прошлого года. Индекс цен на продукцию животноводства составил 101,5% (в марте 2007г.- 100%).

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

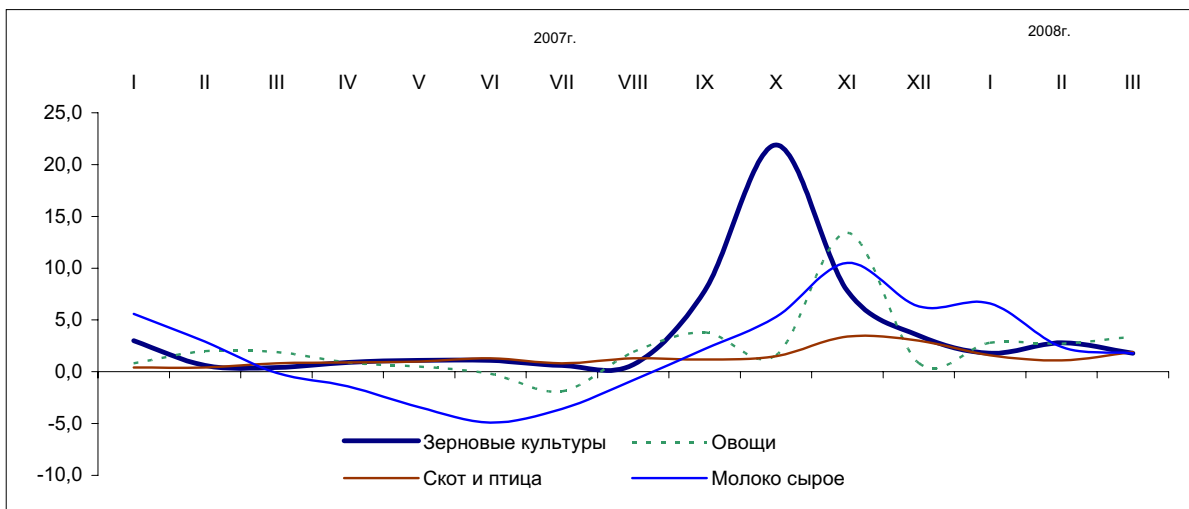
	Март 2008г. к				Январь-март 2008г. к январю-марту 2007г.
	февралю 2008г.	марту 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	1,7	42,5	6,1	61,6	53,9
Продукция растениеводства	1,8	58,0	6,6	81,2	71,6
Продукция животноводства	1,5	22,0	5,5	36,4	30,9

В прошедшем месяце отмечено замедление темпов прироста цен на зерновые культуры. Цены на них в марте т.г. повысились на 1,8% после 2,8% в феврале. Пшеница подорожала на 1,9%, ячмень – на 1,6%, гречиха – на 1,2%, кукуруза – на 1%, рис – на 0,6%. Прирост цен на овощи в истекшем месяце составил – 3,4%. Среди овощной продукции более всего увеличились цены на огурцы на 14,3%, а на капусту – на 5,7%, лук репчатый – на 1,6%, свеклу – на 1,1%, морковь – на 0,6%. Картофель за месяц подорожал на 2,9%, горох – на 6,8%, семена подсолнечника – на 1,2%.

В марте т.г. мясо птицы стало дороже на 3,1%, крупного рогатого скота – на 1,8%, овец – на 1,5%, лошадей – на 1,1%, а мясо свиней – дешевле на 1%. Цены реализации на яйца, как и в предыдущем месяце, снизились на 0,5%, а на молоко – повысились на 1,8%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

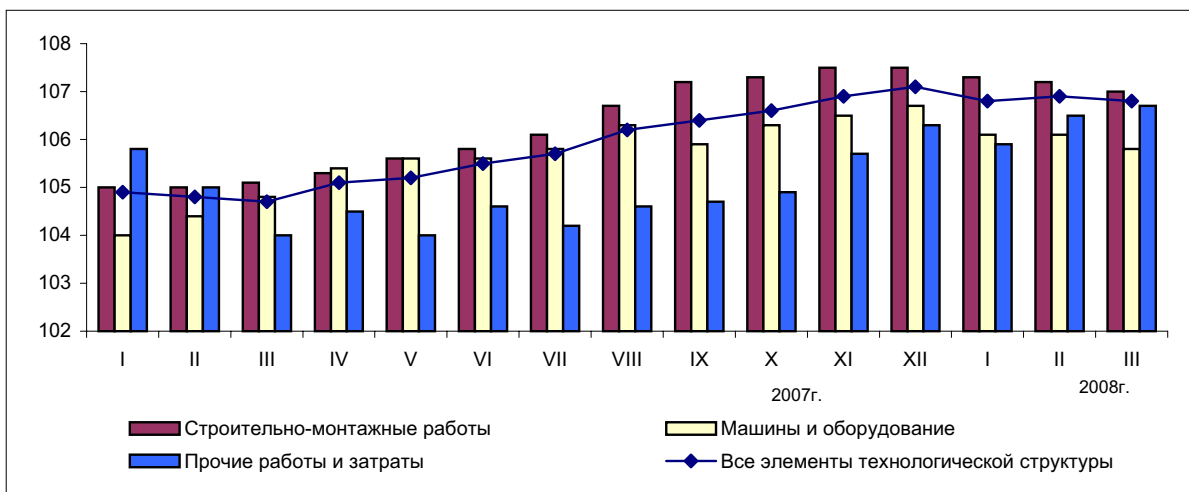
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в марте т.г. по сравнению с февралем составил 100,3%, декабрем 2007г. – 100,9%. Из элементов технологической структуры строительного производства в прошедшем месяце на строительно-монтажные работы цены выросли на 0,3%, технологическое оборудование – на 0,5% (за период с начала года – соответственно, на 0,8% и 0,7%).

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

Среди материалов, деталей и конструкций, приобретенных строительными организациями, в марте т.г. цены на олифу выросли на 2,6%, гравий строительный, светильники и осветительные устройства – на 1,2-1,6%, кирпич керамический, шлаковату – 0,7-0,8%, древесину и изделия из нее, известь, трубы сварные водогазопроводные, ванны чугунные – на 0,3-0,5%. Снижение цен отмечено на портландцемент на 1,7%, гипс – на 1,2%, стекло листовое – на 0,7%, краски – на 0,2%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в марте т.г. по сравнению с февралем составил 100,1%, декабрем 2007г. – 100,4%.

Доставка грузов автомобилями за март т.г. стала дороже на 1,1%, в страны СНГ – на 2,6%, внутри республики – на 1,4%, пригородных сообщениях – на 1,1%. Тарифы на услуги трубопроводного транспорта повысились на 0,1%, а на грузоперевозки железнодорожным, воздушным и речным видами транспорта не изменились.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Минфина РК по состоянию на 1 марта 2008г. доходы государственного бюджета составили 562,6 млрд. тенге, или 87,7% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 403,4 млрд. тенге или 79,4% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007 года доходы увеличились на 69,4%, а затраты на 21,2%. Профицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 127,4 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (70,1%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог

Структура налоговых поступлений государственного бюджета

01.03.2008г.

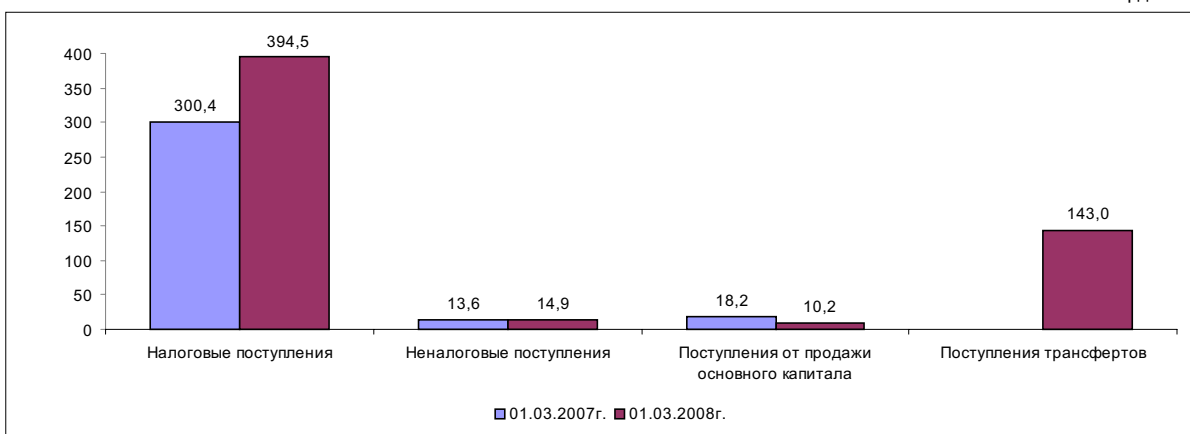
в процентах

В январе-феврале 2008 года в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,7%, поступления от продажи основного капитала – 1,8%, поступления трансфертов – 25,4%.

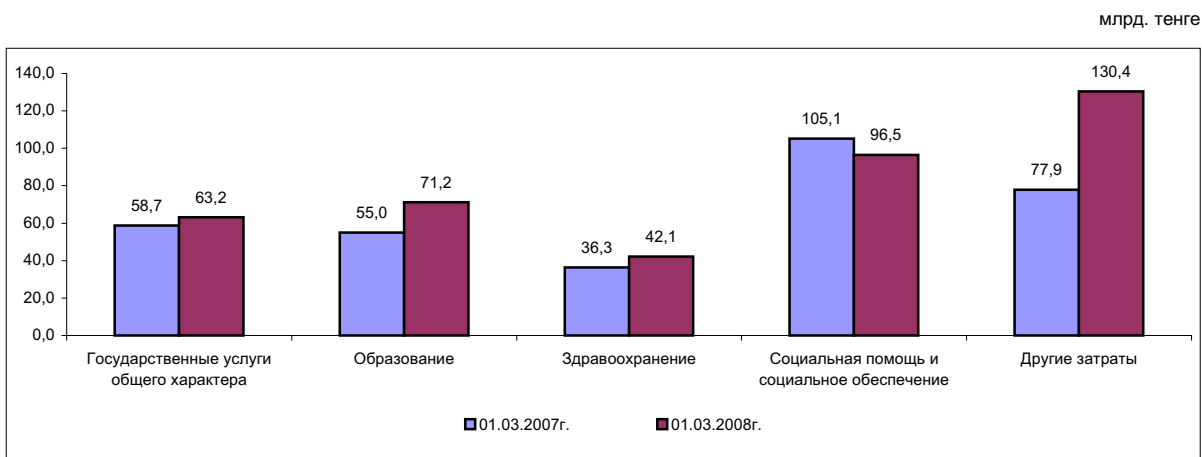
Доходы государственного бюджета (по состоянию на 1 марта 2007-2008 гг.)

млрд.тенге

Затраты на государственные услуги общего характера за январь-февраль 2008 г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 7,7%, на образование – 29,5% и на здравоохранение – 16,1%.

Затраты государственного бюджета
(по состоянию на 1 марта 2007-2008 гг.)

По состоянию на 1 марта 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 454,5 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 364,2 млрд. тенге. Профицит бюджета определен на уровне 76,5 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 89,4%, а затраты на 18,4%.

В республиканском бюджете 60,6% доходов составляют налоги, 3% – неналоговые поступления, 36,4% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 24,9%, на государственные услуги общего характера – 13,9%, на транспорт и коммуникации – 13,4%, на образование – 6,4%, на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3,1% и на здравоохранение – 2,6%.

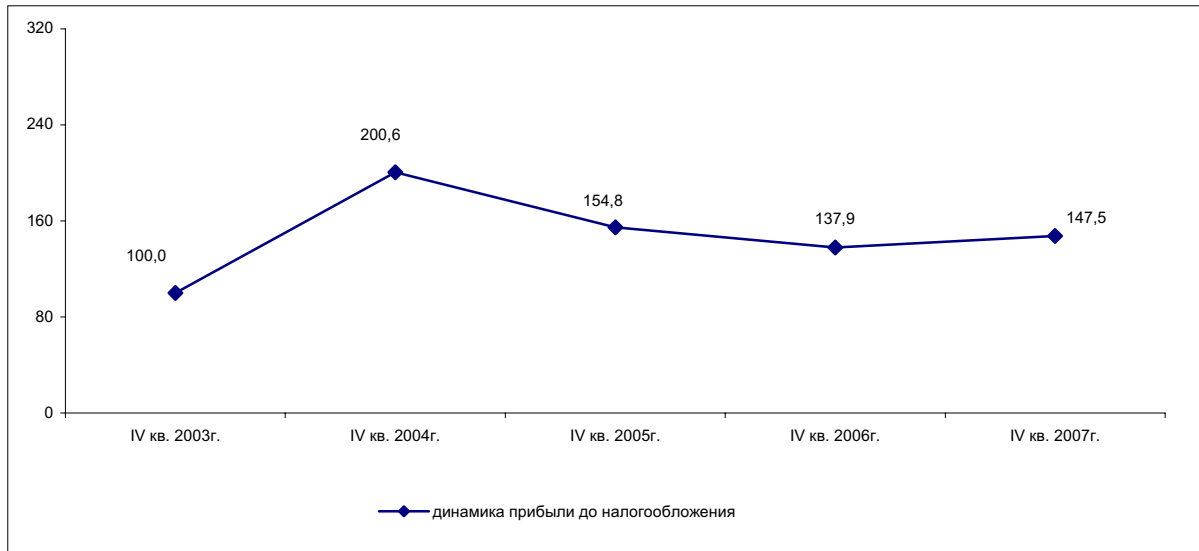
Доходы местных бюджетов составили 279,2 млрд. тенге, затраты – 210,2 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007 года доходы возросли на 29,5%, а затраты – на 41,5%. Профицит бюджета сложился на уровне 59 млрд. тенге.

7.2 ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ

В IV квартале 2007г. прибыль до налогообложения по 1244 крупным и 3678 средним предприятиям, участвующим в обследовании, сложилась в сумме 1107,9 млрд. тенге, увеличившись по сравнению с аналогичным периодом 2006г. на 47,5% или на 357,1 млрд. тенге.

Динамика финансового результата крупных и средних предприятий

в % к соответствующему кварталу предыдущего года

В целом рентабельность предприятий составила 34,9%. Наиболее рентабельными являлись предприятия, занимающиеся добычей сырой нефти и природного газа (155,7%) и добычей топливно-энергетических полезных ископаемых (137,0%).

Общая сумма расходов предприятий в IV квартале 2007г. составила 2938,6 млрд. тенге, что выше аналогичного показателя соответствующего периода прошлого года на 19,3%.

Структура расходов крупных и средних предприятий

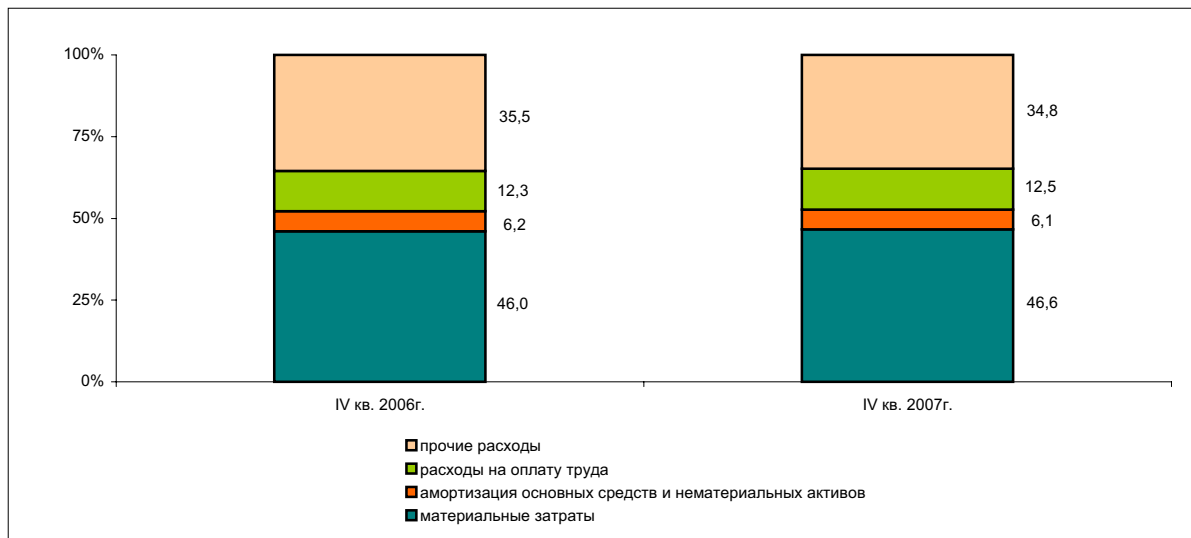
в процентах

За отчетный период 1991 предприятие (40,5% от общего количества предприятий) получило убытки в сумме 121,3 млрд. тенге, что на 16,7% выше уровня соответствующего периода 2006г., при этом количество предприятий, получивших убыток, снизилось на 16 единиц.

Долевое распределение предприятий, получивших доход и убыток

в процентах

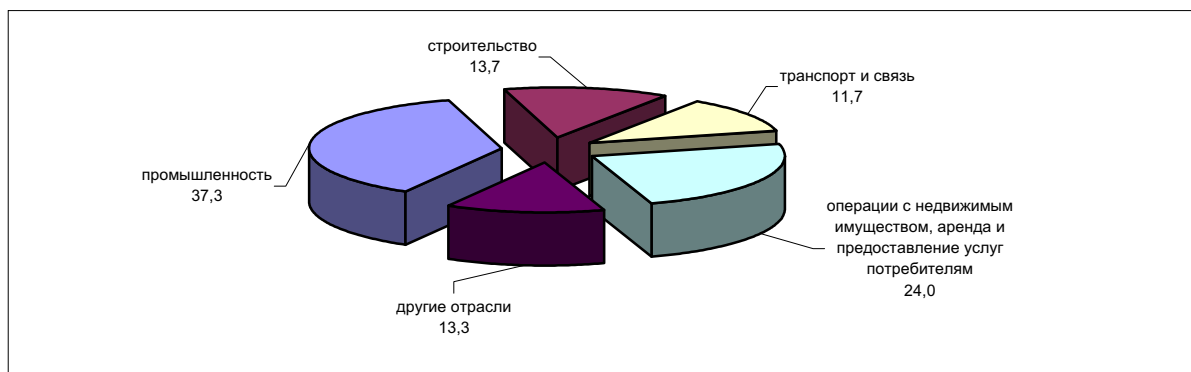

Состояние взаимных расчетов средних и крупных предприятий

На 1 января 2008г. на предприятиях республики задолженность по обязательствам увеличилась по сравнению с соответствующим периодом 2006г. в 1,2 раза и составила 10735,6 млрд. тенге, из нее просроченная задолженность сложилась на уровне 0,8% (84,6 млрд. тенге) от общего объема обязательств.

Динамика дебиторской задолженности и задолженности по обязательствам крупных и средних предприятий

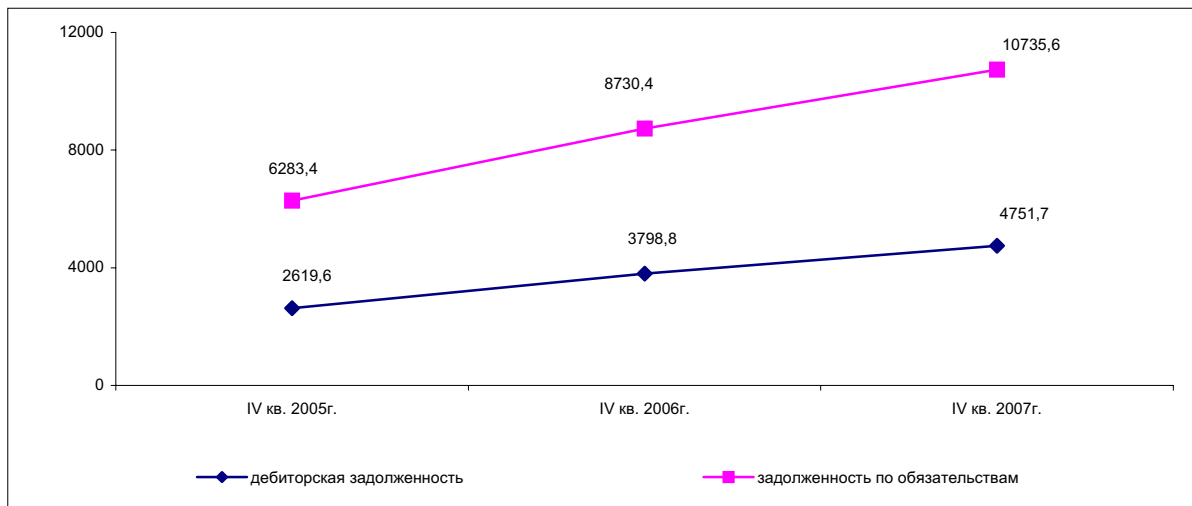
млрд. тенге

Наибольший удельный вес в структуре задолженности по обязательствам приходился на задолженность поставщикам и подрядчикам – 21,1% и по займам банков – 18,5%. Основная доля задолженности по обязательствам (72,3%) приходилась на крупные предприятия.

Распределение задолженности по обязательствам в разрезе основных видов экономической деятельности

в процентах

Дебиторская задолженность в целом по предприятиям относительно IV квартала 2006г. увеличилась на 25,1% и составила 4751,7 млрд. тенге, из нее просроченная дебиторская задолженность составила 158,0 млрд. тенге или 3,3% от общей суммы задолженности. В структуре дебиторской задолженности основной объем – 44,3% (2102,8 млрд. тенге) занимала задолженность покупателей и заказчиков.

7.3 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец февраля 2008г. денежная база (резервные деньги) определилась в сумме 1579,5 млрд. тенге (на конец февраля 2007г. – 1588 млрд. тенге) и по сравнению с январем текущего года увеличилась на 4,6%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 790 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 789,5 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 698,6 млрд. тенге и 889,4 млрд. тенге соответственно).

Наличные деньги в обращении (M0) на конец февраля 2008г. по сравнению с январем 2008г. увеличились на 1% и составили 683,9 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец февраля т.г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 1,2% и составила 4651,5 млрд. тенге (3794 млрд. тенге – на конец февраля 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец февраля 2008г. определился в сумме 3967,5 млрд. тенге (3180,7 млрд. тенге – на конец февраля 2007г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 1,1% до 2605,5 млрд. тенге, в иностранной валюте – на 1,6% до 1362 млрд. тенге. В феврале 2008г. депозиты физических лиц определились в сумме 1455,4 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1077,4 млрд. тенге), что составляет 36,7% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008гг.

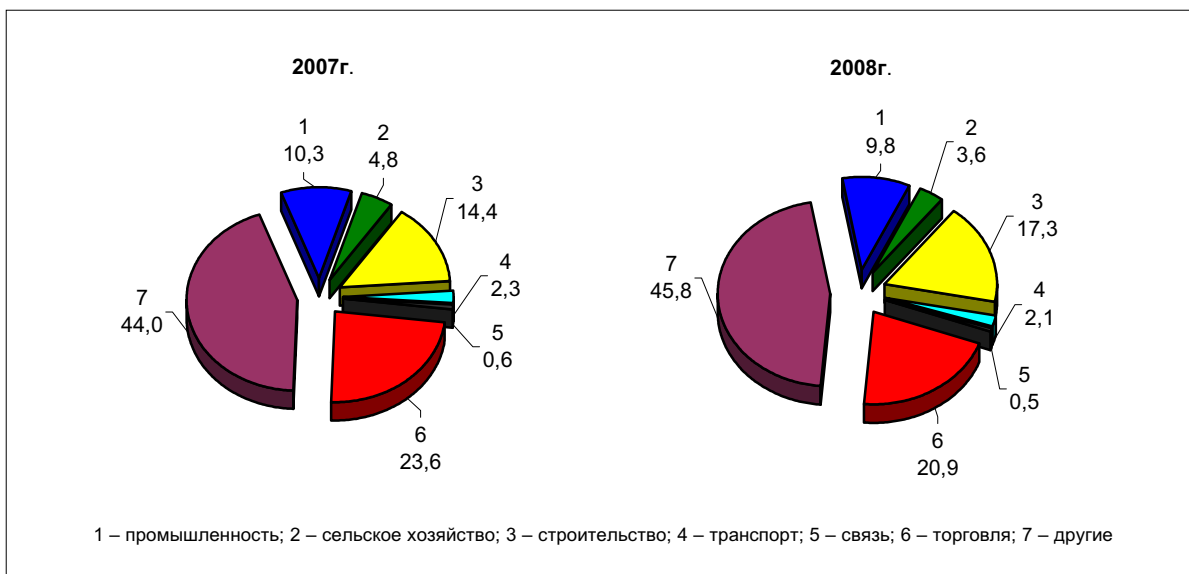
млрд. тенге на конец периода

На конец февраля т.г. кредиты банков второго уровня составили 7239,5 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 5027,1 млрд. тенге) и уменьшились за месяц на 0,1%. Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период по сравнению с январем 2008г. увеличилась на 0,2% и составила 4696,2 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 0,6% и 2543,3 млрд. тенге соответственно.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в феврале 2007 и 2008гг.

в процентах на конец периода

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец февраля 2008г. составила 5837,6 млрд. тенге (3767,8 млрд. тенге на конец февраля 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 0,4%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,6% (в соответствующем периоде 2007г. – 75%).

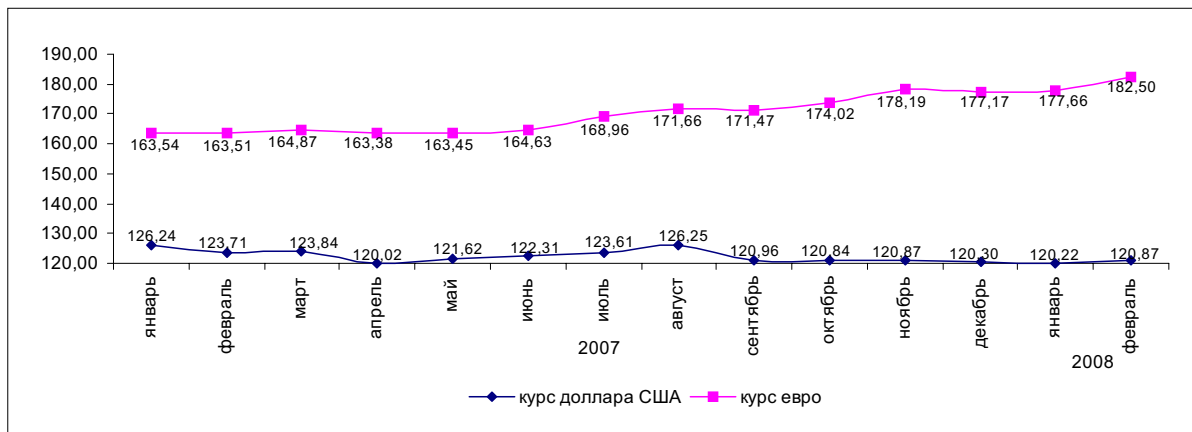
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 25,3% (1833,1 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,6% (114,2 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 17,2% (1248,7 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 12,5% (901,9 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,5% (830,8 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11,4% (823 млрд. тенге), прочие цели – 20,5% (1487,8 млрд. тенге).

На конец февраля 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1480,1 млрд. тенге, что на 1,3% меньше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,4% от общей суммы выданных кредитов (18,4% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка РК в феврале т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 2,7 раза, доллара США – в 2 раза, российского рубля – в 1,6 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем уменьшились по доллару США – на 9,1%, по евро – на 6,7%, а по российскому рублю увеличились на 5,2%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 декабря 2007г. увеличена на 2% и установлена на уровне 11% годовых.

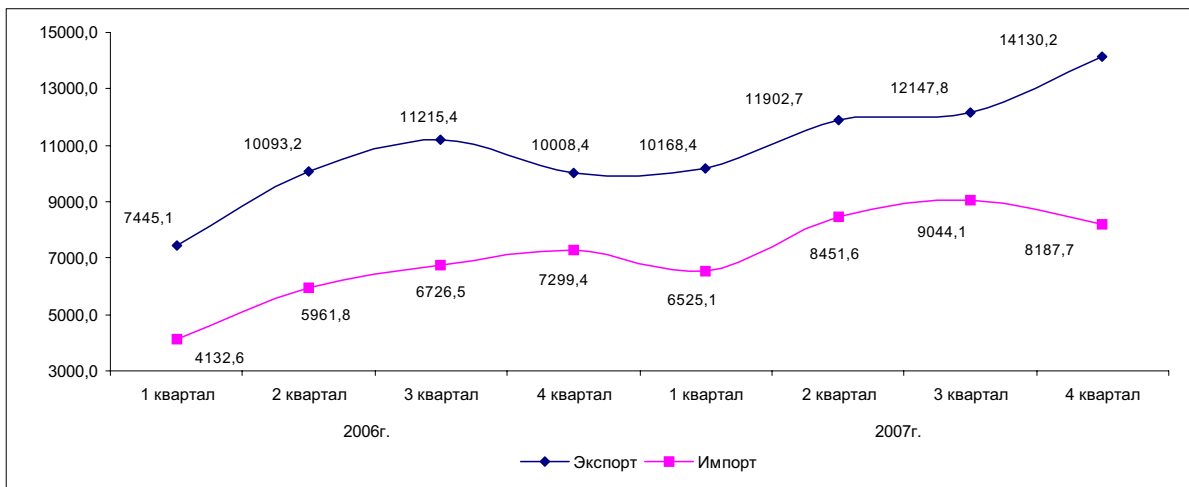
7.4 ПЛАТЕЖНЫЙ БАЛАНС

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** за четвертый квартал 2007г. отрицательное сальдо сложилось по счету текущих операций платежного баланса – 1935,1 млн. долларов США (в октябре-декабре 2006г. результат был также отрицательным – 1943,8 млн. долларов США). Это объясняется увеличением отрицательного результата операций по услугам с 1474 до 2309,9 млн. долларов, по доходу с 2652,3 до 4045,5 млн. долларов, его уменьшением по текущим трансфертам с 526,4 до 522,1 млн. долларов, и увеличением положительного результата по товарам – с 2709 до 4942,5 млн. долларов.

Товарооборот (в ценах ф.о.б.) за четвертый квартал 2007г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года вырос на 34,7% и составил 23317,9 млн. долларов. В товарообороте импорт занимает 39,4% (9187,7 млн. долларов), экспорт – 60,6% (14130,2 млн. долларов). Объем импорта товаров из стран СНГ увеличился за указанный период на 16,8%, экспорта – на 44,5%. Из стран дальнего зарубежья – соответственно на 34,8% и на 40,5%.

Объемы импорта и экспорта в 2006 и 2007гг.

млн. долларов США

Объем предоставленных услуг за октябрь-декабрь 2007г. составил 989,3 млн. долларов, что больше на 33,5%, чем в соответствующем периоде предыдущего года. Транспортные услуги занимают 50,5% в общем объеме предоставленных услуг, поездки – 24,9 %, прочие услуги – 24,6%.

Объем импортируемых услуг определился в сумме 3299,2 млн. долларов, в том числе транспортные услуги – 578,6 млн. долларов, поездки – 263,2 млн. долларов, прочие услуги – 2457,4 млн. долларов.

Доход, полученный от инвестиций и компенсаций работающим в четвертом квартале 2007г., увеличился в 1,7 раза по сравнению с соответствующим кварталом предыдущего года и составил 818,9 млн. долларов, а платежи по указанным статьям – 4864,4 млн. долларов (3147,1 млн. долларов за октябрь-декабрь 2006 года).

Счет финансовых операций за октябрь-декабрь 2007г. сложился положительным – 997,9 млн. долларов (2304 млн. долларов за октябрь-декабрь 2006г.).

Сальдо по операциям с прямыми инвестициями составило 3463,8 млн. долларов (2007,3 млн. долларов в четвертом квартале 2006г.). За отчетный период результат операций с прямыми инвестициями за рубежом был отрицательным – 599,5 млн. долларов, а в Казахстане положительным – 4063,4 млн. долларов.

В четвертом квартале 2007г. нетто операций с портфельными инвестициями было отрицательным – 2803,5 млн. долларов (в 2006г. – отрицательным – 1435,2 млн. долларов).

Чистый результат по операциям, проводимым по статье платежного баланса «Другие инвестиции», был отрицательным – 1271,9 млн. долларов (в четвертом квартале 2006г. – положительным – 6898,8 млн. долларов). В объеме активов и пассивов большая часть операций приходится на операции, связанные с валютой и депозитами – 2623,6 млн. долларов и 934 млн. долларов соответственно.

Изменение резервных активов Казахстана за октябрь-декабрь 2007г. было положительным и составило 1641,6 млн. долларов.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в I квартале 2008г. (по предварительным данным) составила 5,1 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 242,1 тыс. человек (на 4,9%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4,1 млн. человек (80,7%), у физических лиц – 0,6 млн. человек (12%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7,3%).

На крупных и средних предприятиях в феврале 2008г. были заняты 2,9 млн. человек, или 56,7% от общего числа наемных работников. Это на 127,2 тыс. человек (на 4,6%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

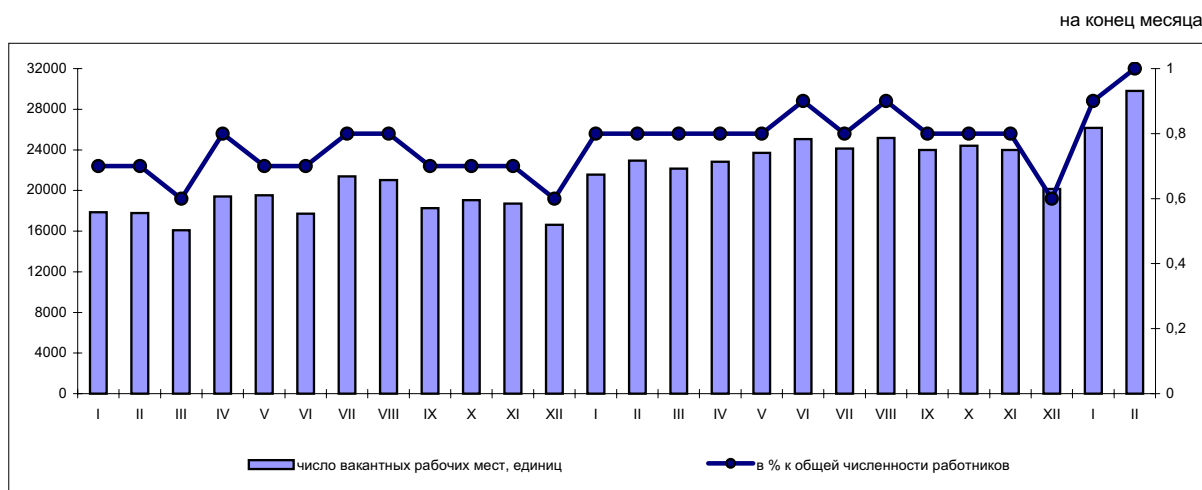
Приток рабочей силы в феврале 2008г., по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, отмечен в образовании – на 25,9 тыс. человек (на 4,7%), торговле – на 21,3 тыс. человек (на 23%), в области здравоохранения – на 16,5 тыс. человек (на 6%), сфере осуществления операций с недвижимостью – на 15,1 тыс. человек (на 8,6%), финансовой деятельности – на 12,4 тыс. человек (на 21,5%), на транспорте и связи – на 12,4 тыс. человек (на 4,8%), промышленности – на 11,1 тыс. человек (на 1,6%), строительстве – на 4,3 тыс. человек (на 1,9%).

На конец февраля 2008г. на крупных и средних предприятиях были не заполнены 28,8 тыс. вакантных мест (1% к списочной численности). Это на 5,9 тыс. единиц (на 25,6%) больше, чем в феврале 2007г. Значительное число вакансий сохраняется на предприятиях промышленности – 7056 единиц (24,5% от их общего числа) и в учреждениях государственного управления – 6811 единиц (23,6%). За названный период вакансии в здравоохранении и предоставлении социальных услуг составили 3083 единицы (10,7%), на транспорте и связи – 2734 единицы (9,5%), в сфере осуществления операций с недвижимостью – 2726 единиц (9,5%), финансовой деятельности – 1650 единиц (5,7%), строительных организациях – 1236 единиц (4,3%).

В феврале 2008г. по сравнению с январем увеличение числа вакантных мест зафиксировано в области здравоохранения – на 919 единиц (на 42,5%), в строительных организациях – на 744 единицы (на 30,9%), в финансовой деятельности – на 420 единиц (на 34,1%), в торговле – на 246 единиц (на 28,4%), образовании – на 107 единиц (на 14,7%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в промышленности – на 416 единиц (на 5,6%), на транспорте и связи – на 331 единицу (на 10,8%), в сфере осуществления операций с недвижимым имуществом – на 170 единиц (на 5,9%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2006-2008гг.

8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

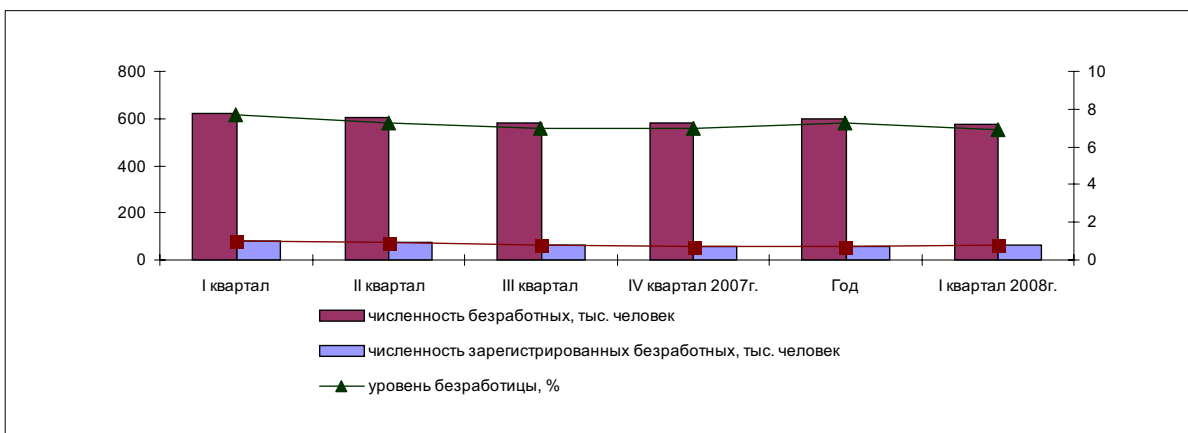
Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в первом квартале 2008г. (по предварительным данным) составила 8,3 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде предыдущего года на 221,7 тыс. человек (на 2,7%).

В экономике республики были заняты 7,8 млн. человек. Относительно первого квартала 2007г. их численность увеличилась на 271,9 тыс. человек или на 3,6%. Мужчины составили 4 млн. человек или более половины от общего числа занятых, женщины – 3,8 млн. человек или 48,7%. В структуре занятых доля наемных работников составляет 66,2%, самостоятельно занятых – 33,8%.

Численность безработных (лиц, в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в первом квартале 2008г. составила 573,8 тыс. человек. Это по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года меньше на 50,2 тыс. человек или на 8%. Уровень безработицы сложился в 6,9% (в первом квартале 2007г. – 7,7%).

В общем числе безработных мужчины составили 231,6 тыс. человек (40,4%), женщины – 342,2 тыс. человек (59,6%).

Численность безработных и уровень безработицы в 2007-2008гг.

По данным Министерства труда и социальной защиты населения в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства в первом квартале 2008г. обратилось 61 тыс. человек, в марте т. г. – 19,8 тыс., сельских жителей – соответственно, 25,6 тыс. и 8,7 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец марта 2008г. составила 62 тыс. человек, что на 2,4 тыс. человек (на 3,8%) меньше, чем в предыдущем месяце, и на 16,1 тыс. (на 20,6%), чем в соответствующем периоде 2007г. В общем числе зарегистрированных безработных женщины составили 41,9 тыс. человек (67,6%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения составила 0,8% (в марте 2007г. – 1,0%).

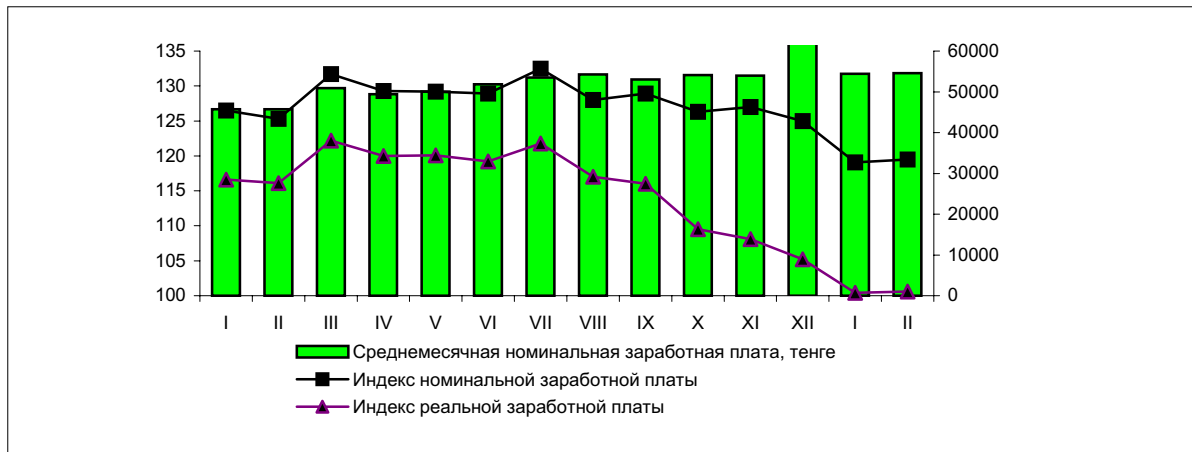
Трудоустроено за первый квартал т.г. 44 тыс. человек или на 2,4 тыс. человек (на 5,7%) больше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Работу получили 91,9% от числа обратившихся. Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации 5,1 тыс. человек, приняли участие в общественных работах – 30,4 тыс. человек.

По состоянию на 1 апреля 2008г. по различным причинам полностью остановили производство 13 предприятий, частично – 65, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 8, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 35 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в марте составила 7,6 тыс. человек.

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В феврале 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 54612 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года на 19,5%, в реальном выражении – на 0,6%.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

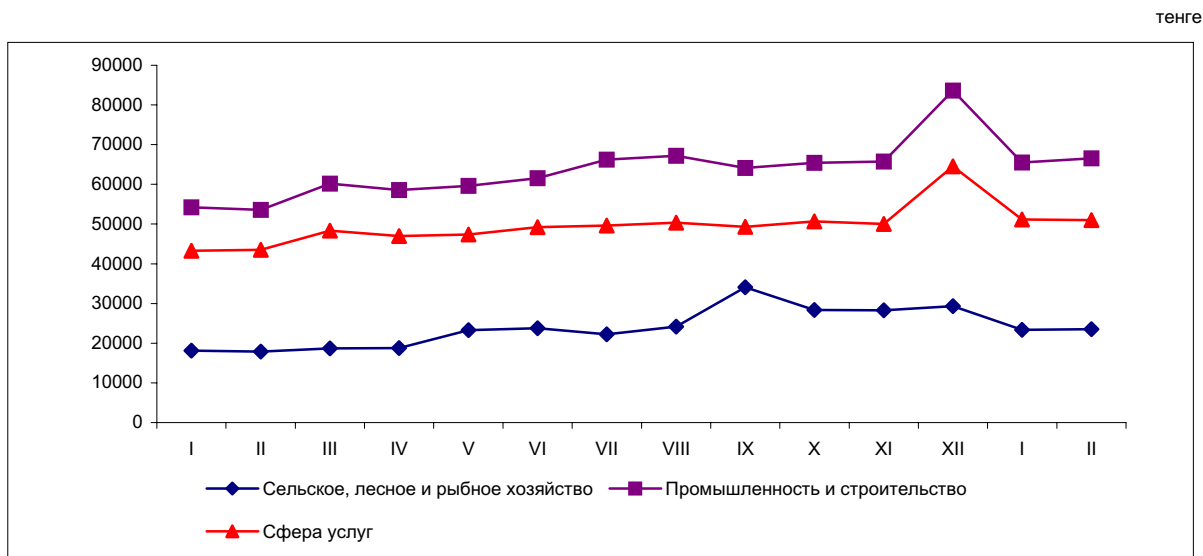

Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в феврале 2008 года по сравнению с аналогичным месяцем 2007г. отмечается во всех видах экономической деятельности. Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Зарплата одного работника в финансовых структурах в феврале 2008г. составила 122,7 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности – 87,7 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом – 82,5 тыс. тенге, на транспорте и в связи – 73,1 тыс.тенге, в строительстве – 70,8 тыс.тенге, что 1,3-2,2 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников образования в феврале текущего года составила 32889 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 39,7%, здравоохранения и предоставления социальных услуг – соответственно, 33439 тенге и на 38,7%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства – 23536 тенге, что меньше показателя в среднем по стране на 56,9%.

Разрыв между максимальным и минимальным уровнем заработной платы в феврале 2008г. составил 5,2 раза (в феврале 2007г. – 6,3 раза).

Зарботная плата по секторам экономики в 2007-2008гг.

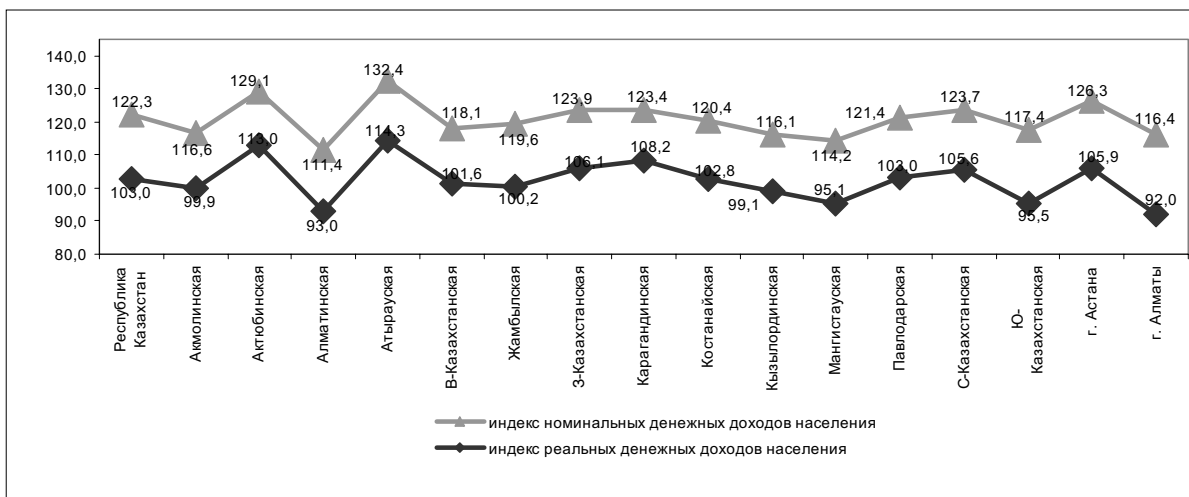
9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

9.1 ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В феврале 2008 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 28201 тенге, что на 22,3% выше, чем в феврале 2007 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 3,0%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за февраль 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

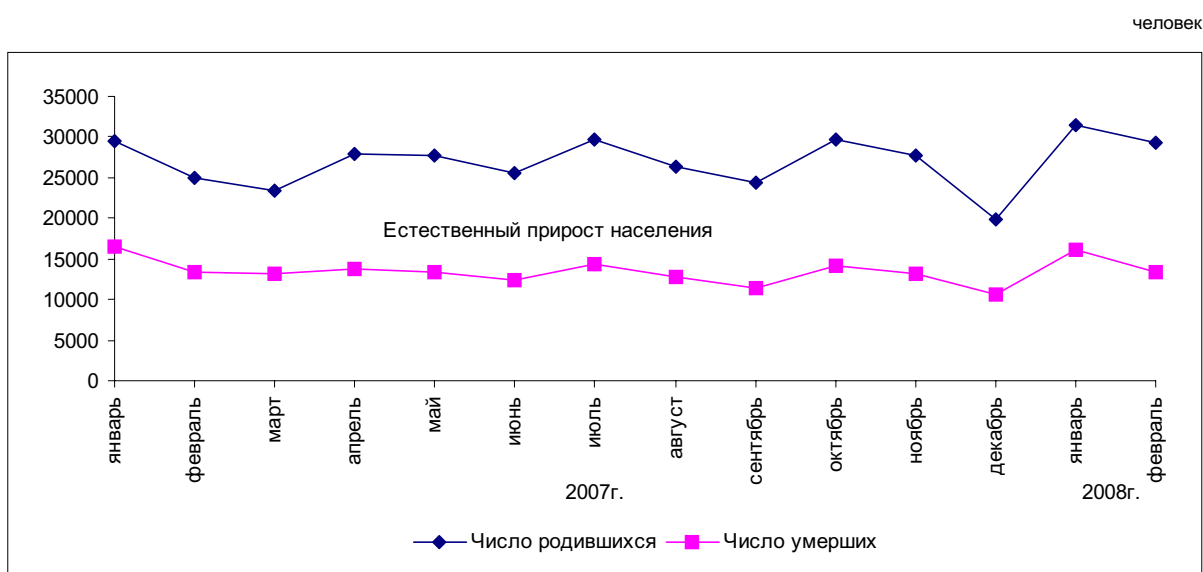
10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 марта т.г. по текущим данным составила 15599,4 тыс. человек, в том числе городского – 8257,1 тыс. (52,9%), сельского – 7342,3 тыс. человека (47,1%). По сравнению с началом года она увеличилась на 33,7 тыс. человек, или на 0,2%. Рост численности населения за этот период произошел почти во всех регионах страны, за исключением Акмолинской, Костанайской, Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской областей.

Естественный прирост населения республики за январь-февраль т.г. составил 31303 человека (24440 человек – здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-февраль 2007г.). Общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей на 1 марта т.г. составил 10,6 (9,5) человек.

Естественное движение населения

За январь-февраль т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 60802 (54376) рождения. С 1 января т.г. Министерство здравоохранения Республики Казахстан регистрацию случаев рождения и смерти детей проводит в соответствии с критериями, рекомендованными Всемирной организацией здравоохранения. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 20,8 (19,9) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны колеблется в пределах 12,7 – 30,0 родившихся на 1000 жителей.

Число зарегистрированных умерших по стране за этот период составило 29499 (29936) человек. Общий коэффициент смертности составил 10,2 (10,4) умерших на 1000 жителей. Уровень смертности по регионам страны колеблется от 6,1 до 14,0 умерших на 1000 жителей.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес, как и прежде, занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 53,2% (54,4%), несчастные случаи, отравления и травмы составляют 11,7% (12,6%), новообразования – 10,9% (10,7%) от всех зарегистрированных смертных случаев.

В общем числе умерших от болезней системы кровообращения наибольший удельный вес занимает смертность от ишемической болезни сердца и сосудистого поражения мозга – 46,2% (45,3%) и 24,3% (23,0%) соответственно.

По сравнению с январем-февралем 2007г. уменьшилось число погибших от убийств и самоубийств на 15,4% и на 9,5% соответственно, также уменьшилось число погибших от дорожно-транспортных происшествий (ДТП) на 12,2% от общего числа умерших от несчастных случаев, отравлений и травм.

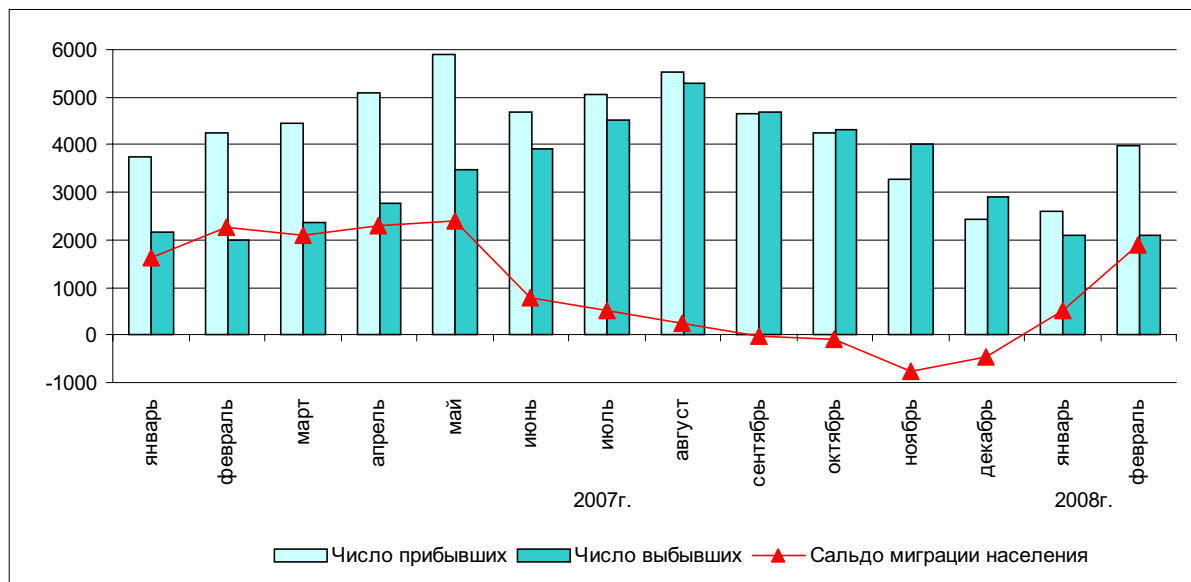
За этот период в стране зарегистрировано 1254 (758) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 15,8 (14,0) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-феврале т.г. умерло 649 (389) младенцев, или 51,8% (51,3%) от общего числа умерших детей в возрасте до 1 года.

В январе-феврале т.г. число браков и разводов по сравнению с январем-февралем 2007г. уменьшилось и составило 16951 (17982) и 5662 (6075) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,4 (9,0) браков и 2,3 (2,4) развода. На 1000 браков приходится 334 (338) развода.

Положительное сальдо миграции населения за январь-февраль т.г. составило 2422 (3872) человека, из них со странами СНГ – 1328 (2678) человек. За этот период в республику прибыло 6592 (8014) человека, а выбыло за ее пределы – 4170 (4142) человек.

Внешняя миграция населения

человек

Число прибывших в Казахстан в январе-феврале т.г. по сравнению с январем-февралем 2007г. сократилось на 1422 человека, или на 17,7%, а число выбывших из Казахстана увеличилось на 28 человек, или на 0,7%. Доля прибывших и выбывших из (в) стран(ы) СНГ составляет 79,5% и 93,8% (79,9% и 89,9%) от общего числа прибывших и выбывших соответственно.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан из зарубежных стран, расселяется в Южно-Казахстанской, Мангистауской, Восточно-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской и Костанайской областей.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи, на долю которых приходится 69,6% (76,4%), русские составили 18,4% (13,6%), немцы – 1,5% (0,8%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы Казахстана на долю русских приходится 70,0% (65,5%), казахов – 6,0% (7,8%), немцев – 5,1% (7,5%).

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 54694 человека, что на 8412 человек, или на 18,2%, больше, чем в январе-феврале 2007г. Из них 24115 (19831) человек, или 44,1% (42,8%) приходится на межрегиональную миграцию населения.

При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 4-х (6-ти) регионах страны, из них в городах Алматы и Астана самое большое по величине: 3985 (3226) и 3511 (1853) человека соответственно. Больше всего прибывших в январе-феврале т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (свыше 7,0 тыс. человек), г.Астана (4,7 тыс.) и Алматинской области (2,7 тыс. человек).

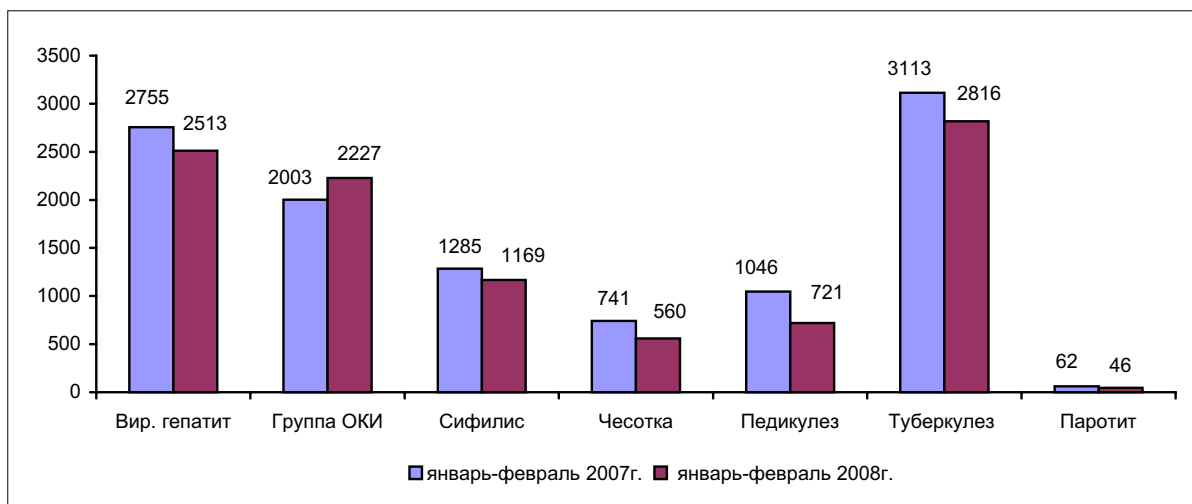
10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-феврале 2008г. по сравнению с январем-февралем 2007г. отмечается рост числа заболевших ротавирусным энтеритом (в 2,8 раза), краснухой (1,6 раза), другими бактериальными кишечными инфекциями (на 19,1%), хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (18,6%), бруцеллезом, впервые диагностированным (12,9%), острыми кишечными инфекциями (10,6%), сальмонеллезными инфекциями (9%). Число заболевших СПИДом составило 24 случая; выявлено 378 носителей ВИЧ-инфекции (за соответствующий период прошлого года –308).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (7803 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (146,4), туберкулез органов дыхания (127), вирусные гепатиты (62,5), сифилис (53,6), педикулез (37,1) и чесотка (19,4).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-феврале 2007-2008гг.

единиц

Среди детей в возрасте до 14 лет увеличилось число заболевших ротавирусным энтеритом (в 2,8 раза), краснухой (1,6 раза), другими бактериальными кишечными инфекциями (на 23,2%), другими бактериальными пищевыми отравлениями (21,8%), острыми кишечными инфекциями (15,3%). Число заболевших СПИДом составило 1 случай, выявлено 11 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-феврале 2007г. – 10).

В феврале 2008г. по сравнению с февралем 2007г. возросло число заболевших ротавирусным энтеритом (в 3 раза), краснухой (2,2 раза), хроническим вирусным гепатитом, впервые выявленным (1,5 раза), другими бактериальными кишечными инфекциями (1,2 раза), бруцеллезом, впервые диагностированным (на 11,5%), бактериальными кишечными инфекциями неуточненными (8,6%). Выявлено 193 носителя ВИЧ-инфекции (в феврале 2007г. – 152). В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания краснухой (в 9,6 раза), ротавирусным энтеритом (3,6 раза), хроническим вирусным гепатитом, впервые выявленным (1,9 раза), бактериальными кишечными инфекциями неуточненными (1,6 раза), другими бактериальными кишечными инфекциями (1,4 раза). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 38 случаев (в феврале 2007г. – 41).

10.3 ПРАВОНАРУШЕНИЯ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-феврале 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-февралем 2007г. сократилось на 2,3% и составило 21,0 тыс., из которых 28,4%, совершено в отношении женщин, 4,8% – в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 82 случая.

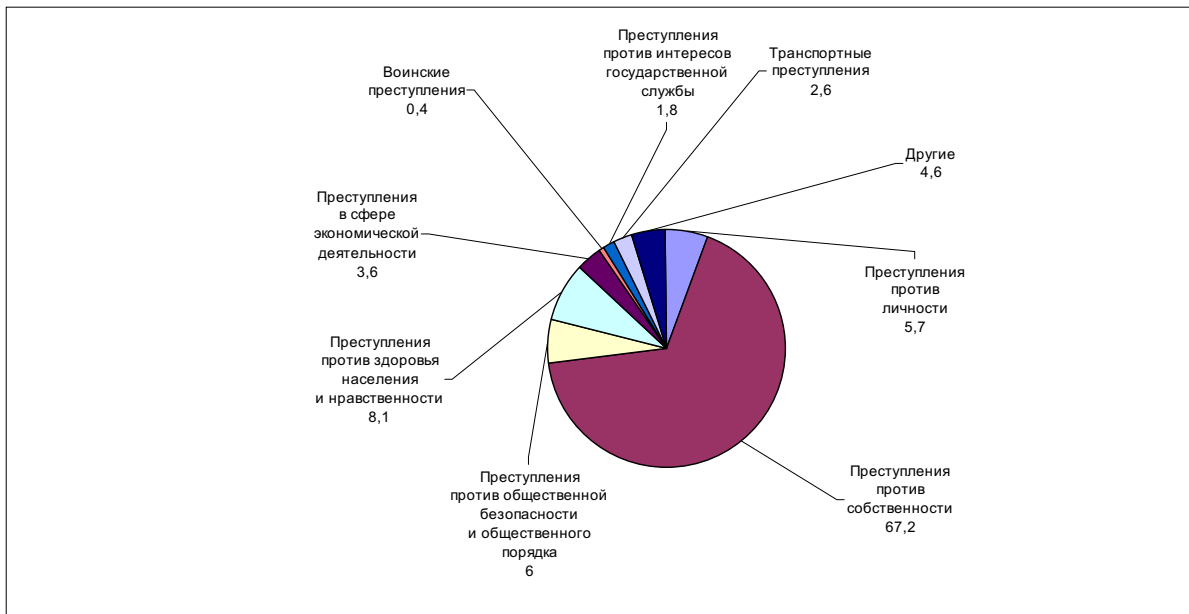
В структуре преступности наибольший удельный вес (67,2%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть (41,5%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 4,4%.

Отмечается уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 12%), однако его доля снизилась незначительно (1,3%) и составила 8,1%. В данной группе наибольший удельный вес (7,9%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество снизилось на 10,9%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, сократилось на 6,4% и составило 903 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 81,3%.

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6%, преступлений против личности – 5,7%. В группе преступлений против личности уменьшилось количество умышленных убийств и покушений на убийство (на 18,7%), умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (14,3%), а также число умышленных причинений тяжкого вреда здоровью на 17,8%.

Структура преступности в январе-феврале 2008г.

в процентах

Число преступлений против интересов государственной службы уменьшилось на 10,3% и составило 375 случаев.

Количество транспортных преступлений возросло на 3,8%, воинских преступлений – 28,8%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими 29,8% составляет нарушение уставных правил взаимоотношений, 33% – злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 2,3% – самовольное оставление части или места службы.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 8007,3 млн. тенге, из них 87,9% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 10,9% – на преступления против собственности.

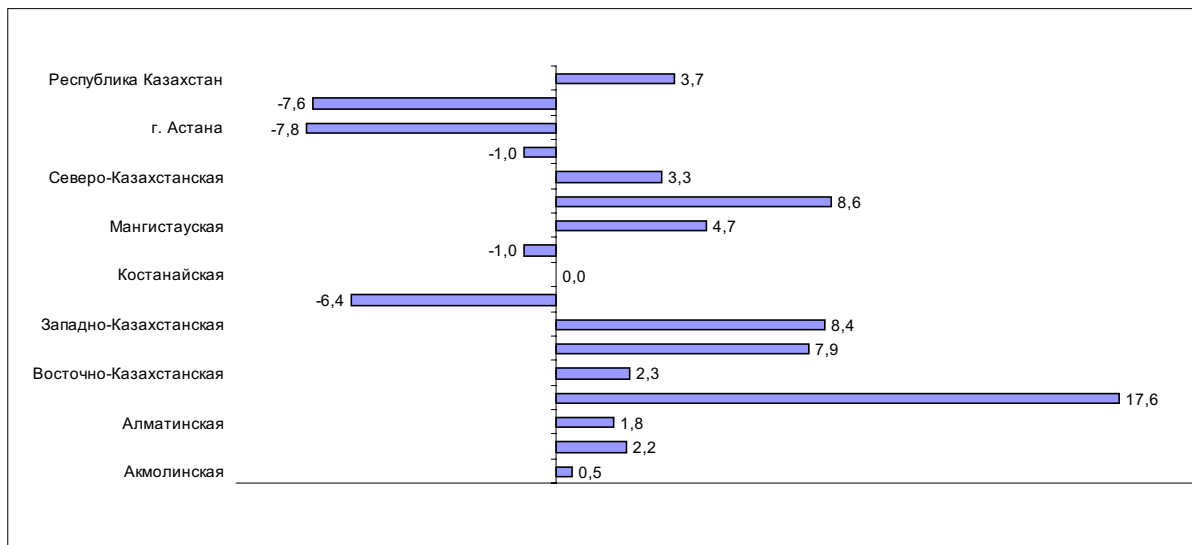
Правоохранительными органами республики выявлено 11193 лиц, совершивших преступления (на 2,5% меньше, чем в январе-феврале 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 8528 лиц, что на 1,3% больше, чем за соответствующий период 2007 года. Из числа выявленных лиц 11,5% составляли женщины, 9,4% – несовершеннолетние. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,7%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 8,4%.

В среднем по Казахстану каждый десятый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий – в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (74,5%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-март 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года рост объемов промышленного производства отмечался в 10 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 17,6%), Павлодарской (на 8,6%), Западно-Казахстанской (на 8,4%) и Жамбылской (на 7,9%) областях. При этом 5 регионов превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Карагандинской, Кызылординской, Южно-Казахстанской областях и гг.Астана и Алматы. В Костанайской области объемы промышленного производства сохранились на уровне января-марта 2007г.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-марте 2008г.
(в % к январю-марту 2007г.)

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 20,1%), Жамбылской (на 17,6%) и Западно-Казахстанской (на 7,4%) областях. В Кызылординской области она снизилась на 2,3%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской (на 70,6%), Жамбылской (на 17,6%) и Западно-Казахстанской (на 7,4%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 9,5%.

Возросла добыча руды медной в Восточно-Казахстанской области на 27,3%, а в Карагандинской и Актюбинской областях ее добыча снизилась соответственно на 8,6% и 35,6%.

Выплавка стали возросла в Костанайской (на 29,9%), Павлодарской (на 26,7%) и Восточно-Казахстанской (на 10,9%), а в Карагандинской области ее производство снизилось на 3,9%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области - на 0,2%, а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 16,8%.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г. Алматы (на 38,8%) и Карагандинской области на 15,6%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских увеличился в 1,7 раза.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Западно-Казахстанской (на 38,6%), Южно-Казахстанской (на 38,3%), Актюбинской (на 34,8%), Алматинской и Мангистауской (на 14,6% в каждой) областях и гг.Астана и Алматы соответственно на 15,4% и 34,7%, наибольшее снижение произошло в Восточно-Казахстанской области (на 10,8%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Западно-Казахстанской (в 10,7 раза), Кызылординской (в 2 раза) и Северо-Казахстанской (в 1,5 раза) областях.

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Южно-Казахстанской (на 80,0%) и Карагандинской (на 63,6%) областях.

Производство масла подсолнечного рафинированного увеличилось в г.Алматы (на 9,9%). Наибольшее снижение ее производства наблюдалось в Южно-Казахстанской (на 63,3%), Костанайской (на 59,3%) и Восточно-Казахстанской (на 41,2%) областях, наименьшее – в Актюбинской (на 6,9%) области.

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Костанайской области (на 21,1%) и г.Алматы (на 12,0%). Наибольшее снижение ее производства наблюдалось в Алматинской (на 60,3%) области и г.Астане (на 81,6%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 апреля 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,9%), овец и коз (на 6,1%), лошадей (на 6,2%) и верблюдов (на 5,0%).

В январе-марте 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением Акмолинской и Мангистауской областей. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Павлодарской (на 8,3%), Северо-Казахстанской (на 7,8%), Карагандинской (на 5,4%), Актыбинской, Южно-Казахстанской и Восточно-Казахстанской (на 5,3% в каждой) областях. Снижение его производства наблюдалось в Акмолинской (на 2,3%) и Мангистауской (на 4,3%) областях. В г.Астана и Алматы объемы производства мяса сохранились на уровне января-марта 2007г.

По сравнению с январем-мартом 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением г.Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в г.Астана (на 33,3%), Южно-Казахстанской (на 10,4%), Актыбинской (на 6,8%), Кызылординской (на 5,4%) и Костанайской (на 5,0%) областях. В Мангистауской области объемы производства молока сохранились на уровне января-марта 2007г.

Увеличение производства яиц в январе-марте 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 11 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Мангистауской (в 2 раза), Западно-Казахстанской (на 22,2%), Акмолинской (на 14,4%) и Южно-Казахстанской (на 10,2%) областях и г.Алматы на 40,0%. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 57,3%), Восточно-Казахстанской (на 11,2%) и Северо-Казахстанской (на 8,8%) областях.

Инвестиции. В январе-марте 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 619,8 млрд. тенге, что на 16,0% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен в 11 регионах республики. Наибольший рост зафиксирован в Акмолинской (на 64,9%), Западно-Казахстанской (на 64,1%), Кызылординской (на 60,5%) и Карагандинской (на 57,6%) областях, также в г.Астана (на 40,4%). Высокие темпы прироста отмечены в Павлодарской, Алматинской, Южно-Казахстанской и Актыбинской областях. Наибольшее снижение объемов инвестиций наблюдалось в Жамбылской (на 20,4%) и Мангистауской (на 11,4%) областях.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-марте 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 6 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в г. Астана (рост в 1,7 раза), в Восточно-Казахстанской (в 2,4 раза) и Акмолинской (в 1,9 раза) областях.

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов отмечалось в 9 регионах республики. Наибольшее снижение объемов жилищного строительства наблюдается в Павлодарской (на 47,3%), Южно-Казахстанской (на 42,7%), Северо-Казахстанской (на 40,7%), Кызылординской (на 26,6%) и Костанайской (на 20,8%) областях.

Розничный товарооборот. За январь-март 2008г. объем розничного товарооборота составил 501,3 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 4,3%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-марте 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007 года (в сопоставимых ценах) наблюдался в 10 регионах республики. Наибольший прирост наблюдается в г.Астане (на 32,4%), в Кызылординской (на 29,2%), Атырауской (на 28,5%), Жамбылской (на 22,1%) и Павлодарской (на 17,9%) областях. Наибольшее снижение объемов розничного товарооборота наблюдалось в Северо-Казахстанской (на 17,9%), Мангистауской (на 15,7%) и Актыбинской (на 15,6%) областях, наименьшее – в г.Алматы (на 3,1%).

Индекс потребительских цен. Цены на потребительские товары и услуги в январе-марте 2008 года по сравнению с январем-мартом 2007г. возросли во всех регионах республики.

Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 22,6%), Мангистауской (на 20,0%), Жамбылской (на 19,4%), Алматинской (на 18,9%) и Павлодарской (на 18,3%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 19,4% и 26,6%).

В январе-марте 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Мангистауской (на 34,0%), Жамбылской (на 29,0%), Северо-Казахстанской (на 27,6%), Южно-Казахстанской (на 26,4%) и Восточно-Казахстанской (на 26,2%) областях, также в г.Астана и Алматы – соответственно на 28,9% и 38,5%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Алматинской (на 12,4%), Атырауской (на 11,8%), Мангистауской (на 11,7%), Павлодарской (на 11,6%) и Кызылординской (на 11,5%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 12,5% и 14,9%).

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Южно-Казахстанской (на 29,4%), Акмолинской (на 16,9%), Павлодарской (на 16,4%), Алматинской (на 15,0%), Жамбылской (на 14,2%) и Западно-Казахстанской (на 12,9%) областях, а также в г.Астана и Алматы – соответственно на 11,8% и 20,9%.

В марте 2008 года по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен зафиксирован в Восточно-Казахстанской (на 4,0%), Павлодарской (на 3,3%), Кызылординской (на 2,7%), Атырауской (на 2,6%), Жамбылской и Западно-Казахстанской (на 2,5% в каждой), также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 2,5% и 3,2%).

Денежные доходы населения. В феврале 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 28201 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауской области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,5 и 1,6 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 1,9 и 1,8 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец марта 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 62,0 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,8% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 8 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Павлодарскую (1,3%), Восточно-Казахстанскую и Западно-Казахстанскую (1,1% в каждой), Атырауской и Северо-Казахстанскую (1,0% в каждой) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,6% и 0,5%.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

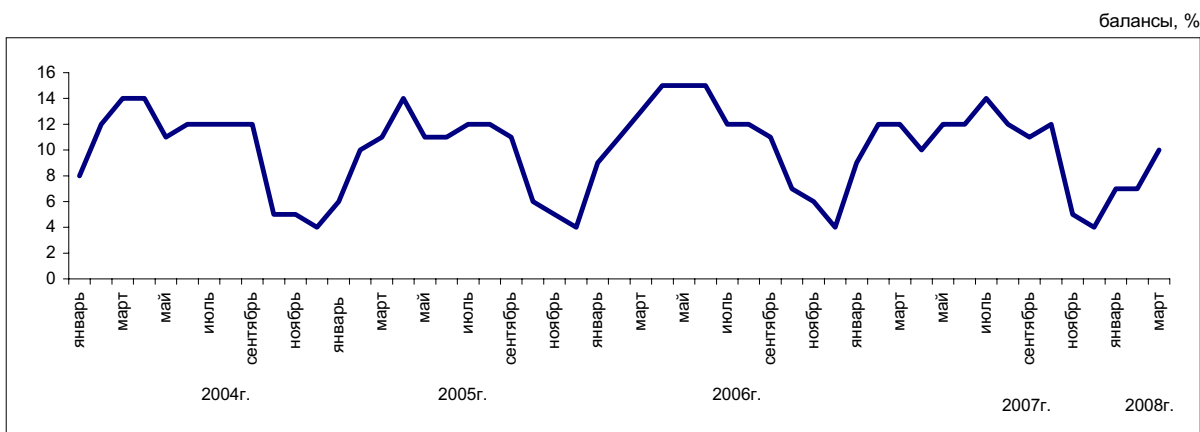
12.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В марте 2008г. было обследовано 845 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 106 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 571 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды – 168 (20%).

В марте 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 3 процентных пункта и составил (+10)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (апрель – июнь 2008г.), по оценке большинства руководителей, ожидается некоторое увеличение деловой активности обследованных промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с мартом т.г. увеличится на 2 процентных пункта и составит (+12)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

На предприятиях горнодобывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с предыдущим месяцем на 3 процентных пункта и составил (+14)%, а на предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды – уменьшился на 6 процентных пунктов и составил (-12)%.

На обследованных предприятиях обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с февралем т.г. с (+10)% до (+16)%.

12.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце марта 2008г. были получены анкеты от 1434 торговых предприятий, в том числе 525 предприятий розничной торговли (37% от общего числа опрошенных), 881 – оптовой торговли (61%) и 28 – торгового посредничества (2%).

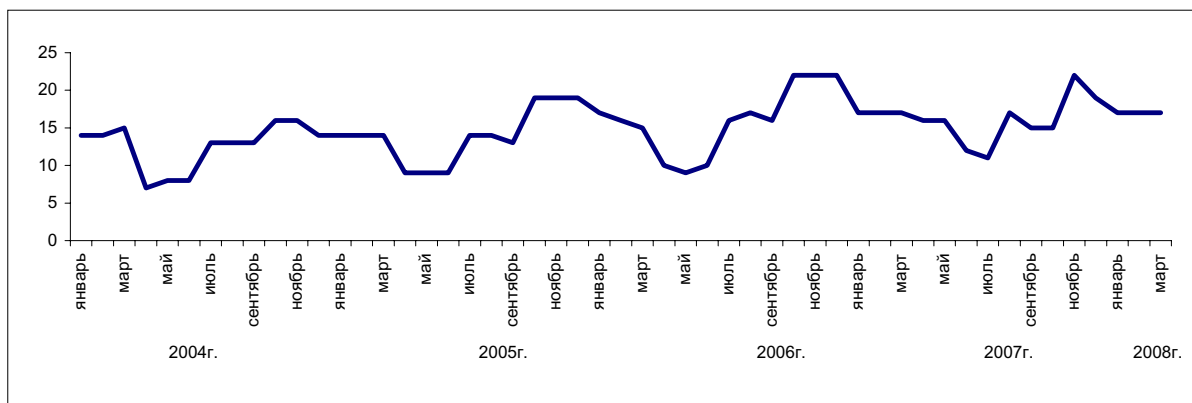
В марте 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась 1 процентный пункт и составила 95%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в марте т.г. по сравнению с февралем т.г. не изменился и составил (+17)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (апрель – июнь 2008г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается снижение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности уменьшится по сравнению с мартом т.г. на 5 процентных пунктов и составит (+12)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

В марте 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на один процентный пункт и составил (+17)%, а на предприятиях розничной торговли – не изменился и остался равным (+16)% .

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+12)%, что на 2 процентных пункта больше показателя, полученного в феврале т.г.

12.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В марте 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов – потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования – выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«**Индекс ощущений потребителей**» в марте 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил **(+16)%**.

«**Индекс экономического климата**» снизился на 3 процентных пункта и составил **(+16)%**.

«**Индекс желания покупать**» по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил **(+15)%** (см. диаграмму).

В марте т.г. каждый третий респондент (33%) отметил улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 17% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Треть респондентов (33%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 17% считают, что оно может ухудшиться.

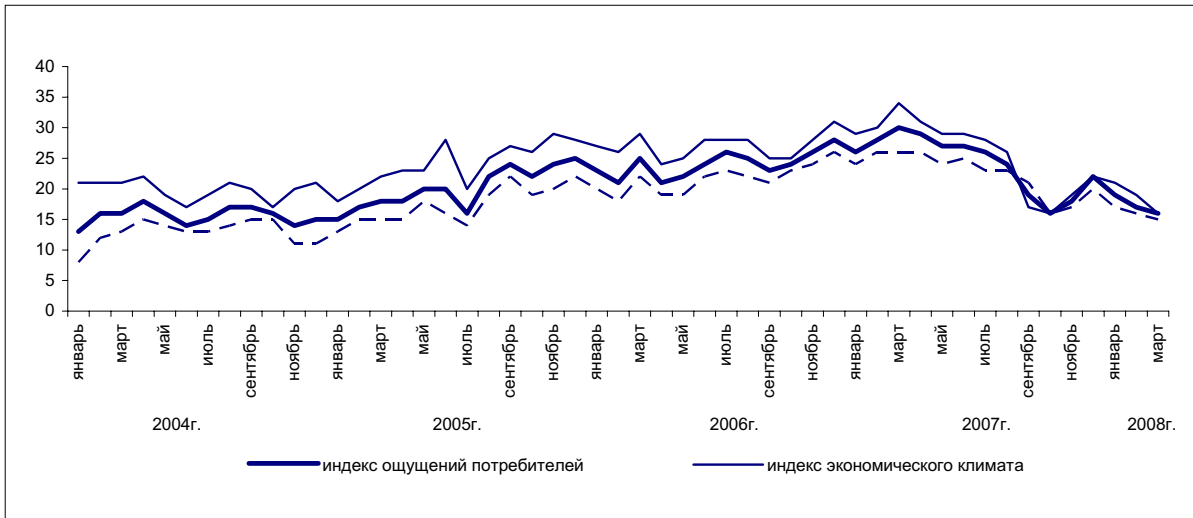
Почти 34% респондентов в марте т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 18% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 8% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 6% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 16% опрошенных потребителей, а 18% – их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

13. ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

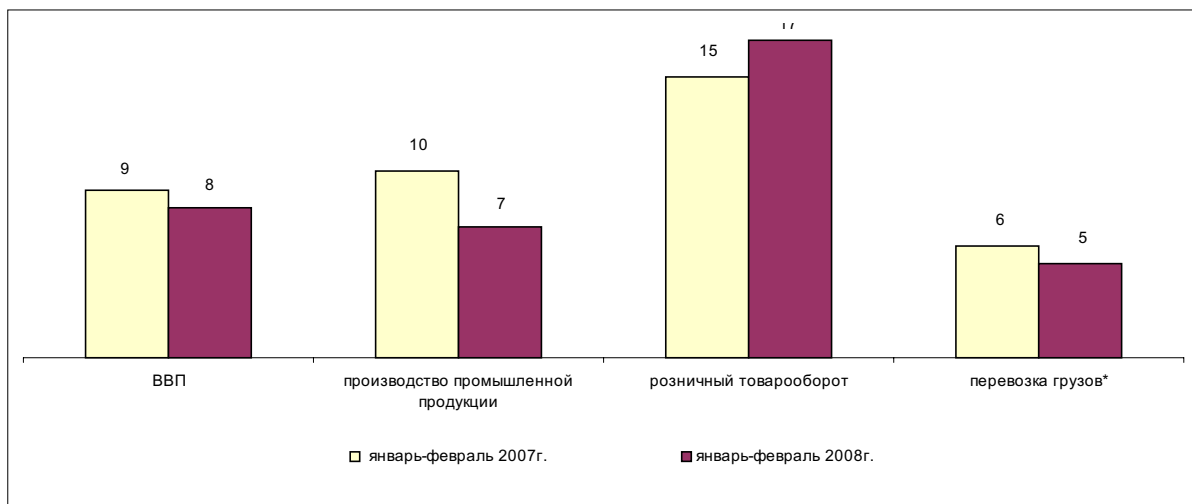
(по данным Статкомитета СНГ)

13.1 СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

В январе-феврале 2008 года, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-февралем прошлого года в среднем по странам Содружества вырос на 8% (в январе-феврале 2007 года – на 9%). Наиболее высокий рост ВВП сохранился в Азербайджане (на 13,4%) и Армении (на 10,1%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

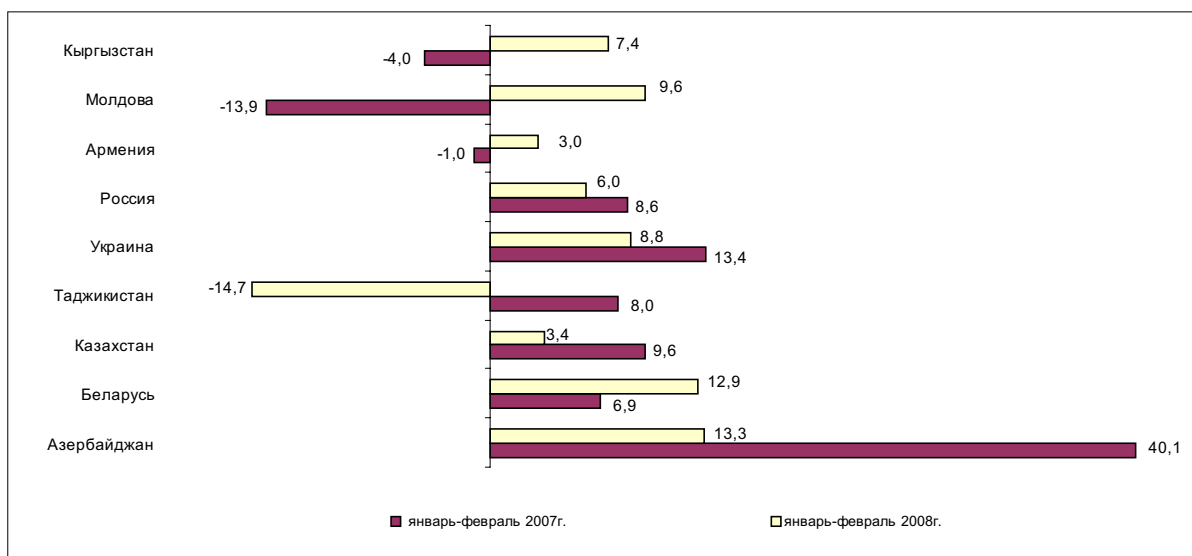

* Без трубопроводов.

Промышленное производство в январе-феврале 2008 года по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества возросло на 7% (в январе-феврале 2007 года – на 10%). Наиболее высокий прирост производства зафиксирован в Азербайджане и Беларуси (на 13%). Снижение объема промышленной продукции произошло в Таджикистане (на 14,7%).

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-феврале 2008 года по сравнению с январем-февралем предыдущего года в среднем по странам Содружества составил 125% (в январе-феврале 2007 года – 110%). Индекс цен производителей промышленных товаров (февраль 2008 года к январю 2008 года) в среднем по СНГ составил 100,7% (февраль 2007 года к январю 2007 года – 99,9%).

Сельское хозяйство. Животноводство. Скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-феврале 2008 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в странах Содружества хозяйствами всех категорий произведено в среднем, как и в январе-феврале 2007 года больше на 8%, молока – на 3% (на 2%); яиц – на 1% меньше (на 3% больше).

Транспорт. В январе-феврале 2008 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в среднем по странам Содружества увеличился на 5% (в январе-феврале 2007 года – на 6%), грузооборот – на 9% (на 12%).

В январе-феврале 2008 года пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с январем-февралем предыдущего года в среднем по странам Содружества увеличился на 1% (в январе-феврале 2007 года – снижение на 2%), перевозки пассажиров как и в январе-феврале 2007 года увеличились на 5%.

Потребительский рынок. В январе-феврале 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года реальный объем розничного товарооборота (в сопоставимых ценах) в странах Содружества возрос в среднем на 17% (в январе-феврале 2007 года – на 15%).

Цены на потребительском рынке. В феврале 2008 года практически во всех странах Содружества отмечалось ускорение темпов роста потребительских цен по сравнению с февралем 2007 года. Однако по сравнению с январем т.г. наблюдалось некоторое замедление их роста: в Беларуси – на 1,8 процентных пункта, Армении, Грузии и России – на 1,1-1,6, Азербайджане, Казахстане, Кыргызстане, Таджикистане и Украине – на 0,2-0,3 пункта.

В феврале 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года самый высокий темп роста потребительских цен отмечен в Украине (на 5,7%) и Азербайджане (на 4,7%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 1,9%.

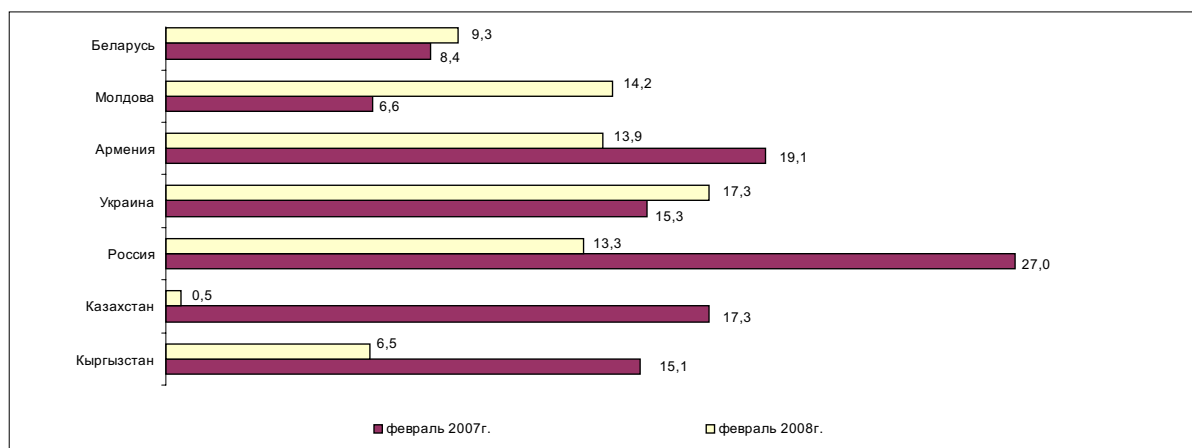
Наибольший прирост цен на продовольственные товары в феврале 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Азербайджане (на 6,8%) и Молдове (на 5,2%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 2,8%.

В феврале 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане (на 3,9%) и Азербайджане (на 2,2%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 1,2%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в феврале 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Беларуси (на 9,0%), России (на 6,8%), Таджикистане (на 6,2%) и Молдове (на 4,5%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 1,3%.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; к декабрю предыдущего года, в %

* С января 2008 года по классификатору индивидуального потребления по целям (КИПЦ).

Финансы. На валютных рынках большинства стран Содружества ситуация в феврале 2008 года сохранялась стабильной. Продолжал укрепляться курс национальных валют по отношению к доллару США.

К концу февраля по сравнению с концом января текущего года курс доллара США снизился к: азербайджанскому манату – на 0,2%, белорусскому рублю – на 0,1%, грузинскому лари – на 2,1%, молдавскому леу – на 0,8%, российскому рублю – на 1,5%, таджикскому сомони – на 0,4%; в Туркменистане

и Украине – не изменился. В Армении курс доллара США за месяц вырос на 0,3%, Казахстане – на 0,5%, Кыргызстане – на 0,6% и Узбекистане – на 0,2%. По сравнению с концом февраля 2007 года снижение курса доллара США к национальным валютам составило: в Азербайджане – 2,9%, Армении – 13,0%, Грузии – 9,3%, Казахстане – 2,3%, Кыргызстане – 5,4%, Молдове – 12,6%, России – 7,8%. В Беларуси вырос на 0,2%, Таджикистане – на 0,4% и Узбекистане – на 4,2%; в Туркменистане и Украине – не изменился.

В феврале текущего года во всех странах Содружества наблюдалось укрепление курса единой европейской валюты к национальным валютам. За месяц он вырос: в Азербайджане и Беларуси – на 2,0%, Армении – на 2,4%, Грузии – на 0,1%, Казахстане – на 2,7%, Кыргызстане, Молдове и Туркменистане – на 1,1%, России – на 0,7%, Таджикистане – на 1,4%, Узбекистане – 1,0%, Украине – на 2,1%.

По сравнению с концом февраля прошлого года курс евро к национальным валютам вырос во всех странах (кроме Армении и Молдовы): в Азербайджане – на 11,4%, Беларуси – на 14,7%, Грузии – на 3,5%, Казахстане – на 11,6%, Кыргызстане – на 7,0%, России – на 5,5%, Таджикистане – на 14,8%, Туркменистане – на 13,3%, Узбекистане – на 15,8%, Украине – на 14,3%. В Армении и Молдове за этот период курс евро снизился соответственно на 0,5% и 0,2%.

Внешняя торговля. В январе 2008 года общий объем экспортно-импортных операций товаров в среднем по странам Содружества увеличился более чем на 40% относительно января 2007 года.

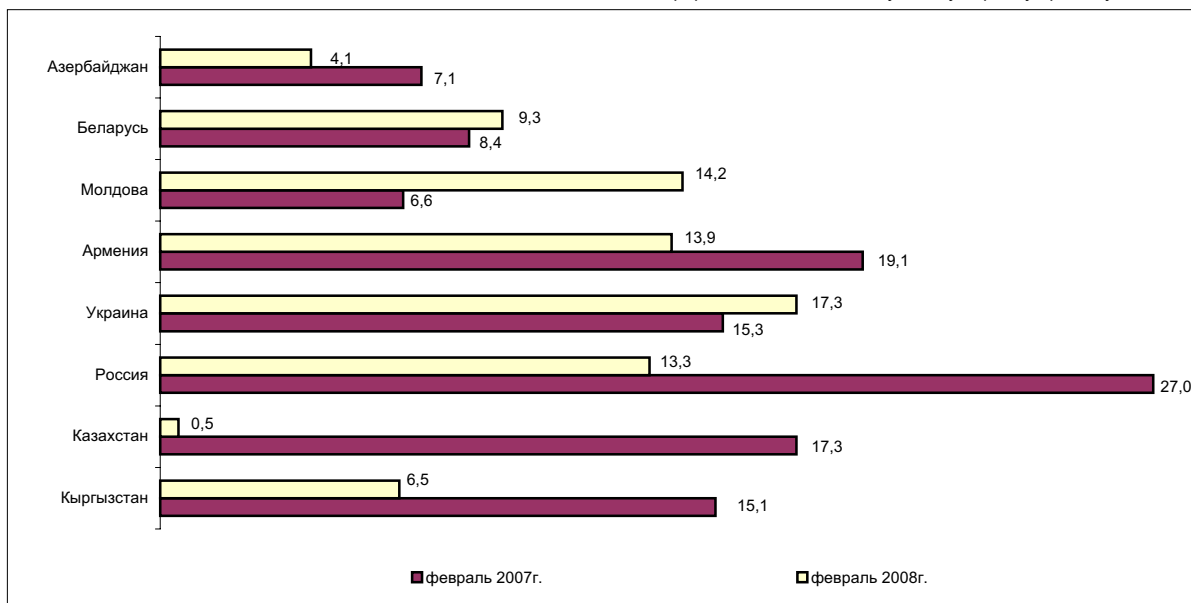
В январе 2008 года доля торговых операций товарами между странами СНГ составляла в общем объеме внешнеторгового оборота стран Содружества в среднем 22% (в январе 2007 года – 23%), в том числе в общем объеме экспорта – 17% (18%), в общем объеме импорта – 30% (31%). По сравнению с январем прошлого года снижение доли экспортно-импортных операций со странами СНГ отмечено почти во всех странах Содружества, кроме Беларуси, Кыргызстана и Таджикистана.

Экспорт стран Содружества в другие страны мира в январе 2008 года по сравнению с аналогичным месяцем 2007 года вырос в среднем на 54% (темп прироста экспорта в эти страны в январе 2007 года по сравнению с январем 2006 года составил 6%), импорт – на 34% (56%).

Заработная плата. Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная в среднем за январь-февраль 2008 года составила в Азербайджане 231 манат, а темп роста к соответствующему периоду прошлого года – 128%, Армении – 83,8 тысячи драмов (123%), Беларуси – 758,7 тысячи белорусских рублей (123%), Казахстане – 54,5 тысячи тенге (119%), Кыргызстане – 4380 сомов (134%), Молдове – 2245 лей (129%), России – 14993 рубля (128%), Таджикистане – 203 сомони (140%), Украине – 1575 гривен (140%).

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в феврале 2008 года, соответствовала 275 долларам США, в феврале 2007 года – 187 долларам, Армении – соответственно 276 и 195, Беларуси – 354 и 286, Казахстане – 454 и 370, Кыргызстане – 112 и 88, Молдове – 199 и 133, России – 628 и 446, Таджикистане – 59 и 43, Украине – 323 и 226 долларам США.

Рынок труда. В течение января-февраля 2008 года были трудоустроены в Азербайджане 4,2 тысячи граждан, в этом же периоде прошлого года – 3,6 тысячи, в Армении – 1,1 и 1,0, Беларуси – 26,8 и 22,0, Казахстане – 25,8 и 25,0, Кыргызстане – 5,1 и 4,7, Молдове – 3,2 и 3,4, России – 419,4 и 397,5, Таджикистане (в январе) – 1,5 и 1,3, Украине – 146,9 и 141,4 тысячи человек.

Официально были признаны безработными в числе незанятых граждан, обратившихся в службы занятости в январе-феврале 2008 года, в Азербайджане 12,2% (в январе-феврале 2007 года – 9,7%), Армении – соответственно 98,7% и 97,2%, Беларуси – 81,5 % и 77,7%, Кыргызстане – 45,0% и 55,8%, России – 62,1% и 60,5%, Таджикистане (в январе) – 24,6% и 22,6%, Украине – 59,9% и 65,2%. В Казахстане и Молдове всем незанятым гражданам, обратившимся в службы занятости в поисках работы, присваивается статус безработного.

**Қазақстан Республикасының
әлеуметтік-экономикалық дамуы**

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Журнал бөлімдерінің мазмұнына
жауапты адамдар**

**Ответственные лица
за содержание разделов Журнала**

Баяндама бөлімінің атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны	Наименование раздела журнала	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Сұлтанова Зулфия Медетқызы <i>Үйлестіру департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-58	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Сұлтанова Зулфия Медетовна <i>Директор Департамента координации</i>	8(7172) 74-90-58
Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Зерттеулер және стратегиялық жоспарлау департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59	Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента исследований и стратегического планирования</i>	8(7172) 74-90-59
Жалпы ішкі өнім Қаржы жүйесі Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Макроэкономикалық статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57	Валовой внутренний продукт Финансовая система Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента макроэкономической статистики</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Инвестициялар Құрылыс Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыноктары Шағын кәсіпкерлік мониторингі	Епбаева Айгүл Токтарханқызы <i>Микроэкономикалық статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-23	Промышленность Сельское хозяйство Инвестиции Строительство Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки Мониторинг малого предпринимательства	Епбаева Айгүл Токтархановна <i>Директор Департамента микроэкономической статистики</i>	8(7172) 74-93-23
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Әлеуметтік және демографиялық статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61	Демографическая ситуация Заболееваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Директор Департамента социальной и демографической статистики</i>	8(7172) 74-90-61